

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

**Komparace zatížení osobní důchodovou daní ve vybraných členských
zemích Evropské unie**

**The comparison of personal income tax burden in the selected European
union countries**

Student: Bc. Eva Křempková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Eva Křempková

Studijní program:

N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202T010 Finance

Specializace:

00 Finance

Téma:

Komparace zatížení osobní důchodovou daní ve vybraných členských
zemích Evropské unie
The comparison of personal income tax burden in the selected European
union countries

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika konstrukce osobní důchodové daně
 3. Právní úprava osobní důchodové daně ve vybraných členských zemích EU
 4. Komparace zatížení osobní důchodovou daní u vybraných typů poplatníků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 4. vyd. Praha: ASPI, 2006. 279 s. ISBN 80-7357-205-2.
NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 257 s.
ISBN 978-80-7357-386-7.
ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 3. aktual. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN
978-80-7201-746-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 30. dubna 2010

Mé poděkování patří především vedoucí diplomové práce Ing. Ivetě Ratmanové, Ph.D. za ochotu, rady a odborné vedení při zpracovávání této diplomové práce.

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Charakteristika konstrukce osobní důchodové daně	4
2.1	Obecné vymezení pojmu daň	4
2.2	Funkce daní	5
2.3	Klasifikace daní.....	5
2.4	Daňové zásady	7
2.5	Osobní důchodová daň.....	8
2.5.1	<i>Předmět daně</i>	8
2.5.2	<i>Základ daně.....</i>	9
2.5.3	<i>Daňové úlevy.....</i>	9
2.5.4	<i>Sazba daně</i>	11
2.5.5	<i>Rovná daň</i>	13
2.5.6	<i>Negativní daň</i>	14
2.5.7	<i>Způsob výběru daně</i>	14
2.6	Ukazatele daňového zatížení.....	15
3.	Právní úprava osobní důchodové daně ve vybraných členských zemích Evropské unie.....	17
3.1	Předmět daně, osvobození od daně, základ daně a zdaňovací období v členských zemích Evropské unie	17
3.2	Typy sazeb osobní důchodové daně uplatňující se v členských zemích Evropské unie.....	19
3.3	Možnost uplatnění příspěvků na zákonné sociální pojištění.....	25
3.4	Možnost zohlednění sociální situace poplatníka popřípadě vyživovaných osob.....	27
3.4.1	<i>Země uplatňující daňový odpočet na poplatníka nebo zaměstnance</i>	27
3.4.2	<i>Země uplatňující daňový odpočet na vyživovaného manžela/manželku</i>	31
3.4.3	<i>Země uplatňující daňový odpočet na vyživované dítě</i>	33
3.4.4	<i>Ostatní nejčastější položky snižující daňové zatížení v zemích Evropské unie ...</i>	36
4.	Komparace daňového zatížení v zemích Evropské unie.....	40
4.1	Komparace skutečného daňového zatížení v zemích Evropské unie.....	41
4.2	Komparace daňového zatížení dle typu sazby důchodové daně	46
4.3	Komparace daňové úspory v členských zemích Evropské unie	52
4.3.1	<i>Vliv uplatnění daňového odpočtu z titulu manželství na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie</i>	53

4.3.2	<i>Vliv uplatnění daňového odpočtu na manželku na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie</i>	54
4.3.3	<i>Vliv uplatnění daňového odpočtu na vyživované dítě na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie</i>	56
4.4	Komparace celkového daňového zatížení	59
4.5	Shrnutí komparace daňového zatížení poplatníka v zemích Evropské unie	62
5.	Závěr	66
	Seznam použité literatury	68
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1. Úvod

Existence daní je spojena s existencí států a se vznikem peněžního hospodářství. Dříve měly odvody daňového charakteru podpůrnou roli v rámci příjmu státu a byly vybírány zejména k financování prvních armád, staveb, byrokracie a dalších důležitých položek tehdejšího života. Jednalo se spíše o nepravidelné platby. Naopak si nyní jen stěží lze představit chod státu bez existence daňového systému a daňových odvodů, které jsou v dnešní době hlavním zdrojem jeho příjmu.

Nedílnou součástí daňového systému je osobní důchodová daň, která je zastoupena ve všech daňových systémech ve standardně fungujících tržních ekonomikách. Poprvé byla zavedena v roce 1799 v Anglii, za účelem financování válek proti Napoleonovi a výše této daně byla stanovena na základě druhu povolání poplatníka, jeho rodinného stavu a také dle počtu dětí. V současnosti představuje osobní důchodová daň jednu z nejdůležitějších daní vůbec a jedná se také o jednu z nejznámějších daní, neboť přímo postihuje důchod každého jednotlivce.

Vstupem do Evropské unie se Česká republika stala její součástí a přirozeně zde dochází ke srovnávání s ostatními členskými zeměmi. Snahou Evropské unie je mimo jiné zharmonizovat nebo alespoň zkoordinovat daňové soustavy jednotlivých členských zemí, což je nutné také pro fungování jednotného vnitřního trhu.

Cílem diplomové práce je porovnat osobní důchodovou daň v jednotlivých členských zemích Evropské unie a provést analýzu a komparaci daňového zatížení vybraných typů poplatníka ve vybraných členských zemích Evropské unie.

Práce bude členěna do třech tematických částí. První část bude zaměřena na teoretické aspekty daně obecně, dále na teoretická východiska osobní důchodové daně a daňových ukazatelů. Druhá část se bude zabývat popisem legislativních úprav osobní důchodové daně v jednotlivých členských zemích Evropské unie a zároveň také jejich vzájemnou komparací dle jednotlivých položek, vycházejících ze struktury osobní důchodové daně. Třetí část bude zaměřena na analýzu a komparaci daňového zatížení vybraných typů poplatníka ve vybraných členských zemích Evropské unie, členěna opět dle jednotlivých položek.

2. Charakteristika konstrukce osobní důchodové daně

Osobní důchodová daň je jednou z nejznámějších a nejdůležitějších daní každého daňového systému. Je jí přisuzována největší míra spravedlnosti, komplexnosti a ekonomické efektivnosti. Důležitost této daně je také podpořena tím, že zastupuje hned první místo v mezinárodní klasifikaci daní OECD.

V první části této kapitoly bude nastíněna problematika osobní důchodové daně. Bude zde vysvětlen pojem daň, uvedeny její funkce, klasifikace daní a požadavky, které by měla splňovat. V další části bude popsána osobní důchodová daň, důraz bude kladen zejména na předmět daně, tvorbu základu daně, jakým způsobem se tento základ daně upravuje, jak se z něj samotná daňová povinnost vypočte a jakým způsobem se daň přelévá ze soukromého sektoru do sektoru veřejného. V poslední části budou popsány ukazatele daňové zátěže pro mezinárodní komparaci jak z makroekonomického tak i z mikroekonomického hlediska.

2.1 Obecné vymezení pojmu daň

Jakýkoliv stát potřebuje ke své existenci a ke svému fungování určité finanční prostředky. Příjmem státního rozpočtu jsou daně, poplatky a půjčky. Mezi těmito složkami veřejných příjmů je však podstatný rozdíl. Daně představují závazné platby, zatímco poplatky a půjčky jsou dobrovolné transakce. Daně a poplatky odnímají peněžní prostředky ze soukromého sektoru směrem do veřejného sektoru a státu tím nevzniká povinnost tyto příjmy vracet, naopak tomu půjčku musí stát splatit vždy k určitému datu a v mezidobí platit úroky. Z těchto a jiných aspektů lze definovat daň jako „**povinnou, nenávratnou, zákonem určenou platbu do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů), nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti)**“.¹

Povinnost platit daň omezuje svobodu poplatníka. Takový zásah je možný pouze na základě přijaté všeobecně závazné normy, kterou v případě daní musí být zákon. *Nenávratností* daně se rozumí, že stát tuto částku poplatníkovi po určité době nevrací zpět jako např. půjčku. Z výnosu jsou hrazeny potřeby, určené společnostem jako celku, proto musí

¹ Kubátová K. Daňová teorie a politika, s. 13. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2000. 225 s. ISBN 80-902752-2-2.

daně plynout do *veřejného rozpočtu*. Daň je *neúčelová*, neboť se předem neví, co bude z těchto finančních prostředků hrazeno. Daň je *neekvivalentní*, neboť poplatník nemá nárok na protihodnotu ve výši jím zaplacených daní.

2.2 Funkce daní

Funkce daní vyplývá z existence veřejného sektoru, který zabezpečuje statky a služby, které nemůže dostatečně zabezpečit tržní mechanismus. Mezi tyto statky a služby patří např. sociální služby, zdravotnictví, školství, veřejná doprava apod. Díky fiskální funkci daní jsou získávány finanční prostředky do veřejných rozpočtů. Alokační funkce daně řeší problematiku investování vládních výdajů a optimálního rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebou. Prostředky jsou touto funkcí umístěny tam, kde by se jich při tržní alokaci nedostávalo v důsledku tzv. tržních selhání. Redistribuční funkce vychází z konstatování, že rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů může být neakceptovatelné, proto zde dochází k přerozdělení části důchodu a bohatství směrem od bohatších jedinců k chudším. Stabilizační funkce slouží ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Stimulační funkce využívá toho, že daně jsou subjekty zpravidla vnímány jako újma. Proto jsou tyto subjekty ochotny udělat hodně proto, aby svou daňovou povinnost omezily. V tomto případě stát subjektům poskytuje různé formy daňových úspor anebo naopak je vystavuje vyššímu zdanění, aby podpořil ekonomický růst nebo je motivoval ke spotřebě určitých statků.

2.3 Klasifikace daní

Daně lze třídit podle mnoha různých kritérií.² K nejběžnější klasifikaci patří klasifikace daně dle vazby na důchod poplatníka, která zahrnuje daně přímé a daně nepřímé. Přímé daně jsou bezprostředně vyměřeny poplatníkovi na základě jeho důchodu nebo majetku (daně důchodové a daně majetkové). Zpravidla osoba plátce daně je zároveň také jejím poplatníkem. Naopak oddělení osoby plátce od osoby poplatníka je typickým pro daně nepřímé, které jsou placeny a vybírány v cenách zboží, služeb, převodů a pronájmů;

² Šíroký, J. Daňové teorie s praktickou aplikací. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, 249 s. ISBN 80-7179-413-9

rozhodujícím momentem zdanění je většinou samotný akt nákupu či spotřeby příslušné komodity (daň z přidané hodnoty, spotřební daň, apod.).

Dalším klasifikačním hlediskem je vymezení osoby či osob, tedy subjektu, který je nucen daň platit. Tím může být jednotlivec, což znamená, že poplatníkem je individuální fyzická osoba. Dále může být subjektem daně domácnost, kde je nositelem daňových povinností určená hlava rodiny, která také odvádí daň za domácnost jako celek. Dalším typem subjektu daně jsou oba manželé, tzv. manželský splitting, kdy se příjmy obou manželů sečtou, a každý z manželů odvede daň z jedné poloviny této společné sumy. Plný splitting znamená, že subjektem daně jsou všichni členové domácnosti, kde příjmy všech členů domácnosti se sumarizují a vydělí buď počtem osob patřících do domácnosti, nebo jen počtem výdělečně činných, nebo se jednotlivým členům domácnosti přiřazují koeficienty. Posledním typem subjektu daně je firma (korporace), což je za určitým cílem uměle vytvořená právnická osoba.

Praktickým hlediskem pro třídění daní je zohlednění objektu daně, na který se daň váže. Zde jsou hlavními daněmi:

- *důchodové*, které jsou uvaleny na důchody poplatníka,
- *výnosové*, jejichž výše je většinou odhadována podle vnějších reálných znaků,
- *majetkové*, jenž zdaňují nemovitosti i movitý majetek, a to jeho držbu či nabytí,
- *z hlavy (subjektové)*, které by poplatník platil z titulu samotné své existence,
- *obratové daně*, uvalené buď na hrubý obrát u každého výrobce podléhajícího se na zpracování každého výrobku, nebo na čistý obrát,
- *spotřební*, postihující buď veškerou spotřebu, či spotřebu vybraných skupin výrobků,
- *z obchodních operací*, postihující většinou spekulativní finanční transakce.

Dle šíře zachycení objektu lze rozlišovat daně analytické, které zdaňují každý příjem odděleně dle jeho zdroje, a daně syntetické, které mají univerzální charakter a zdaňují veškerý příjem stejným způsobem.

Podle vztahu k platební schopnosti poplatníka lze třídit daně na daně osobní, které odrážejí schopnost daňového poplatníka je platit, neboť se vyměřují na základě jeho osobního příjmu a na daně in rem, neboli „na věc“, které se ukládají na činnosti nebo objekty, a to nezávisle na možnostech těch, kteří převod uskutečňují nebo na možnostech vlastníků.

2.4 Daňové zásady

Souhrn jednotlivých daní, které se v dané zemi vybírají, tvoří tzv. daňový systém. Ten je v kterékoliv zemi utvářen působením mnoha vlivů, zejména ekonomických, politických a sociálních. Aby byl daňový systém „dobrý“, jsou na něj kladeny určité požadavky:³

- 1) *spravedlnost* – spravedlnost daní je představována především redistribučním efektem. Daně mají zajistit rovnoměrnější rozdělení důchodů, než jak vyplývá z tržních podmínek. Daňové spravedlnosti je dosaženo, jestliže každý jednotlivce přispívá na úhradu společných výdajů adekvátním, spravedlivým dílem. Ten by měl odpovídat jednak užitku, který jednotlivce pociťuje ze spotřeby veřejných statků a jednak platební schopnosti jednotlivce. Dle principu platební schopnosti je zde dále spravedlnost dána ve dvou rovinách, a to horizontální daňová spravedlnost, podle které by jednotlivci se stejnou platební kapacitou měli platit stejně, a vertikální daňová spravedlnost, podle které by jednotlivci s vyšší platební kapacitou měli platit více.
- 2) *efektivnost* – požadavek efektivnosti předpokládá, že daňový systém by neměl být v rozporu s efektivním umístěním zdrojů a že daně by neměly způsobovat velké distorze v cenách a užitku z různých druhů činností.
- 3) *pozitivní vlivy na ekonomické chování subjektů, resp. omezení negativních vlivů (daňové stimuly)* – daně by neměly působit negativně na ekonomické chování subjektů. Daně nemají omezovat pracovní úsilí lidí, ochotu spořit a přijímat podnikatelská rizika.
- 4) *správné působení na makroekonomické agregáty (makroekonomická pružnost)* – daně jsou pružné, pružně reagují na růst hrubého domácího produktu.
- 5) *právní perfektnost a politická průhlednost* – tyto požadavky jsou tím naléhavější, čím více je preferována svoboda jednotlivce. Jejich dodržování působí pozitivně na plnění ostatních požadavků.

³ Kubátová K. Daňová teorie a politika. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2000. 225 s. ISBN 80-902752-2-2.

2.5 Osobní důchodová daň

Osobní důchodová daň je nezbytnou součástí každého moderního daňového systému. Konstrukce daně je složitá, a to hned z několika důvodů. Na tuto daň jsou kladeny nejvyšší požadavky. Má zohlednit sociální postavení poplatníků a tím umožnit redistribuci vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy osobám s nižšími příjmy. Má – li tento úkol splnit, zpravidla se vyžaduje, aby měla jednotnou základnu zdanění a progresivní sazbu daně, která nejlépe vyhovuje redistribuční funkci daně i principu platební schopnosti.

2.5.1 *Předmět daně*

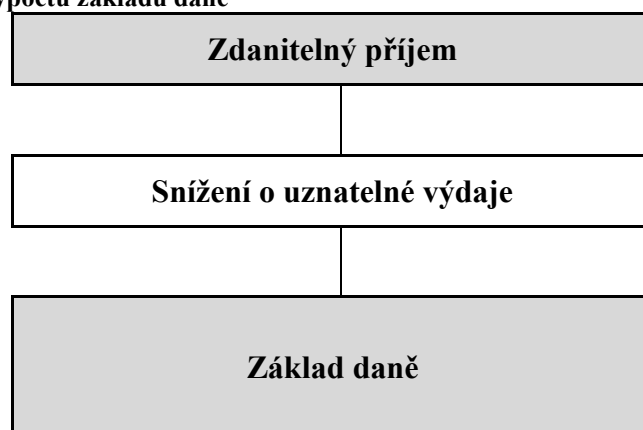
Předmětem osobní důchodové daně je veškerý příjem (důchod), dosažený fyzickou osobou za zdaňovací období. Tento příjem může plynout z různých zdrojů a mít formu peněžní, naturální nebo získaný směnou. Důchod tedy zahrnuje celý přírůstek bohatství, bez ohledu na to, zda je určitý přírůstek pravidelný nebo proměnlivý, očekávaný anebo neočekávaný, realizovaný nebo nerealizovaný. Důchody lze rozlišit hned z několika hledisek. Dle přírůstkového pojetí se rozlišuje, zda se jedná o hrubý důchod, představující pouze veškerý příjem nebo čistý důchod, představující příjem po odečtení nákladů na jeho získání. Dle způsobu získání lze důchod rozdělit na pracovní důchod, tzv. „vydělaný“ (např. mzdový) a na kapitálový důchod, tzv. „nevydělaný“ (např. získané úroky). Dále se rozlišuje důchod reálný od nominálního, neboť zvýšení peněžního důchodu vyvolané růstem cen nepředstavuje zvýšení reálného důchodu. Dalším hlediskem je, zda došlo k přírůstku bohatství přírůstkem důchodu v hotovosti (např. u mezd), kdy se jedná o důchod realizovaný nebo zda došlo k tomuto přírůstku zvýšením hodnoty aktiv, která nezměnila vlastníka. Dále se rozlišuje důchod tržní a důchod imputovaný, kde příjmy realizované prostřednictvím tržního mechanismu jsou nominálně vyčíslitelné, kdežto u imputovaných důchodů tomu tak není. Z hlediska zdanění se může důchod třídit na zdaňovaný důchod, neboli výdělky a na důchod získaný formou transferů. Dle pravidelnosti se pak důchody dělí na pravidelné a na kolísavé v čase.

Mezi důchody spadají také důchody získané formou dědictví a daru, které však ve většině případů podléhají jinému typu daně a nebývají předmětem osobní důchodové daně.

2.5.2 Základ daně

Mezi nejčastější důchody, z kterých plynou výnosy osobní důchodové daně, patří důchody pracovní, důchody z podnikání, renty, veřejné penze a kapitálové výnosy realizované. Zdanitelný důchod by podle výše uvedeného členění měl vycházet z čistého důchodu, což představuje příjmy snížené o uznatelné výdaje související s těmito příjmy. Obecně se při stanovení základu daně postupuje dle následujícího schématu.

Obr. 2.1 Schéma výpočtu základu daně



Zdroj: Vlastní zpracování

Základ daně se může také skládat z dílčích základů daně, které jsou zjišťovány pro jednotlivé legislativně vymezené druhy příjmů, snížené o uznatelné výdaje související s těmito příjmy.

2.5.3 Daňové úlevy

Obecně je základnou osobní důchodové daně základ daně, snížený o **odčitatelné položky**. Tyto položky se také nazývají nezdánitelné části základu daně. Odčitatelné položky jsou vedle **slevy na dani** a nulové sazby pro nejnižší daňové pásmo hlavními způsoby poskytování daňových výhod (úlev). V některých zemích je jako způsob poskytnutí daňové úlevy používán důchodový splitting.⁴ Obecně se při výpočtu konečné daňové povinnosti postupuje dle následujícího schématu.

⁴ Kubátová K. Daňová teorie a politika. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2000. 225 s. ISBN 80-902752-2-2.

Obr. 2.2 Schéma výpočtu konečné daňové povinnosti



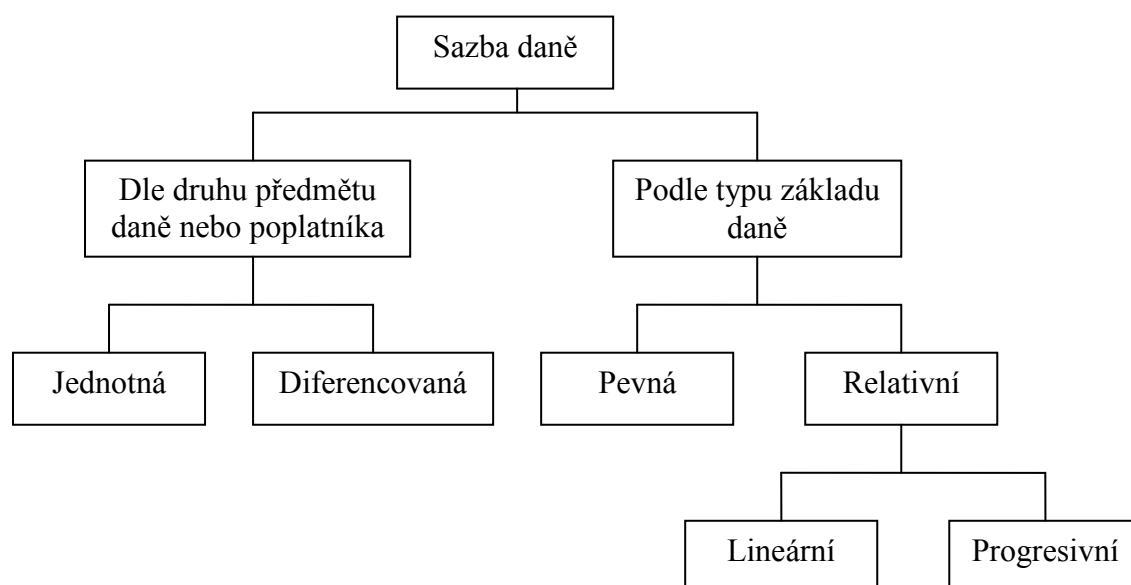
Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové úlevy (výhody) jsou *standardní* a *nestandardní*. Standardní daňové úlevy zohledňují sociální poměry poplatníka a jeho rodinnou situaci a zpravidla se neodvíjí od skutečných výdajů. Nestandardní daňové úlevy slouží ke stimulaci poplatníka k určitému chování a jsou zpravidla závislé na skutečných výdajích. Mezi nejběžnější standardní daňové úlevy patří daňová úleva na poplatníka, daňová úleva na vyživovanou manželku/manžela, daňová úleva na vyživované dítě, daňová úleva na vzdělávání poplatníka nebo jeho dětí, daňová úleva z titulu zdravotního stavu poplatníka. V neposlední řadě se zde řadí také tzv. nezdanitelné minimum, které má vyjadřovat určitou hodnotu nutných sociálních výdajů. Nestandardní daňové úlevy zahrnují např. úroky, zaplacené z určitých druhů úvěrů (nejčastěji spojené s úvěrem na bydlení), příspěvky na pojištění na zabezpečení ve stáří (životní pojištění, penzijní pojištění) nebo úlevy při poskytnutí daru určitým zákonem vymezeným institucím.

2.5.4 Sazba daně

Z obr. 2.2 vyplývá, že daňová povinnost se vypočítává prostřednictvím upraveného daňového základu, který je přímo zdaňován sazbou důchodové daně. Z tohoto lze sazbu daně definovat jako *“algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví velikost daně”*.⁵ Sazby daně lze dělit dle dvou nezávislých kritérií, která společně vymezují typ daňové sazby. Členění sazeb daně je uvedeno v následujícím schématu.

Obr. 2.3 Sazby daně



Zdroj: Vančurová A., Láchová L., Vítková J. Daňový systém 2002 ČR aneb učebnice daňového práva, Praha, VOX a.s., 2002, str. 17

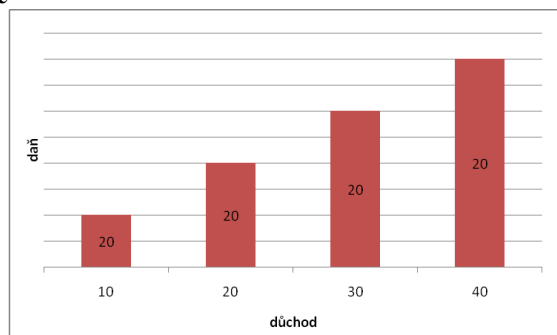
Dle druhu předmětu daně nebo poplatníka se rozlišuje *jednotná sazba daně*, která je stejná pro všechny typy a druhy předmětu daně daně nezávisle na jeho kvalitě a *diferencovaná sazba daně*, jejíž velikost se liší podle druhu předmětu daně, resp. jeho kvality. Dále dle typu základu daně se rozlišuje *pevná* a *relativní sazba daně*. *Pevná sazba daně* je taková, která je vztažena k objemové jednotce základu daně bez ohledu na peněžní ocenění základu daně. Pevná sazba daně je stanovena absolutní částkou na jednotku fyzického

⁵ Vančurová A., Láchová L., Vítková J. Daňový systém 2002 ČR aneb učebnice daňového práva, s. 17. Praha, VOX a.s., 2002

objemu základu daně. *Relativní sazba daně* se užívá tam, kde základ daně má hodnotový charakter. Sazba udává určitý podíl, resp. procento ze základu daně. Relativní sazba daně se dále člení na lineární a progresivní sazbu daně.

Lineární sazba daně představuje způsob zdanění, kdy daň i základ daně rostou ve stejném poměru. Zpravidla je určena jako procento ze základu daně, které zůstává konstantní při jakékoli výši tohoto základu daně. Výhodou lineární sazby je jednoduchost výpočtu daně. Rovná daň je způsob zdanění, ve kterém jsou všechny subjekty podléhající dani zdaněny vždy stejnou relativní sazbou daně. Z důvodu existence odčitatelných položek, které jsou dány v pevné výši, se stává rovná daň mírně progresivní. „Efektivní daňová sazba roste a konkávní průběh její závislosti na hrubé mzdě zdola konverguje k nominální, zákonem stanovené jednotné sazbě jako u zdanění klouzavé progresse, zásadní rozdíl však spočívá v mezní sazbě, která je nad rámec odčitatelných položek konstantní, rovna sazbě lineární.“⁶ Průběh lineární sazby daně je znázorněn na obr. 2.4.

Obr. 2.4 Sazba lineární daně



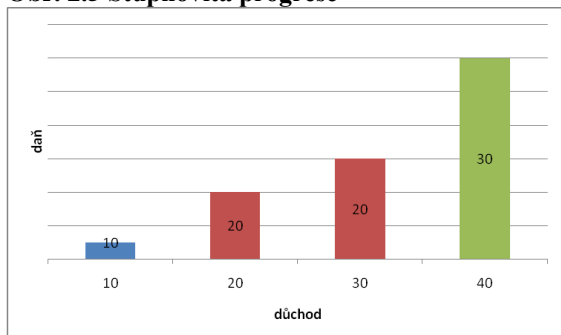
Zdroj: Vančurová A., Láchová L., Vítková J. *Daňový systém 2002 ČR aneb učebnice daňového práva*, Praha, VOX a.s., 2002, str.19 + vlastní zpracování

Progresivní sazba daně představuje způsob zdanění, při kterém s růstem základu daně roste daň relativně rychleji, než základ daně. Konstrukce progresivní sazby daně je poněkud složitější. Splňuje požadavek daňové spravedlnosti, neboť bohatší může s menší újmou postrádat podstatně vyšší částku daně než chudší. Míra zdanění se plynule zvyšuje pro každý přírůstek základu daně, v praxi se nejčastěji užívají tzv. pásmové sazby, kde se základ daně rozdělí na jednotlivá pásma, která jsou postupně zdaňována vyšší sazbou daně. Daňové pásmo

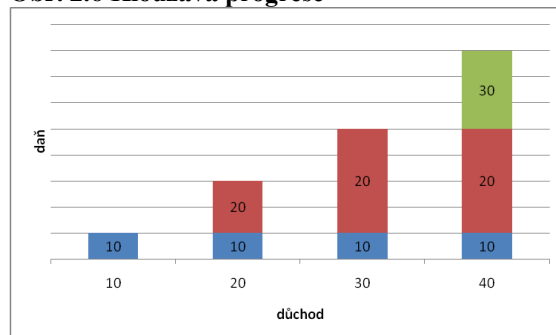
⁶ Čížek V. *Rovná daň v teorii a praxi*, str. 2. Informační studie Ministerstva financí ČR 1/2008. Dostupná z WWW <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Rovna_dan_v_teorii_a_praxi_pdf.pdf>

představuje určitou část základu daně podléhající jedné úrovni progresivní sazby daně. U progresivní sazby daně se rozlišuje tzv. stupňovitá progresse, což znamená, že se pro celý základ daně použije daňová sazba příslušející daňovému pásmu, do kterého spadá poslední jednotka základu daně, a tzv. klouzavá progresse, při které se základ daně příslušné velikosti postupně zdaňuje jednotlivými úrovněmi daňové sazby, kterými základ daně prochází. Průběh stupňovité progresse je znázorněn na obr. 2.5 a průběh klouzavé progresse znázorňuje obr. 2.6.

Obr. 2.5 Stupňovitá progresse



Obr. 2.6 Klouzavá progresse



Zdroj: Vančurová A., Láčová L., Vítková J. Daňový systém 2002 ČR aneb učebnice daňového práva, Praha, VOX a.s., 2002, str.20,21+ vlastní zpracování

2.5.5 Rovná daň

Rovná daň představuje způsob zdanění, ve kterém jsou všechny subjekty podléhající dani zdaněny vždy stejnou relativní sazbou daně. Jejím hlavním cílem má být snižování a narovnání daňové sazby a naopak rozšiřování daňové základny, a to především zrušením celé řady různých daňových úlev, osvobození apod. S návrhem rovné daně přišli počátkem 80. let američtí ekonomové Robert Hall a Alvin Rabushka, podle kterých má rovná daň z osobních příjmů pouze tři parametry, a to *základ daně* snížený o tzv. *nezdanitelné minimum* a vynásobený *jednotnou sazbou daně*. Daň je tedy vyjádřena jako procentuální část z příjmu nad toto nezdanitelné minimum, které zde má představovat jakousi určitou sociální dávku. Z důvodu existence tohoto nezdanitelného minima se stává tato rovná daň mírně progresivní. Lze tedy konstatovat, že rovná daň znamená, že při překročení nezdanitelného minima odevzdá poplatník na dani stejnou částku důchodu.

2.5.6 *Negativní daň*

Smyslem negativní daně je zahrnutí výběru daně i přerozdělení transferu pod správu jednoho subjektu. Existencí tzv. negativní daně má být poplatníkovi zaručen tzv. garantovaný důchod, což znamená, že poplatník bude zdaňovat pouze příjmy přesahující tento garantovaný důchod, který představuje určitou výši státem stanoveného minimálního příjmu. Poplatníci, kteří tohoto garantovaného příjmu nedosáhnou, naopak dostanou od státu peněžní dávku ve formě negativní daně – transfer.

Princip fungování „negativní důchodové daně“ vyplývá ze vzorce

$$T = G - t_n \cdot Y, \quad (2.1)$$

kde T je transferová platba, G je velikost zajištěného důchodu, Y jsou veškeré dosažené příjmy za zdaňovací období a t_n je sazba negativní důchodové daně.

Celkový důchod poplatníka pak je

$$Y_T = Y + T, \quad (2.2)$$

kde Y je vlastní (původní) důchod poplatníka a T je velikost transferové platby.

2.5.7 *Způsob výběru daně*

Důchodové daně osobní jsou placeny na základě daňového přiznání poplatníka. Zdaňovací období je uplynulý kalendářní rok, nebo i jiných dvanáct po sobě jdoucích měsíců, tzv. hospodářský rok. Důchody z mezd a platů a některé důchody z kapitálových výnosů jsou zdaňovány srážkou u zdroje, což jednak klade menší nároky na poplatníka a snižuje počet podávaných daňových přiznání, a jednak zamezuje daňovým únikům. U mezd a platů strhává zaměstnavatel koncem roku případné nedoplatky, resp. nárokuje refundace přeplatků. Měsíčně strhávané částky jsou pak zálohami na roční daň.⁷

⁷ Kubátová K. Daňová teorie a politika. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2000. 225 s. ISBN 80-902752-2-2.

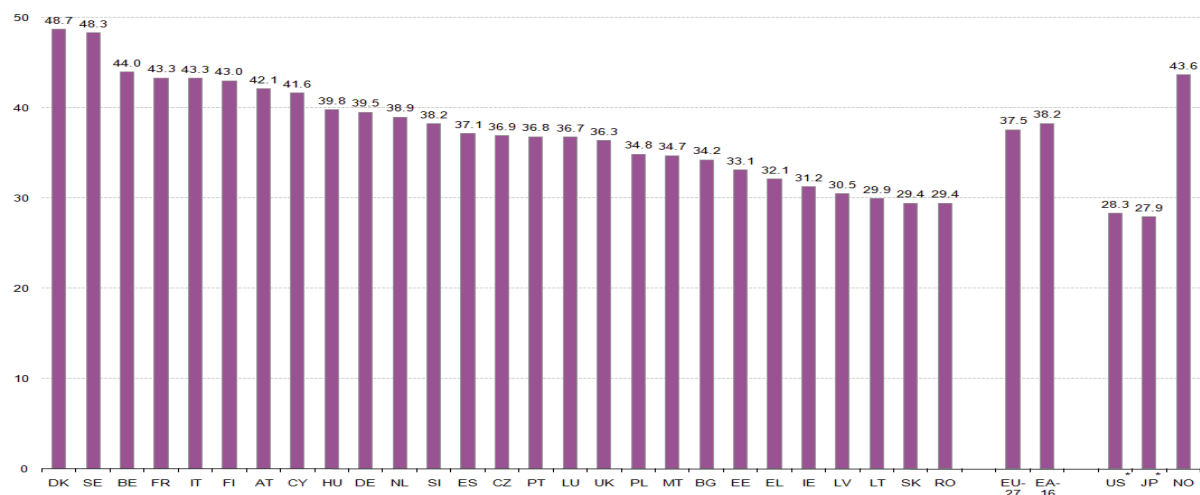
2.6 Ukazatele daňového zatížení

Z makroekonomického hlediska se pro komparaci daňové zátěže mezi jednotlivými zeměmi nejčastěji využívá ukazatele tzv. daňové kvóty, který představuje podíl výnosu z daní k hrubému domácímu produktu v dané zemi. Daňová kvóta znázorňuje, kolik z každé jednotky nově vytvořené hodnoty se vybere jako daň. Díky ní lze srovnávat země v čase i prostoru. Daňovou kvótu lze rozdělit na jednoduchou a složenou. Jednoduchá daňová kvóta znázorňuje podíl veškerých daňových výnosů mimo příspěvky na zákonné pojištění k hrubému domácímu produktu. Složená daňová kvóta potom znázorňuje podíl veškerých daňových výnosů včetně příspěvků na zákonné sociální pojištění k hrubému domácímu produktu.

Strukturu daňové kvóty tvoří tzv. daňový mix, což je souhrn jednotlivých daní v dané zemi. Většinou jsou v daňovém mixu dva až tři zástupci daní, jejichž výnosy představují podstatný podíl na daňových výnosech v dané zemi. Dle této struktury lze země rozdělit na země, kde převážnou část tvoří přímé daně a na země, kde převážnou část tvoří nepřímé daně. Vysoké přímé daně bývají v zemích s dobrou daňovou morálkou. V zemích s nízkými důchody a se špatnou daňovou morálkou se vláda dané země snaží naplnit státní rozpočet pomocí vysokých nepřímých daní ze spotřeby, které pak tvoří převážnou část daňové struktury.

V následujícím grafu je zachycena složená daňová kvóta za rok 2007 v jednotlivých členských zemích Evropské unie, které jsou seřazeny sestupně dle výše této daňové kvóty, dále pak výše průměru daňové kvóty pro jednotlivé skupiny zemí Evropské unie a také výše daňové kvóty v USA, Japonsku a Norsku.

Obr. 1.6 Složená daňová kvóta u vybraných zemí a skupin zemí



Zdroj: Taxation trends in the European Union 2009

Z mikroekonomického hlediska se pro komparaci daňové zátěže užívá ukazatele daňového zatížení poplatníka, který představuje podíl daňové povinnosti poplatníka k jeho hrubému příjmu. Tento ukazatel stejně jako ukazatel daňové kvóty může mít dvě podoby v závislosti na struktuře v čitateli. Zahrne-li se do čitatele pouze daňová povinnost připadající na důchodovou daň jedná se o skutečné daňové zatížení poplatníka. Zahrne-li se do čitatele jak daňová povinnost připadající na důchodovou daň, tak i příspěvky na zákonné sociální pojištění jedná se o celkové daňové zatížení poplatníka.

3. Právní úprava osobní důchodové daně ve vybraných členských zemích Evropské unie

V následující části bude popsána právní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých členských zemích Evropské unie. Legislativa v daných zemích je obdobná a velmi rozsáhlá, proto bude na základě prostudovaných materiálů a jednotlivých legislativ provedena současně také její komparace.

Údaje o právních úpravách v jednotlivých členských zemích Evropské unie byly čerpány z volně přístupných databází a internetových portálů příslušných ministerstev financí jednotlivých zemí Evropské unie, které jsou uvedeny v použité literatuře a byly aktualizovány k 31. 12. 2009.

Právní úprava bude popsána a zároveň její komparace bude provedena dle jednotlivých položek, vycházejících z konstrukce výpočtu konečné daňové povinnosti. Nejprve bude popsána a zároveň provedena komparace osobní důchodové daně členských zemí Evropské unie z hlediska předmětu daně, základu daně, zdaňovacího období a typu sazby daně. Následně budou členské země Evropské unie rozděleny a popsány z hlediska možnosti uplatnění příspěvků na zákonné sociální pojištění. Poslední část bude zaměřena na popis a komparaci položek zohledňujících sociální situaci poplatníka a jím vyživovaných osob. Zde budou členské země Evropské unie nejprve rozděleny z hlediska možnosti uplatnění daňového odpočtu na poplatníka, dále z hlediska možnosti uplatnění daňového odpočtu na vyživovanou manželku/manžela, následně z hlediska možnosti uplatnění daňového odpočtu na vyživované děti a také zde budou členské země Evropské unie rozděleny z hlediska možnosti uplatnění ostatních nejčastějších daňových odpočtů nestandardního typu.

3.1 Předmět daně, osvobození od daně, základ daně a zdaňovací období v členských zemích Evropské unie

Osobní důchodová daň vychází z příjmu fyzické osoby, tedy jejího důchodu. Ne ze všech těchto příjmů se daň odvádí, proto jednotlivé legislativy zemí určují, co je předmětem osobní důchodové daně a co tímto předmětem není. Zpravidla ve všech členských zemích Evropské unie jsou předmětem daně příjmy z následujících zdrojů: zaměstnanecký příjem (včetně nepeněžního plnění a přídatků), příjem z podnikání a jiné samostatné

výdělečné činnosti (výkon povolání nebo profese), příjmy z nemovitého majetku a nakládání s ním (většinou příjem z pronájmu), příjem z movitého majetku a nakládání s ním, kapitálový příjem, příjem z majetkových práv a příjem z ostatních zdrojů. V jednotlivých zemích Evropské unie dochází pouze k odlišnosti v uspořádání těchto příjmů, které jsou zařazeny do určitých skupin, které jsou pak zdaňovány buď to samostatně, nebo jako celek. V některých zemích Evropské unie dochází také k odlišné sazbě daně u jednotlivých zdrojů příjmů (např. ve Finsku, kde je kapitálový zisk zdaňován zvláštní sazbou daně).

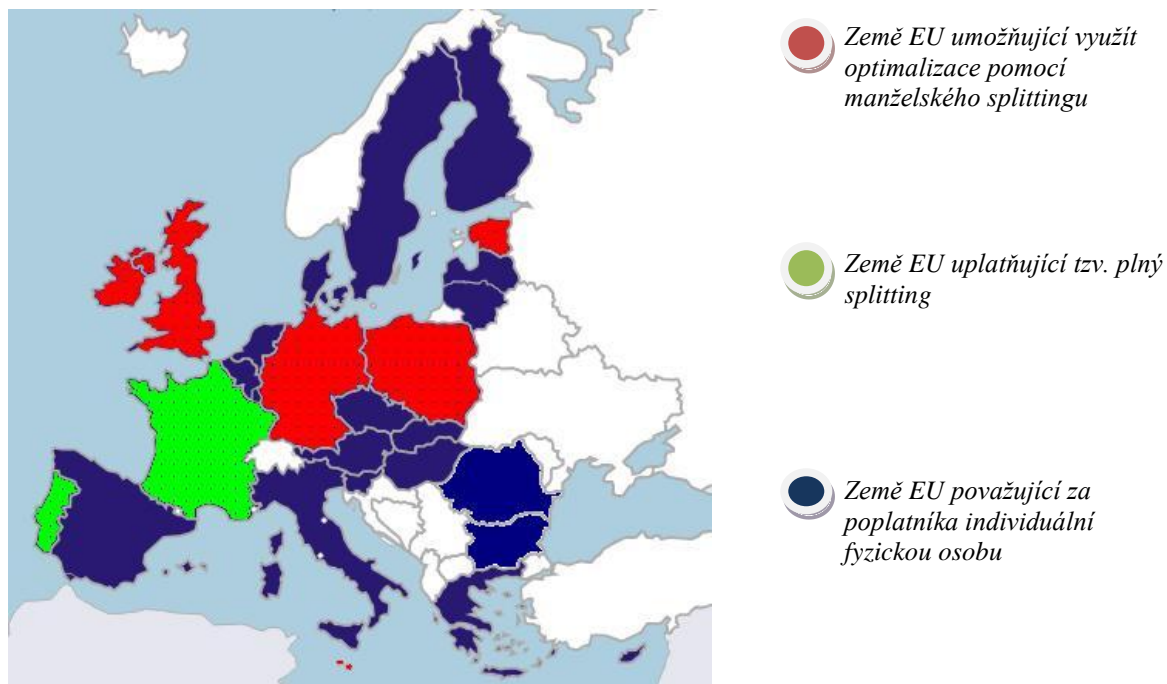
Určité příjmy jako jsou starobní důchody a renty jsou v některých členských zemích Evropské unie od osobní důchodové daně osvobozeny. Země s tímto osvobozením jsou např. Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Německo, Slovensko a Španělsko. Zpravidla ve všech členských zemích jsou od daně osvobozeny sociální dávky, výživné, určitá stipendia a náhrady škod a výplaty z pojistných plnění.

Z příjmů získaných dědictvím a darem se taktéž v členských zemích Evropské unie osobní důchodová daň neodvádí. Některé z těchto zemí mají tyto příjmy vyňaty z předmětu daně (jako např. Česká republika) a některé je mají zařazené mezi příjmy osvobozené od osobní důchodové daně (jako např. v Estonsku).

Základem daně jsou pak zdanitelné příjmy dosažené za zdaňovací období, snížené o uznatelné výdaje, které se vždy vážou k danému zdroji příjmu. Zdaňovacím obdobím je zpravidla ve všech zemích kalendářní rok, s výjimkou Velké Británie, kde zdaňovací období začíná 6. dubna a končí 5. dubna následujícího roku.

Jednotkou zdanění může být v členských zemích Evropské unie individuální fyzická osoba, manželé, tzv. manželský splitting a domácnost jako celek, tzv. plný splitting. V následujícím obrázku jsou tyto jednotky daně zobrazeny a barevně odlišeny.

Obr. 3.1 Země Evropské unie rozděleny dle jednotky zdanění



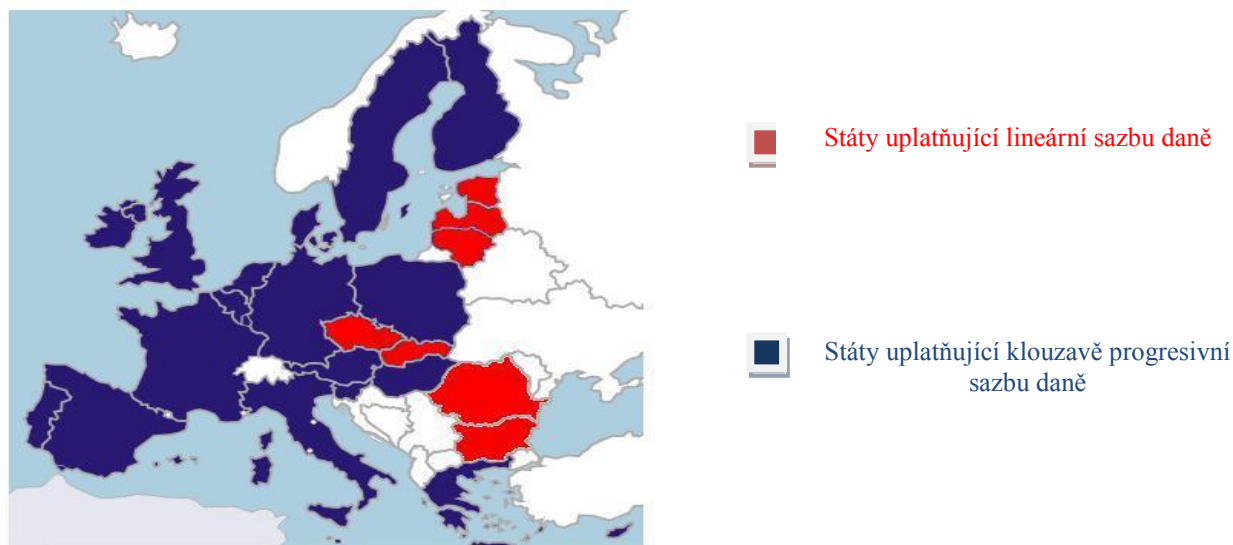
Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Subjektem daně může být ve všech členských zemích Evropské unie individuální fyzická osoba. Dle obr. 3.1 může ženatý poplatník využít optimalizace pomocí tzv. manželského splittingu v zemích, mezi které patří Estonsko, Irsko, Malta, Německo, Polsko a Velká Británie. V některých z těchto zemí jako např. v Německu nebo na Maltě se tato možnost považuje za výchozí a v případě individuálního zdanění každého z manželů musí poplatník tuto skutečnost oznámit svému správci daně. Ve Francii a v Portugalsku je za jednotku zdanění automaticky považována domácnost jako celek, která také musí být takto zdaněna.

3.2 Typy sazeb osobní důchodové daně uplatňující se v členských zemích Evropské unie

Dle údajů a faktů, vycházejících z jednotlivých právních legislativ, se v zemích Evropské unie používají dva typy sazby důchodové daně. Jedná se o lineární sazbu daně a klouzavě progresivní sazbu daně, která byla původně používána ve všech státech Evropské unie. Na následujícím obrázku jsou barevně rozlišeny členské země Evropské unie dle typu sazby důchodové daně.

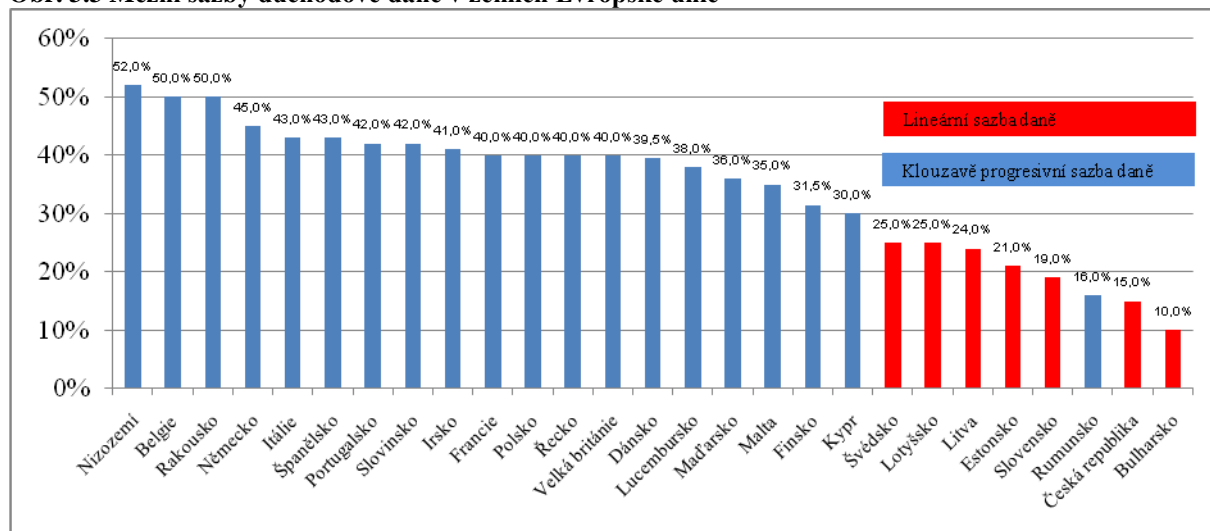
Obr. 3.2 Typy sazeb daně v jednotlivých státech Evropské unie



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Na základě zjištěných informací byla provedena komparace členských zemí Evropské unie dle mezní výše sazby důchodové daně a výsledné hodnoty těchto sazeb byly zaneseny do následujícího grafu, kde jsou jednotlivé členské země Evropské unie upořádané sestupně dle těchto výší. Barevně je zde také rozlišen typ sazby důchodové daně uplatňující se v dané zemi.

Obr. 3.3 Mezní sazby důchodové daně v zemích Evropské unie



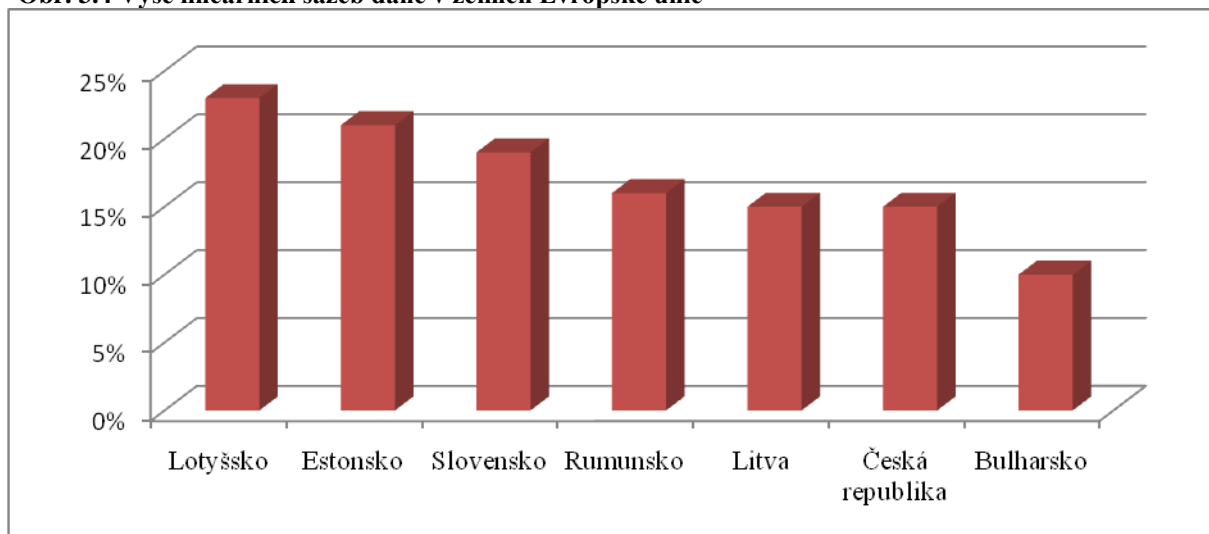
Zdroj: Eurostat a vlastní zpracování

Lineární sazba daně byla zavedena postupně v Estonsku, v Litvě a Lotyšsku, dále na Slovensku, v Rumunsku a naposledy v Bulharsku a České republice.

Estonsko je prvním státem z členských zemí, které od roku 1994 uplatňuje lineární sazbu důchodové daně. Jednotná daňová sazba je 21%. Od roku 1995 je lineární daň uplatňována také v Litvě, kde v oblasti důchodové daně vláda pokračuje ve své politice agresivního snižování daní. Po snížení v roce 2006 a v roce 2008 byla sazba daně z příjmu zakotvena ve výši 15 %. Lotyšsko stejně jako Litva zavedla lineární daň v roce 1995, a v roce 2009 snížilo sazbu lineární daně z původních 25% na nynějších 23%. Na Slovensku došlo k zavedení lineární daně v roce 2004 a uplatňuje se zde sazba ve výši 19%.

Předchozí čtyř-pásmový rumunský daňový systém se sazbami v rozmezí od 18% do 40% nahradil v roce 2005 daňový systém s lineární sazbou daně ve výši 16%. V Bulharsku se v letech 2006 a 2007 odváděla daň z příjmu dle třech daňových pásem se sazbami 20%, 22% a 24%. Od roku 2008 je zde zavedena lineární sazba daně, která je v roce 2009 ve výši 10%. Do roku 2007 uplatňovala Česká republika progresivní zdanění příjmu fyzických osob se čtyřmi pásmy s nejvyšší sazbou 32%. Lineární sazba daně byla zavedena stejně jako v Bulharsku v roce 2008. Výše sazby pro rok 2009 je ve výši 15%.

Obr. 3.4 Výše lineárních sazeb daně v zemích Evropské unie



Zdroj: Eurostat a vlastní zpracování

Další skupinu tvoří země uplatňující klouzavě progresivní sazbu daně. Patří zde Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

Konstrukce výpočtu klouzavě progresivní daně vychází z jednotlivých příjmových pásem, která jsou postupně zdaňována vyšší sazbou daně. Z tohoto hlediska lze rozdělit země

uplatňující tuto sazbu daně na země, které zdaňují první příjmové pásmo 0% sazbou daně a země, které zdaňují veškerý příjem. Mezi země, které zdaňují první příjmové pásmo 0% sazbou daně, patří Švédsko, Kypr, Finsko, Řecko, Rakousko, Lucembursko, Malta a Francie.

Švédsko zdaňuje postupně tři příjmová pásma. Příjem do výše 380.200 SEK je zdaněn 0% sazbou daně, příjem nad touto hranicí je zdaňován 20% a 25% sazbou.

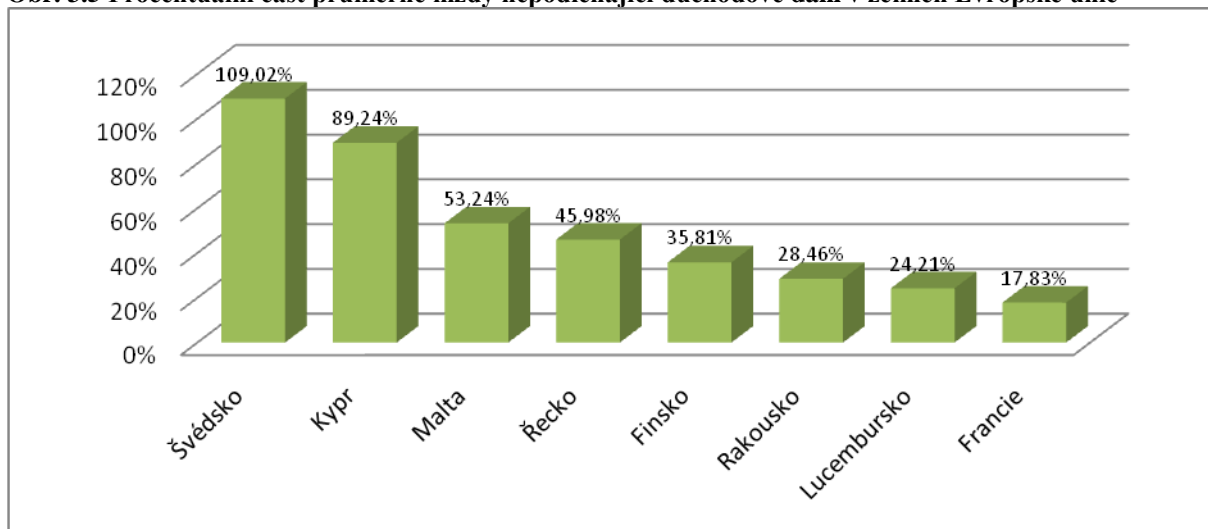
Na Kypru jsou sazbami 20%, 25% a 30% postupně zdaňována zbylá tři příjmová pásma. Příjem do € 19.500 je zdaněn 0% sazbou daně. Na Maltě stejně jako na Kypru se zdaňují tři zbylá příjmová pásma sazbou daně postupně ve výši 15%, 25% a 35%. První příjmové pásmo nepodléhající dani je v rozmezí do € 8.500. Rakousko má komplexní a progresivní režim daně z příjmu fyzických osob. Od roku 2005 do roku 2008 měl čtyři příjmová pásma, která byla postupně zdaňována 0%, 38,3333%, 43,596% a 50%. Od roku 2009 jsou tyto čtyři příjmová pásma zdaňována postupně 0%, 36,5%, 43,2143% a 50%. V roce 2009 je také hranice prvního pásma zvýšena z původních € 10.000 na nynějších € 11.000, což v důsledku znamená, že hrubé roční výdělků ve výši přibližně € 16.800 nejsou pro zaměstnance vůbec zdaněny. Hranice 50% sazby je taktéž od roku 2009 zvýšena z původních € 51.000 na nynějších € 60.000. Prvních € 12.000 příjmu v Řecku nepodléhá dani. Dalších € 18.000 podléhá 25% sazbě dani, dalších € 45.000 podléhá dani ve výši 35%. Příjmy nad € 75.000 jsou zdaněny 40% sazbou daně. Hranice prvního příjmového pásma se zde zvedá o € 1.000 za každé vyživované dítě.

Od roku 2007 je ve Finsku důchodová daň počítána z pěti příjmových pásem. Mezní sazby daně ze zdanitelného příjmu se pohybují od 7% do 30,5%. V roce 2009 začíná zdanitelný příjem nad hranicí prahové hodnoty € 13.100. Francouzský daňový systém má taktéž pět příjmových pásem, která jsou zdaněna sazbami od 5,5% do 40%. Zdanitelný příjem začíná na hodnotě € 5.852.

Daňový systém v Lucembursku uplatňuje celkem 16 sazeb daně v rozmezí od 8% do 38%. Postupně se sazba daně za každé příjmové pásmo zvyšuje o dva procentní body. Příjem do € 11.265 se nezdaňuje.

V následujícím grafu je zachycena procentuální část průměrné mzdy v dané zemi, která nepodléhá dani v rámci prvního příjmového pásma.

Obr. 3.5 Procentuální část průměrné mzdy nepodléhající důchodové dani v zemích Evropské unie



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

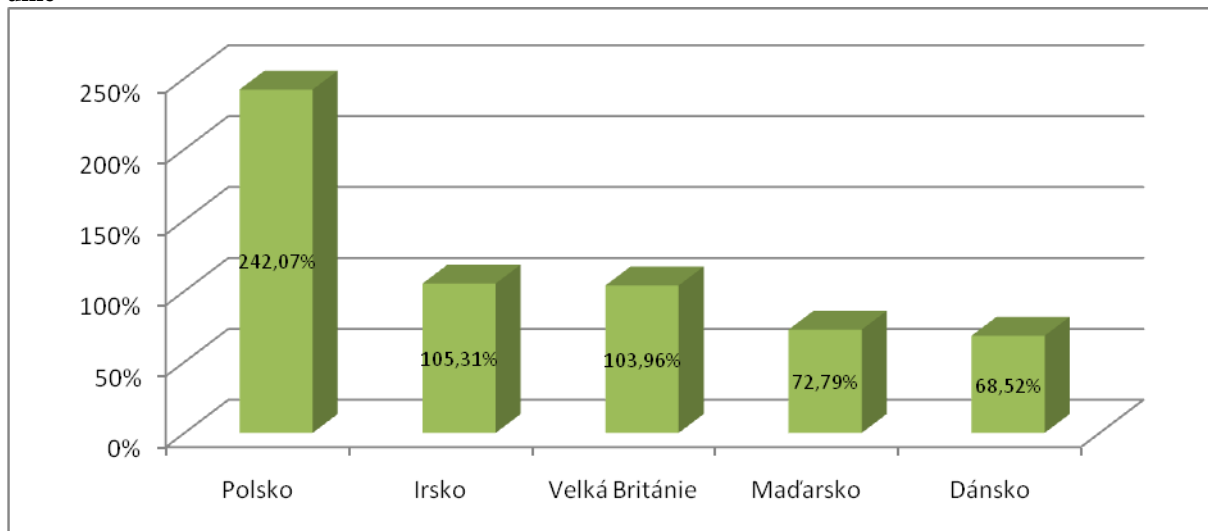
Ostatní členské země Evropské unie uplatňující klouzavě progresivní sazbu daně zdaňují veškerý příjem. Mezi tyto země patří Irsko, Velká Británie, Dánsko, Maďarsko a Polsko, dále Slovinsko, Nizozemí a Španělsko, Belgie a Itálie, a posledním zástupcem těchto zemí je Portugalsko. Výčet zemí je uveden vzestupně dle počtu příjmových pásem, užívajících se v daných legislativních úpravách důchodové daně.

V Irsku, Velké Británii, Dánsku, Maďarsku a Polsku je dána hranice příjmu, do jejíž výše se uplatňuje tzv. nižší sazba daně a nad tuto hranici je příjem zdaněn tzv. vyšší sazbou daně, tedy jsou zde pouze dvě daňová pásma.

V Irsku se zdaňuje příjem do výše € 36.400 sazbou daně ve výši 20%. Příjmy nad tuto hranici se zdaňují sazbou 41%. Tato hranice se zvedá na € 40.400 v případě, kdy se poplatník sám stará o nezaopatřené dítě. Základní sazba ve výši 20% je ve Velké Británii uvalena na prvních 34.800 GBP (€ 4.403). Vyšší 40% sazbou jsou zdaněny příjmy nad tuto hranici. Zdanění příjmů v Dánsku se sestává ze dvou daňových pásem. Nižší sazba daně je 38,54% a vztahuje se na příjmy ve výši do 347.200 DKK (€ 46.666). Vyšší 39,5% sazba daně je uvalena na příjmy přesahující tuto hranici. V Maďarsku podléhá celkový roční zdanitelný příjem sazbě daně ve výši 18% z prvních 1,7 milionů HUF (€ 7.000) a ve výši 36% z částky přesahující. Od 1. ledna 2009 byly v Polsku zavedeny nové sazby daně z příjmu ve výši 18% a 32%, které nahradily sazby 19%, 30% a 40%. Hranice příjmu pro uplatnění nižší či vyšší sazby je stanovena na 85.528 PLN (€ 19.000). Dříve se do této hranice uplatňovala výše sazby 30%.

V následujícím grafu je znázorněna procentuální část průměrné mzdy v dané zemi podléhající nižší sazbě důchodové daně v zemích Evropské unie, ve kterých jsou uplatňována pouze dvě příjmová pásma.

Obr. 3.6 Procentuální část průměrné mzdy podléhající nižší sazbě důchodové daně v zemích Evropské unie



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Třech příjmových pásem se užívá ve Slovinsku, kde jsou poplatníci důchodové daně zdaňováni progresivní sazbou daně ve výši postupně 16%, 27% a 41% ze základu daně.

Čtyři daňová pásma vymezuje systém důchodové daně v Nizozemí a ve Španělsku. V Nizozemí je odváděna důchodová daň v rozmezí 33,6% až 52%, ve Španělsku činí tato progresivní sazba daně postupně 24%, 28%, 37% a 43%.

Mezi země aplikující důchodovou daň na pět příjmových pásem patří Belgie, Itálie a Německo. Belgický systém důchodové daně zdaňuje příjmy sazbou daně od 25% do 50%, s rozdílem vždy pěti procentních bodů mezi jednotlivými sazbami. V Itálii příjmy podléhají postupně sazbě daně ve výši 23% až 43%. V Německu byla v roce 2009 snížena spodní hranice sazby z 15% na 14%, tudíž se zde uplatňují sazby v rozmezí od 14% do 45%.

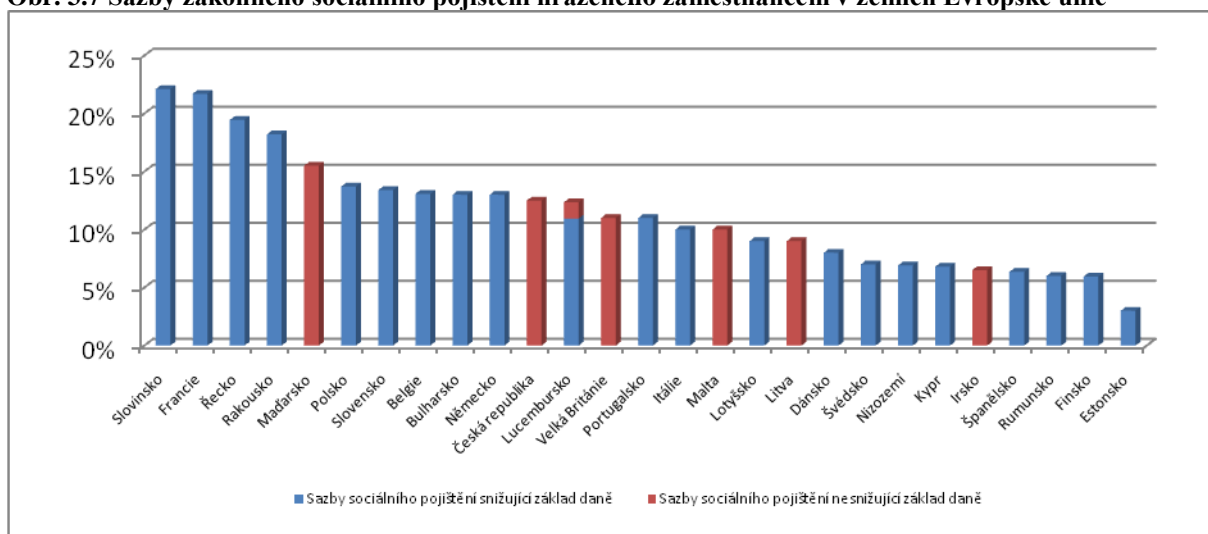
Sazby daně v rozmezí od 10,5% po 42 % je na sedmi příjmových pásmech aplikováno v daňovém systému v Portugalsku.

3.3 Možnost uplatnění příspěvků na zákonné sociální pojištění

Ve většině zemí Evropské unie jsou příspěvky na sociální pojištění splatné v kombinované sazbě pro zaměstnavatele i zaměstnance. Sociální pojištění se v jednotlivých zemích skládá z různých složek. Nejčastějšími případy bývají penzijní pojištění, nazýváno také jako pojištění osob na stáří či důchodové pojištění, dále nemocenské pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti, pojištění na vdovský důchod, úrazové pojištění, pojištění pro případ potřeby a v neposlední řadě také zdravotní pojištění, které je v některých zemích vybíráno samotnými institucemi, tzv. zdravotními pojišťovnami.

V následujícím grafu a dále v příloze 2 jsou uvedeny sazby zákonného sociálního pojištění hrazeného zaměstnancem odváděného v jednotlivých členských zemích Evropské unie. Barevně je dále rozděleno, zda uhrazené příspěvky na zákonné sociální pojištění snižují či nesnižují základ daně.

Obr. 3.7 Sazby zákonného sociálního pojištění hrazeného zaměstnancem v zemích Evropské unie

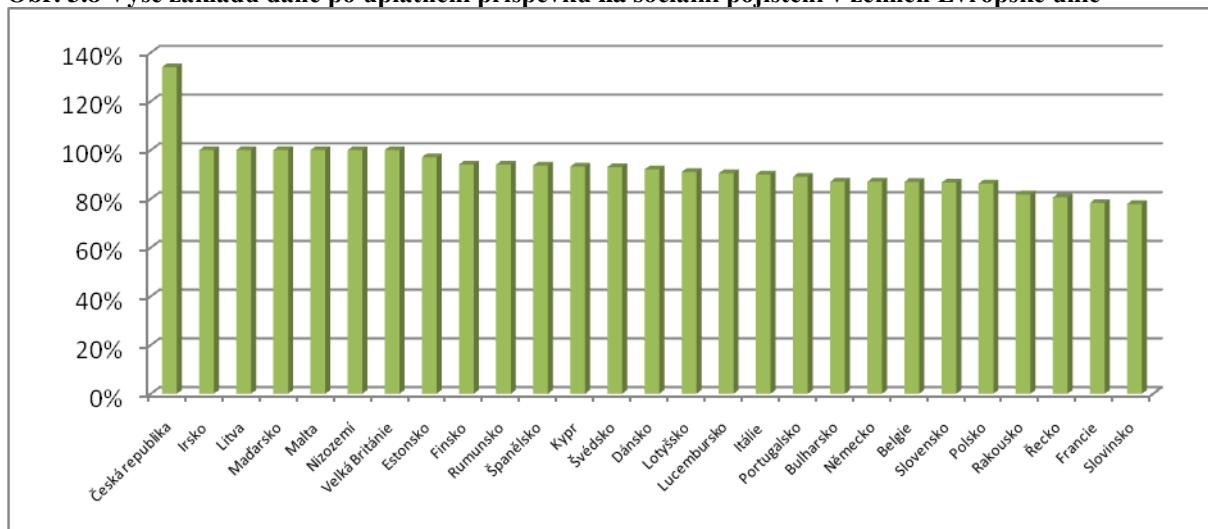


Zdroj: Legislativní úprava sociálního pojištění v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Členské státy Evropské unie lze pro komparaci rozdělit na státy, ve kterých si může daňový poplatník uhrazené sociální pojištění odečíst ze základu daně, dále na státy, kde tento odpočet uplatnit nemůže, a na státy, kde si ke svému základu daně ještě připočte sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem, popřípadě kombinací předešlého.

Níže uvedený graf zobrazuje výši základu daně po možném uplatnění příspěvků na zákonné sociální pojištění.

Obr. 3.8 Výše základu daně po uplatnění příspěvků na sociální pojištění v zemích Evropské unie



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V České republice se základ daně zvyšuje o pojistné hrazené zaměstnavatelem a pojistné hrazené zaměstnancem není výdaj snižující základ daně, který po uplatnění příspěvků na sociální pojištění hrazeného zaměstnavatelem činí 134% hrubé mzdy.

V zemích jako jsou Irsko, Litva, Maďarsko, Malta a Velká Británie není pojistné hrazené zaměstnancem uznatelným výdajem a proto základ daně po uplatnění příspěvků na sociální pojištění zůstává ve výši 100% hrubé mzdy.

V Nizozemí pojistné hrazené zaměstnancem snižuje základ daně naopak pojistné hrazené zaměstnavatelem tento základ daně zvyšuje. Jelikož obě sazby pojištění jsou stejné, zůstává základ daně po uplatnění příspěvků na sociální pojištění ve výši 100% hrubé mzdy.

V Lucembursku je větší část příspěvků na sociální pojištění uznatelným výdajem a menší část neuznatelným výdajem. Základ daně je po uplatnění příspěvků na sociální pojištění ve výši 90,45% hrubé mzdy.

V ostatních členských zemích Evropské unie příspěvky na sociální pojištění základ daně pouze snižují.

3.4 Možnost zohlednění sociální situace poplatníka popřípadě vyživovaných osob

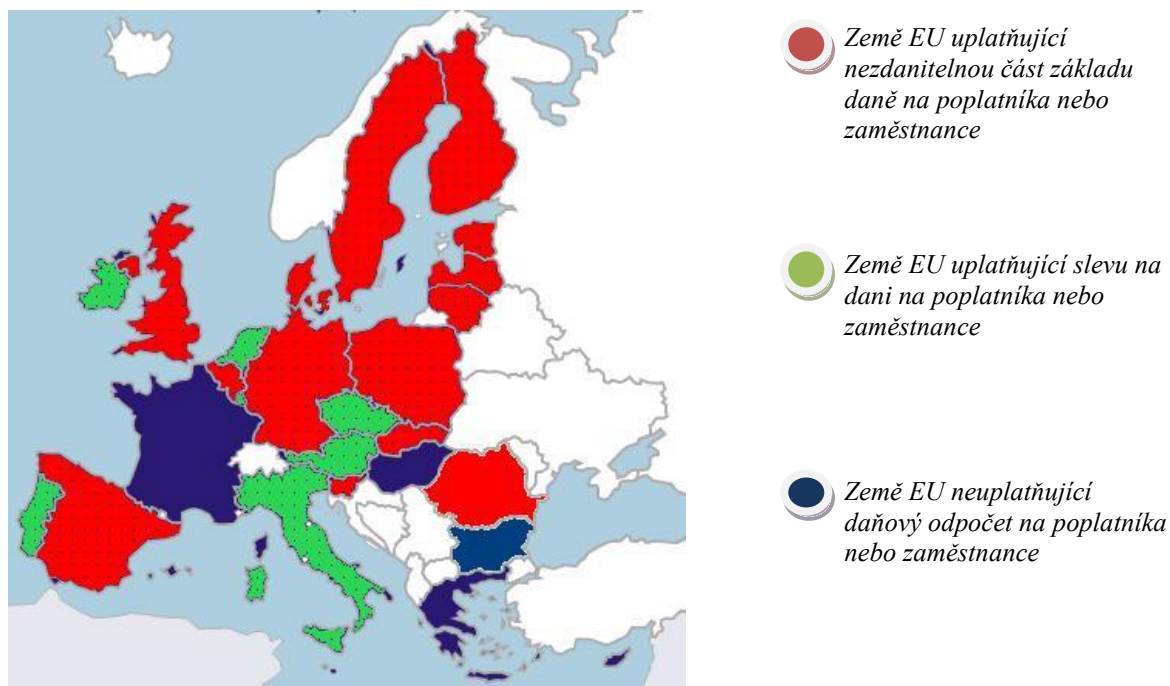
V rámci zohlednění sociální situace poplatníka a jím vyživovaných osob lze ve většině členských zemí Evropské unie získat určitá daňová zvýhodnění. Ta mohou být uplatněna formou položky snižující základ daně, kdy se hovoří o tzv. nezdanitelné části základu daně nebo také odpočitatelné položce, nebo formou položky snižující již vypočtenou daňovou povinnost, kdy se hovoří o tzv. slevě na dani.

Mezi základní daňové úlevy snižující celkový základ daně popř. snižující daňovou povinnost patří základní odpočitatelná položka na poplatníka, nazývána v mnoha zemích také jako osobní příspěvek. Dále pak jsou uplatňovány úlevy charakterizující sociální postavení poplatníka jako odpočitatelná položka popř. sleva na dani na vyživovanou osobu a to jednak na manželku bez příjmu, případně s omezenými příjmy a dále pak na vyživované děti. V některých státech lze uplatnit také daňovou úlevu v souvislosti s vyživovaným rodičem, prarodičem či jiným členem rodiny. Běžným typem odpočitatelné položky nebo slevy na dani je také úleva z charakteru zdravotního stavu poplatníka, případně vyživované osoby, tedy odpočitatelná položka nebo sleva na dani u poplatníka se změněnou pracovní schopností (ZPS), s částečným či plným invalidním důchodem apod.

3.4.1 Země uplatňující daňový odpočet na poplatníka nebo zaměstnance

Některé členské země Evropské unie umožňují daňovému poplatníkovi uplatnit si daňový odpočet z titulu poplatníka nebo daňový odpočet z titulu zaměstnání, popřípadě si může daňový poplatník v určitých zemích Evropské unie uplatnit oba tyto daňové odpočty. Tyto daňové odpočty v určitých zemích snižují základ daně poplatníka, kdy se jedná o nezdanitelné části základu daně a v určitých zemích snižují již vypočtenou daňovou povinnost poplatníka, kde mají formu slevy na dani.

Obr. 3.9 Země Evropské unie uplatňující daňový odpočet na poplatníka nebo zaměstnance



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V určitých členských zemích Evropské unie je výše nezdánitelné části základu daně na poplatníka dána absolutní výši bez jakýchkoliv omezení. Mezi tyto země patří Belgie, Estonsko, Finsko, Lotyšsko, Německo, Polsko, a Španělsko. Výše nezdánitelných částí základů daní v jednotlivých zemích je uvedena v tab. 3.1.

Tab. 3.1 Výše odpočitatelných položek v zemích Evropské unie

Země (měna)	BE (€)	EE (EEK)	FI (€)	LV (LVL)	DE (€)	PL (PLN)	ES (€)
ZNČZD v národní měně	6 690	27 000	460	1 080	7 834	3 089	5 151
ZNČZD v přepočtu na €	6 690	1 726	460	1 521	7 834	753	5 151

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V některých členských zemích Evropské unie je uplatnění nezdánitelné části základu daně podmíněno výší příjmu.

V případě Rumunska si může uplatnit daňový poplatník nezdánitelnou část základu daně ve výši 3.000 RON (€ 708) pouze má-li příjmy do výše 36.000 RON (€ 8.491).

V zemích, mezi které patří Litva, Slovensko a Velká Británie, je dána výše základní nezdánitelné části daně v absolutní výši, kterou si může daňový poplatník uplatnit pouze do určité výše příjmu. Při překročení dané hranice příjmu se nezdánitelná část snižuje dle daného vzorce postupně s přibývajícím příjmem. Výše nezdánitelné části základu daně, výše příjmu, u kterých lze tento odpočet uplatnit, a vzorce pro výpočet nezdánitelné části základu daně u vyšších příjmů jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 3.2 Výše odpočitatelných položek v zemích Evropské unie

Země (měna)	LT (LTL)	SK (€)	UK (GBP)
ZNČZD v národní měně	6 580,00	4 025,70	6 035,00
ZNČZD v přepočtu na €	1 907,25	4 025,70	6 780,90
Maximální základ daně v národní měně	9 600,00	15 387,12	21 800,00
Maximální základ daně v přepočtu na €	2 782,61	15 387,12	24 494,38
Vzorec	$5\,640 - 0,2 \text{ (základ daně} - 9\,600)$	$7872,48 - (\text{základ daně} / 4)$	$6\,035 - 0,5 \text{ (základ daně} - 21\,800)$

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Ve Slovinsku jsou dána tři příjmová pásma, dle kterých se uplatňuje daná výše odpočitatelné položky na poplatníka. Jednotlivé výše této odpočitatelné položky jsou uvedeny v tab. 3.3.

Tab. 3.3 Výše odpočitatelných položek ve Slovinsku

Základ daně (€)	ZNČZD (€)
do 8 557,30	5 113,35
8 557,30 - 9 897,60	4 082,35
nad 9 897,60	3 051,35

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně ve Slovinsku a vlastní zpracování

Ve Švédsku lze uplatnit nezdánitelnou část základu daně v rozmezí 12.600 SEK – 33.300 SEK (€ 1.694 - € 4.435) dle výše příjmu, který je formou rozsáhlé tabulky definován přímo v zákoně.

V Dánsku, jako jediné členské zemi Evropské unie, se vedle nezdánitelné části základu daně z titulu poplatníka, která je dána v absolutní výši 39.500 DKK (€ 5.309),

uplatňuje také nezdanitelná část základu daně z titulu zaměstnance. Ta je dána procentuelně ve výši 2,5% ze základu daně, maximálně však 7.500 DKK (€ 1.008).

Daňový poplatník si může v určitých zemích Evropské unie snížit svou výslednou daňovou povinnost o slevu na dani z titulu poplatníka, popřípadě z titulu zaměstnance. Stejně jako základní nezdanitelná část na poplatníka je i sleva na dani na poplatníka, popř. zaměstnance uplatňována v některých zemích v absolutní výši bez omezení výše příjmu a v některých zemích je její uplatnění podmíněno výši příjmu.

K zemím uplatňujícím slevu na dani z titulu poplatníka v absolutní výši bez omezení patří Česká republika, Irsko, Nizozemí a Portugalsko. K zemím uplatňujícím slevu na dani z titulu zaměstnance v absolutní výši bez omezení patří opět Irsko, dále Lucembursko a Rakousko. Výše slevy na dani v jednotlivých zemích je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 3.4 Výše slevy na dani v zemích Evropské unie

Země (měna)	CZ (CZK)	IE (€)	LU (€)	NL (€)	PT (€)	AT (€)
Sleva na poplatníka v národní měně	24 840	1 830	-	2 007	360	-
Sleva na poplatníka v přepočtu na €	938	1 830	-	2 007	360	-
Sleva na zaměstnance v národní měně	-	1 830	300	-	-	345
Sleva na zaměstnance v přepočtu na €	-	1 830	300	-	-	345

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V Itálii a na Slovensku je sleva na dani ovlivněna výší příjmu. V Itálii je uplatňována sleva na dani z titulu poplatníka, kdežto na Slovensku je uplatňována sleva na dani z titulu zaměstnance.

V Italském daňovém systému se výše slevy na dani na poplatníka počítá dle výše příjmu. Výši této slevy uvádí následující tabulka.

Tab. 3.5 Výše slevy na dani v Itálii

Základ daně (€)	Sleva na dani (€)
do 15 000	$800 - 110 \times \text{základ daně} / 15\,000$
15 000 - 40 000	690
40 000 - 80 000	$690 \times (80\,000 - \text{základ daně}) / 40\,000$

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v Itálii a vlastní zpracování

V roce 2009 zavedlo také Slovensko dodatečnou slevu na dani pro zaměstnance s nízkými příjmy. Nazývá se „zaměstnanecká prémie“ a přísluší zaměstnancům splňujících stanovené podmínky. Výše slevy na dani se počítá dle vzorců v závislosti na výši příjmu. Jednotlivé výše slevy na dani a vzorce pro výpočet jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 3.6 Výše slevy na dani na Slovensku

Základ daně (€)	Sleva na dani (€)
1 773 - 3 546	$(\text{nezdanitelná část ZD poplatníka} - \text{ZD z minimální mzdy}) \times 0,19$
nad 3 546	$(\text{nezdanitelná část ZD poplatníka} - \text{ZD poplatníka}) \times 0,19$

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně na Slovensku a vlastní zpracování

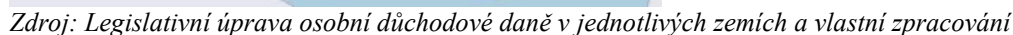
Z výše uvedených vzorců vyplývá, že v roce 2009 činila sleva na dani z titulu zaměstnance u poplatníka s příjmem mezi € 1.773 – € 3.546 pevnou částku ve výši € 181,03. U poplatníka s příjmem vyšším než € 3.546 lze slevu uplatnit pouze do výše příjmu rovnajícímu se nezdanitelné části základu daně, která činí, jak již bylo uvedeno v předešlé podkapitole, € 4.025,70.

V Bulharsku, Francii, na Kypru, Maltě a v Řecku se z titulu poplatníka popř. zaměstnance nezdanitelná část základu daně ani sleva na dani neuplatňuje.

3.4.2 Země uplatňující daňový odpočet na vyživovaného manžela/manželku

Stejně jako základní nezdanitelnou část základu daně na poplatníka nebo slevu na dani z titulu poplatníka, lze v některých zemích Evropské unie uplatnit daňový odpočet na vyživovaného manžela nebo manželku (dále bude užíváno titulu pouze vyživovanou

Obr. 3.10 Země Evropské unie uplatňující daňový odpočet na vyživovanou manželku



Tab. 3.7 Výše odpočitatelných položek na manželku v zemích Evropské unie

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Dle slovenského zákona o dani z příjmu se odpočitatelná položka na manželku vypočítává dle vzorců v závislosti na příjmu jak manželky, tak i poplatníka. Vzorce pro výpočet výše nezdánitelné části základu daně na vyživovanou manželku je uveden v následující tabulce.

Tab. 3.8 Výše základní nezdánitelné části základu daně na vyživovanou manželku na Slovensku

Základ daně (€)	ZNČZD (€)
do 31 489,92	4 025,70 - příjem manželky
nad 31 489,92	11 898,18 - (základ daně poplatníka / 4) - příjem manželky

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně na Slovensku a vlastní zpracování

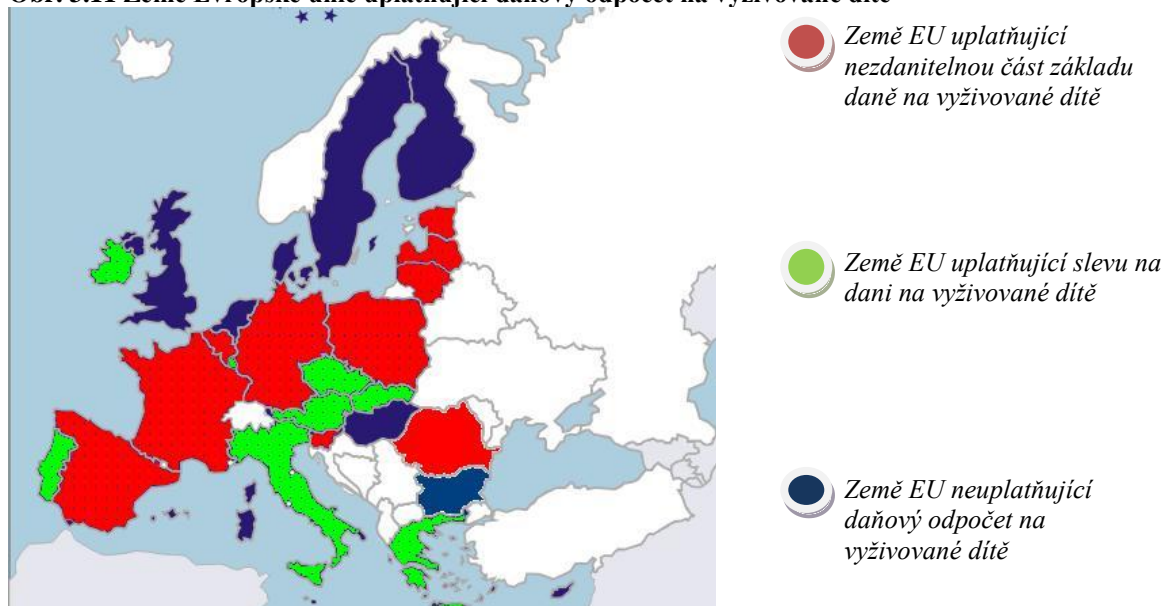
Česká republika jako jediný stát Evropské unie uplatňuje tuto daňovou úlevu ve formě slevy na dani. Pokud druhý z manželů nemá vlastní příjmy přesahující za zdaňovací období částku 68.000 CZK (€ 2.569), může si manžel – poplatník uplatnit slevu na dani ve stejné výši jako slevu z titulu poplatníka, což činí 24.840 CZK (€ 938). Je-li manželka držitelem průkazu ZTP/P může si poplatník uplatnit slevu ve výši 49.680 CZK (€ 1.877).

V daňových systémech ostatních členských států Evropské unie tento daňový odpočet neexistuje.

3.4.3 Země uplatňující daňový odpočet na vyživované dítě

Dalším typem daňového zvýhodnění je daňový odpočet na vyživované dítě. Ten může nabývat stejně jako předešlé typy daňových odpočtů formy odpočitatelné položky od základu daně nebo slevy na dani. V některých zemích Evropské unie může dojít k tzv. daňovému bonusu, což znamená, že sleva na dani je vyšší než výsledná daňová povinnost a tato část, o kterou sleva na dani přesahuje výslednou daňovou povinnost, je poplatníkovi vyplacena.

Obr. 3.11 Země Evropské unie uplatňující daňový odpočet na vyživované dítě



Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

Některé země Evropské unie mají danou nezdanitelnou část daně na každé dítě stejnou, v jiných státech se odpočet liší v závislosti na počtu dětí. Určité země umožňují užití odpočtu pouze od určitého počtu dětí nebo mají maximální limit dané položky.

Pevné částky na každé dítě se uplatňují ve Francii, v Lotyšsku, dále v Německu a v Polsku. Pevnou částku na každé dítě si uplatňuje také daňový poplatník v Estonsku a v Rumunsku, zde ale dochází k určitým omezením.

V Estonsku lze uplatnit odpočet ve stejné výši jako je základní nezdanitelná část na poplatníka na každé dítě počínaje druhým.

Rumunský poplatník si může za každou vyživovanou osobu, tedy i děti, odečíst $\frac{1}{2}$ základní nezdanitelné částky na poplatníka. Jeho celkové odpočty zahrnující nezdanitelné části na poplatníka a na vyživované osoby nesmí přesáhnout 7.800 RON (€ 1.840).

Výše nezdanitelné části základu daně v jednotlivých výše uvedených zemích znázorňuje následující tabulka.

Tab. 3.9 Výše nezdanitelné části základu daně na vyživované dítě v zemích Evropské unie

Země (měna)	FR (€)	LV (LVL)	DE (€)	PL (PLN)	EE (EEK)	RO (RON)
ZNČZD v národní měně	5 729	756	1 932	1 145	27 000	1 500
ZNČZD v přepočtu na €	5 729	1 065	1 932	280	1 726	354

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

K zemím Evropské unie, kde se odpočitatelná položka na dítě zvyšuje s přibývajícím počtem vyživovaných dětí, patří Belgie, Litva, Slovinsko a Španělsko.

Španělský daňový systém umožňuje poplatníkovi si ještě navíc snížit daňový základ o částku € 2.244 za každé dítě do tří let věku.

V následující tabulce jsou uvedeny částky daňových odpočtů na konkrétní děti v jednotlivých výše uvedených členských zemích Evropské unie.

Tab. 3.10 Výše nezdanitelné části základu daně na vyživované dítě v zemích Evropské unie

Země	BE	SI	ES	LT	
(měna)	(€)	(€)	(€)	(LTL)	(v přep. na €)
ZNČZD na první dítě	1 370	2 251	1 836	1 200	348
ZNČZD na druhé dítě	2 150	180	2 040	2 400	696
ZNČZD na třetí dítě	4 360	1 500	3 672	2 400	696
ZNČZD na čtvrté a každé další dítě	4 870	1 500	4 182	2 400	696

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V určitých zemích Evropské unie lze uplatnit položku zohledňující vyživované dítě formou slevy na dani. Mezi tyto země patří Česká republika, Itálie, Lucembursko, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Slovensko. Ve všech těchto zemích je sleva na dani na každé další vyživované dítě ve stejné výši jako sleva na dani na první vyživované dítě.

Výše slevy na dani na vyživované dítě v jednotlivých uvedených zemích Evropské unie je znázorněna v následující tabulce. V Itálii se uvedená sleva na dani zvyšuje o € 100 u dítěte do tří let věku.

Tab. 3.11 Výše slevy na dani na vyživované dítě v zemích Evropské unie

Země (měna)	IT (€)	LU (€)	PT (€)	EL (€)	AT (€)	CZ (CZK)	SK (€)
Sleva v národní měně	800	923	180	60	700	10 680	236
Sleva v přepočtu na €	800	923	180	60	700	404	236

Zdroj: Legislativní úprava osobní důchodové daně v jednotlivých zemích a vlastní zpracování

V České a Slovenské republice se uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, které může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinaci obojího. Sleva na dani se uplatní do výše daňové povinnosti, je-li nárok poplatníka vyšší než daňová povinnost, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem, který je poté poplatníkovy na jeho žádost příslušným finančním úřadem vyplacen. Vznikne-li poplatníkovy v České republice nárok na daňový bonus, může si jej uplatnit, pokud je jeho výše alespoň 100 CZK (€ 4), maximálně však do výše 52.200 CZK (€ 1.972). Na Slovensku takto vzniklý daňový bonus není nijak ohraničený.

3.4.4 Ostatní nejčastější položky snižující daňové zatížení v zemích Evropské unie

V zemích Evropské unie lze od základu daně či přímo z daňové povinnosti odečítat také další výdaje vztahující se k poplatníkovi nebo k jeho rodině či vyživovaných osob. Mezi nejčastější uznatelné položky patří určité zaměstnanecké výdaje, většinou v paušální výši, dále výdaje na dojíždění do zaměstnání, příspěvky na životní či penzijní pojištění, výdaje vztahující se k výstavbě či renovaci vlastního bydlení nejčastěji ve formě úroku z hypotečního úvěru, výdaje na vzdělání poplatníka či jeho dětí, příspěvky členským odborovým svazům, dary zákonem vymezeným institucím a v neposlední řadě také výdaje týkající se domácnosti a dětí, mezi něž patří výživné v podobě alimentů, výdaje v souvislosti s chodem domácnosti a dodatečné výdaje na péči a výchovu dětí. V některých zemích lze uplatnit také výdaje na neproplacené léčebné a zdravotní výdaje a výdaje na pořízení osobního počítače a internetového připojení.

V některých zemích Evropské unie jsou zaměstnancům poskytovány určitá daňová zvýhodnění. K zemím, kde si poplatník může uplatnit paušální výdaj k příjmům ze zaměstnání, patří Finsko a Německo, kde je dána pevná částka odpočtu a Belgie a Francie, kde si poplatník uplatní určitá procenta z příjmu. Náklady na dojíždění lze uplatnit v Dánsku,

Lucembursku, Německu a Nizozemí. V Nizozemí je tento odpočet podmíněn minimální vzdáleností bydliště od zaměstnání a to ve výši 80 km.

Další možnou položkou snižující daňové zatížení jsou příspěvky zaplacené do určitých, zákonem stanovených, pojistných programů na zabezpečení na stáří. Obecně se jedná o životní pojištění a penzijní pojištění.

V některých zemích Evropské unie lze odečíst ze základu daně zaplacené příspěvky na životní pojištění. Mezi tyto země patří Rakousko a dále pak Dánsko a Řecko, kde je maximální limit odpočtu vyjádřen v absolutní výši. V Itálii si poplatník zaplacené příspěvky odečítá přímo ze své daňové povinnosti, tato sleva je však limitována určitou procentuální výši vypočtené daně.

Zaplacené příspěvky na penzijní pojištění si mohou daňový poplatníci odečíst ze svého základu daně ve Finsku, Francii a Nizozemí, dále pak v Rumunsku a Španělsku, kde je výše tohoto odpočtu limitována určitou absolutní výší a ve Velké Británii, kde je výše tohoto odpočtu limitována určitým procentem ze základu daně. V Maďarsku si daňový poplatník zaplacené příspěvky na penzijní pojištění odečítá přímo ze své daňové povinnosti, ovšem opět pouze do určité absolutní výše.

K zemím umožňujícím poplatníkovi odečíst si ze svého základu daně zaplacené příspěvky jak na životní pojištění, tak i na penzijní pojištění patří Španělsko, dále pak Česká republika, Lucembursko, Portugalsko a Slovensko, kde je určen maximálně možný odpočet v absolutní výši a Bulharsko, Kypr, Litva a Lotyšsko, kde je určen maximálně možný odpočet v procentuální výši základu daně. Zaplacené příspěvky na životní i penzijní pojištění si přímo od své daňové povinnosti mohou odečíst poplatníci v Portugalsku, tato sleva je limitována určenou absolutní výší.

Daňová zvýhodnění jsou v některých členských zemích Evropské unie poskytována také v souvislosti s bydlením. Zde se nejčastěji jedná o zaplacené úroky z hypotečního úvěru a určitou část nájemného. Úroky z úvěru poskytnutého na bytové potřeby si mohou od svého základu daně odečíst poplatníci v České republice, Dánsku, Litvě, na Maltě, v Nizozemí, Rakousku a Velké Británii. V Bulharsku lze takto odečíst pouze úrok z prvních 100.000 BGN úvěru. V Irsku lze odečíst maximálně € 3.000, v Lucembursku maximálně € 372 a v Estonsku

maximálně 50.000 EEK nebo 50% základu daně. V Belgii mají maximální výši odpočtu danou ve dvou rovinách a to na prvních deset let, a na další roky. V Polsku lze odečíst pouze úroky z úvěrů uzavřených před 1. 1. 2007. Přímou od své daňové povinnosti si mohou část zaplacených úroků odečíst daňoví poplatníci v Itálii, Portugalsku a Španělsku. Část nájemného lze odečíst přímo z daňové povinnosti v Irsku a v Portugalsku.

Daňové zatížení poplatníka lze v některých členských zemích Evropské unie snížit také z titulu vzdělávání, a to buď sebe samotného, nebo svých dětí. Snížení daňového základu z titulu vzdělávání lze uplatnit ve Slovinsku pevnou částkou. V Německu a Velké Británii je stanovena hranice maximálního odpočtu a v Estonsku a Litvě je maximální odpočet určen procenty ze základu daně. V Nizozemí lze uplatnit výdaje na další vzdělání, které souvisí s profesí poplatníka. Ve Finsku si může poplatník – student uplatnit tuto položku pouze, obdržel – li grant. Naopak v Lucembursku si může uplatnit poplatník část výdajů na vzdělání svých dětí. Sleva na dani z titulu studenta lze uplatnit v České republice a je dána pevnou částkou. Část výdajů na vzdělání lze přímo odečíst od daňové povinnosti v Itálii, Maďarsku, Portugalsku a Řecku.

Mezi země umožňující uplatnit výdaje na výživné patří Estonsko, Francie, Malta, Nizozemí, Portugalsko a Švédsko. V Belgii lze takto odečíst 80% zaplaceného výživného. V Lucembursku a Německu je dán limit odpočtu. Ve Finsku je výživné na děti částečně započitatelné proti daňové povinnosti z vydělaného příjmu.

Mimořádné výdaje v určité výši na domácnost a část mezd vyplacených personálu v domácnosti lze za určitých podmínek od základu daně odečíst v Belgii a Lucembursku. Část výdajů na určité služby v domácnosti lze také odečíst přímo z daňové povinnosti ve Finsku a v Rumunsku. V Belgii, Finsku a Německu lze od základu daně odečíst také část mimořádných výdajů na péči a výchovu dětí.

Část neproplacených léčebných a zdravotních výdajů lze uplatnit jako položku snižující základ daně v Irsku a Nizozemí a jako odečet přímo od daňové povinnosti v Itálii, Portugalsku a Rumunsku. V Lucembursku lze odečíst ze základu daně určité výdaje na hospitalizaci.

V České republice, Dánsku a Estonsku lze od daňového základu odečíst zaplacené členské příspěvky odborovým svazům

Některé státy umožňují uplatnit si také odpočet z titulu pořízení osobního počítače a internetu a jeho provoz. Mezi tyto státy patří Litva, Polsko a Rakousko.

Mezi další významnou odpočitatelnou položku patří dary poskytnuté kvalifikovaným institucím dle jednotlivých daňových zákonů. Ve všech zemích, kde je tento odpočet umožněn, je výše tohoto odpočtu dána vždy určitým procentem z hodnoty daru a maximální výše tohoto odpočtu je dána určitým procentem z příjmu. V některých státech je podmínkou i minimální hodnota daru. Mezi tyto státy patří Česká republika, Dánsko, Lucembursko, Nizozemí a Řecko. Ve Francii, Maďarsku, Portugalsku a Španělsku si procentuální část daru odečítají daňoví poplatníci přímo od své daňové povinnosti. Dary nelze odečítat ve Finsku, Itálii, na Maltě, v Rakousku, Rumunsku, ve Slovinsku a Švédsku.

4. Komparace daňového zatížení v zemích Evropské unie

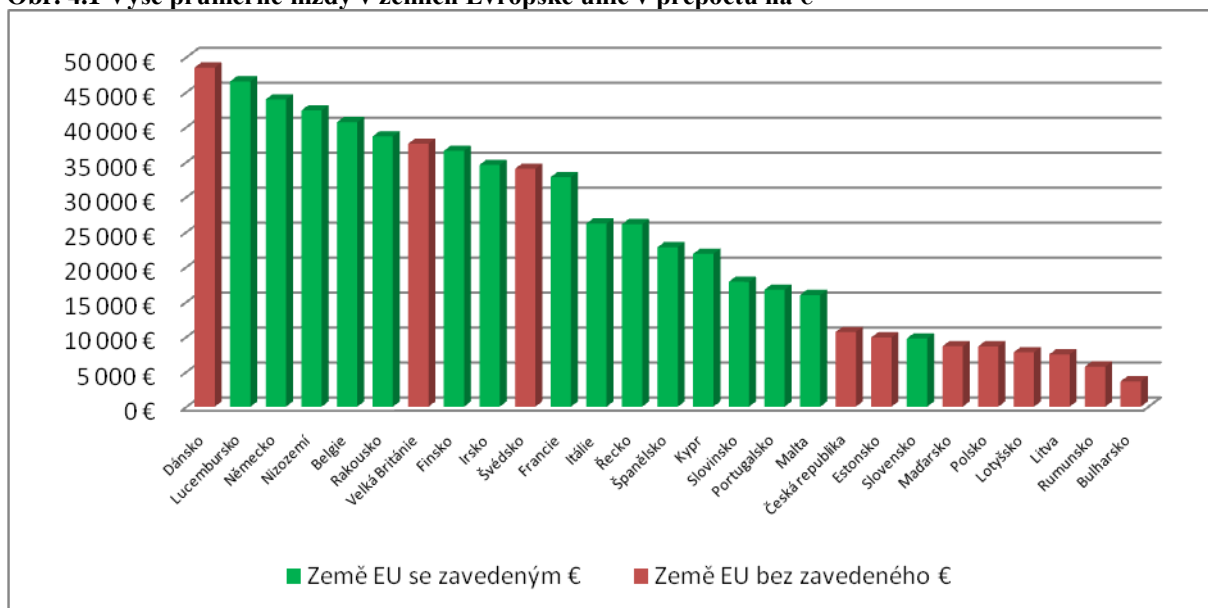
Cílem této kapitoly bude porovnat skutečné daňové zatížení pro vybraného fiktivního poplatníka osobní důchodové daně v zemích Evropské unie, a to u příjmu ze závislé činnosti, kde je jednoznačně legislativou vymezen rozsah a výše výdajů, které lze uplatnit. Dalším důvodem pro volbu právě těchto příjmů je využití průměrné mzdy jako veličiny, kterou lze použít pro mezinárodní komparaci.

Jednotlivé výpočty daňového zatížení budou vycházet z legislativy platné v každé jednotlivé zemi Evropské unie, vyjma Německa, kde se nepodařilo získat dostatek informací pro přesné vyčíslení daňového zatížení, a to vždy k 31. 12. 2009.

Mezi fiktivními poplatníky bude zastoupen svobodný bezdětný poplatník, uplatňující si základní odpočet z titulu poplatníka, příp. z titulu zaměstnání, dále pak ženatý poplatník s manželkou bez vlastních příjmů, uplatňující si mimo základní odpočty na poplatníka a ze zaměstnání také odpočet na manželku, příp. daňový odpočet z titulu ženatého poplatníka a posledním zástupcem fiktivních poplatníků bude ženatý poplatník s manželkou bez příjmů, vyživující jedno dítě, který si bude uplatňovat mimo výše jmenované odpočty také odpočet na zmiňované vyživované dítě. Tyto výše uvedené odpočty budou uplatněny, pokud to právní legislativa v daných zemích Evropské unie umožňuje.

Jednotliví fiktivní poplatníci budou posuzováni na základě násobků průměrné roční mzdy v jednotlivých zemích Evropské unie (zjištěné dle posledních dostupných informací). Výše průměrných ročních mezd v jednotlivých členských zemích Evropské unie jsou uvedeny v příloze 1 a dále jsou znázorněny graficky v přepočtu na € v obr. 4.1. Pro přehlednější zobrazení byly země uspořádány dle přepočtené výše průměrné mzdy sestupně. Tato mzda bude sloužit jako základ daně a zahrnuje pouze prostředky získané z pracovní činnosti, tj. mzdy a platy.

Obr. 4.1 Výše průměrné mzdy v zemích Evropské unie v přepočtu na €



Z důvodu rozdílné měny v jednotlivých členských zemích budou tyto výpočty následně srovnány pomocí relativních ukazatelů, a to dle daňového zatížení vycházejícího z uplatnění typu sazby daně v jednotlivých zemích Evropské unie a dále dle daňové úspory vzniklé uplatněním jednotlivých daňových odpočtů.

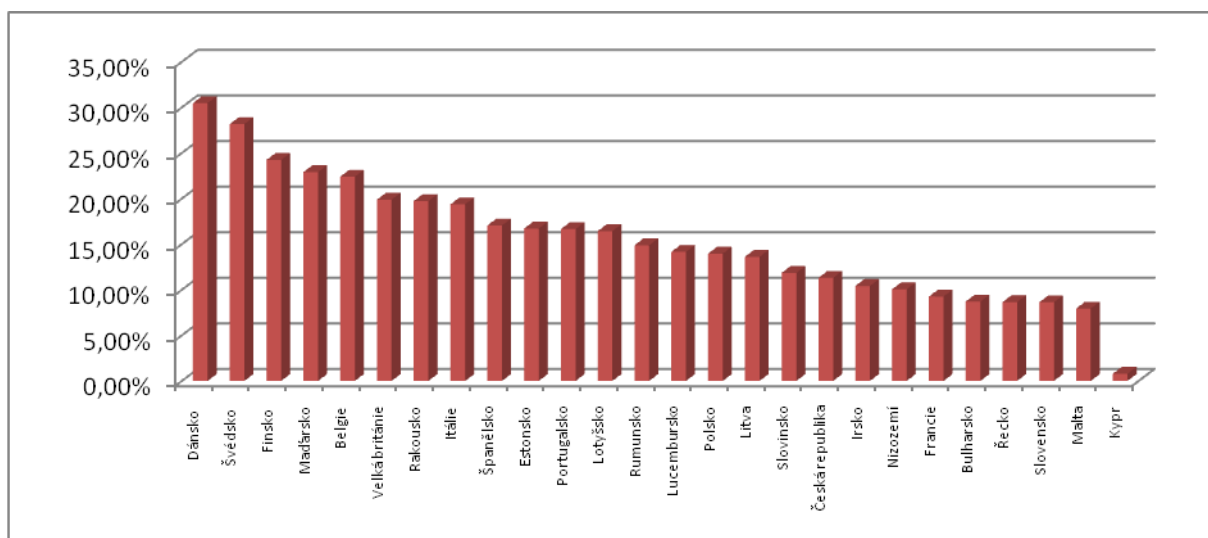
4.1 Komparace skutečného daňového zatížení v zemích Evropské unie

V této části bude srovnáno skutečné daňové zatížení v jednotlivých členských zemích Evropské unie u bezdětného poplatníka uplatňujícího si základní odpočitatelnou položku nebo slevu na dani z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání, dále bude srovnáno skutečné daňové zatížení ženatého poplatníka uplatňujícího si výše uvedené odpočty a vyživujícího svou manželku a následně bude srovnáno skutečné daňové zatížení u ženatého poplatníka uplatňujícího si daně základní odpočty a vyživujícího svou manželku a dítě. Tyto odpočty budou uplatněny, pokud to právní legislativy v daných zemích umožňují.

Skutečné daňové zatížení poplatníka představuje poměr mezi vypočtenou daňovou povinností a hrubým příjmem, jak již bylo popsáno v kap. 2.6. Daňové zatížení bylo vypočteno u vybraných typů poplatníků v jednotlivých zemích Evropské unie a výsledné hodnoty jsou uvedeny v přílohách 3, 4 a 5 a dále jsou graficky zachyceny v příloze 6.

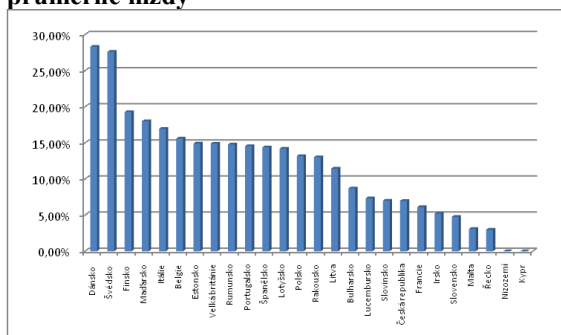
V následujícím grafu je zobrazeno skutečné daňové zatížení svobodného poplatníka při 100% výši průměrné mzdy. Dále bude graficky znázorněno daňové zatížení u nejnižší a nejvyšší výše testovaného příjmu, což je 67% a 200% výše průměrné mzdy. Grafické znázornění skutečného daňového zatížení v jednotlivých členských zemích Evropské unie u ostatních výši testovaných příjmů, což je 133% a 167% průměrné mzdy, spolu se zde uvedenými grafy, jsou znázorněny v příloze 7.

Obr. 4.2 Skutečné daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s příjmem ve výši průměrné mzdy

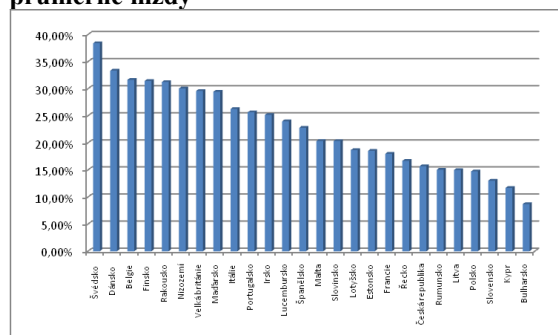


Na základě provedených výpočtů a z grafického znázornění zjištěných hodnot (viz. obr. 4.2) lze konstatovat, že u svobodného poplatníka při příjmu až do výše 1,33 násobku průměrné mzdy, tedy také pro testované příjmy ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy a ve výši průměrné mzdy, je nejvyšší daňové zatížení v Dánsku, Švédsku a Finsku. Při příjmech ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy je nejvyšší daňové zatížení ve Švédsku, Dánsku a Finsku a při dvojnásobku průměrné mzdy je nejvyšší daňové zatížení opět ve Švédsku, Dánsku a v Belgii.

Obr. 4.3 Skutečné daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s příjmem ve výši 67% průměrné mzdy



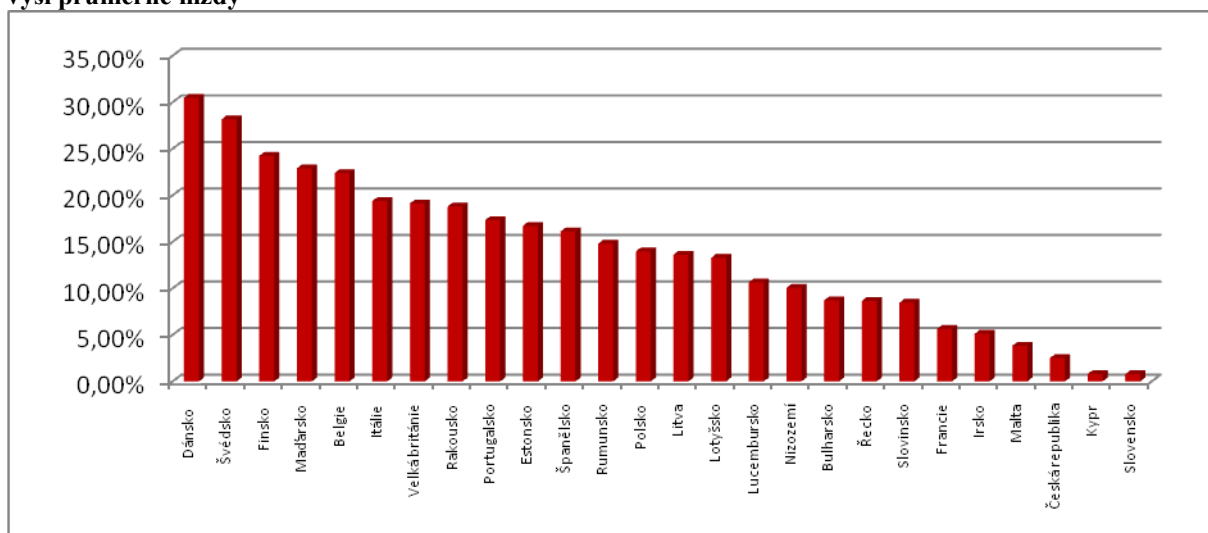
Obr. 4.4 Skutečné daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s příjmem ve výši 200% průměrné mzdy



Při příjmu ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy a vyšší patří mezi země s nejnižším daňovým zatížením Bulharsko, dále pak Kypr a Slovensko. Při příjmu ve výši 1,33 násobku průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení na Kypru, v Bulharsku a na Slovensku. Při příjmu ve výši průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení u svobodného poplatníka na Kypru, Maltě a Slovensku. Mzdy ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy podléhají nejnižšímu daňovému zatížení na Kypru, v Nizozemí a Řecku.

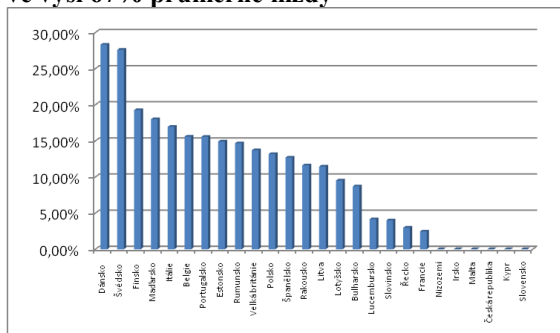
Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích Evropské unie je znázorněno v grafech dle jednotlivých testovaných výší příjmů v příloze 8. V níže uvedených grafech je opět znázorněno daňové zatížení poplatníka při průměrné mzdě, dále pak u nejnižší a nejvyšší výše testovaného příjmu, tedy při 67% a 200% výši průměrné mzdy.

Obr. 4.5 Skutečné daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s příjmem ve výši průměrné mzdy

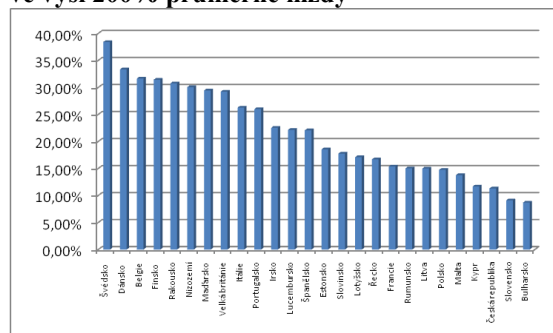


Nejvyšší daňové zatížení je obdobné jako u poplatníka svobodného. Země jako jsou Dánsko, Švédsko, Finsko, Maďarsko a Belgie, kde je daňové zatížení u svobodného poplatníka nejvyšší, s žádnou daňovou úlevou na vyživující manželku nebo daňovou úlevou z titulu manželství neuplatňují. Z toho vyplývá, že ve všech násobcích průměrné mzdy zůstává nejvyšší daňové zatížení ve výše uvedených zemích.

Obr. 4.6 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s příjmem ve výši 67% průměrné mzdy



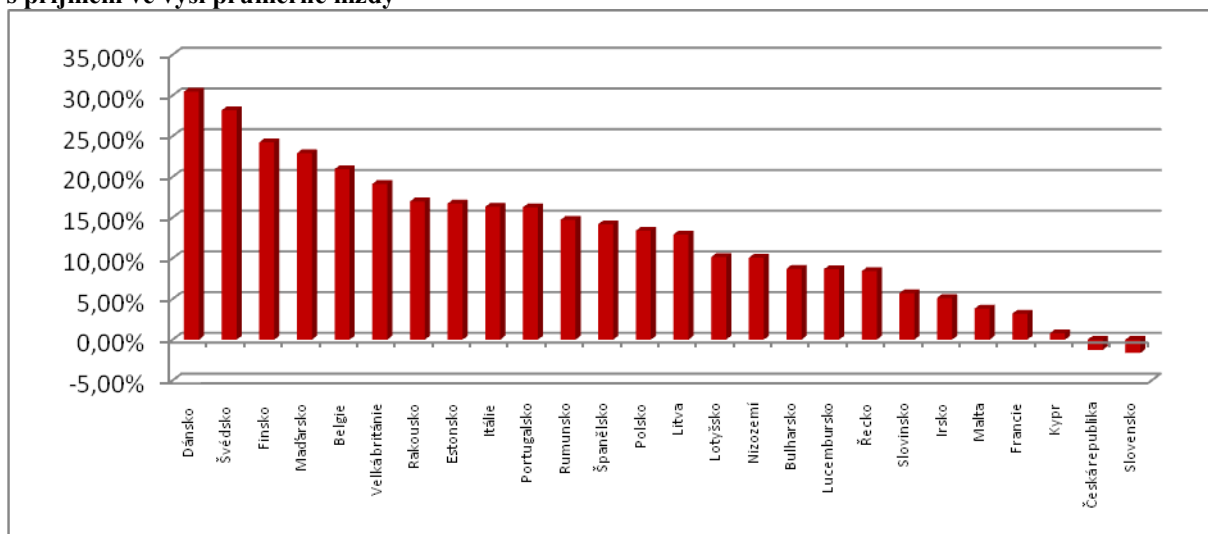
Obr. 4.7 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s příjmem ve výši 200% průměrné mzdy



Naopak díky daňovým úlevám se mezi země s nejnižším daňovým zatížením dostává Slovensko a Česká republika. Při nízké mzdě ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy se díky daňovým odpočtům v šesti zemích Evropské unie daň vůbec neodvádí. Jsou to Slovensko, Kypr, Česká republika, Malta, Irsko a Nizozemí. Při příjmu ve výši průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení na Slovensku, Kypru a v České republice. Při příjmu ve výši 1,33 násobku průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení opět na Slovensku a Kypru a dále pak na Maltě. Při příjmu ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení na Slovensku, v Bulharsku a na Kypru a při dvojnásobku průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení v Bulharsku, a to i přesto, že se zde žádné odpočty na manželku neuplatňují.

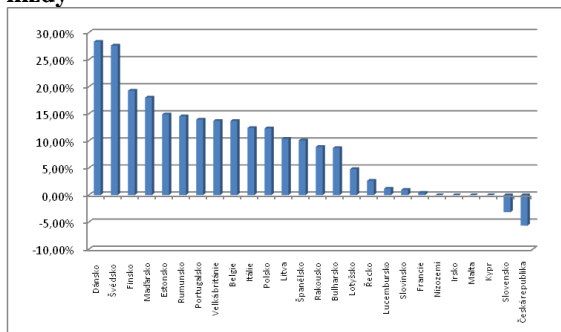
Daňové zatížení poplatníka se dále snižuje v některých zemích Evropské unie také zohledněním vyživovaného dítěte. Grafické znázornění daňového zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě při všech výších testovaných příjmů je uvedeno v příloze 9. I zde bude v níže uvedených grafech znázorněno daňové zatížení poplatníka při průměrné mzdě, dále pak u nejnižší a nejvyšší výše testovaného příjmu, tedy při 67% a 200% výši průměrné mzdy.

Obr. 4.8 Skutečné daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s příjmem ve výši průměrné mzdy

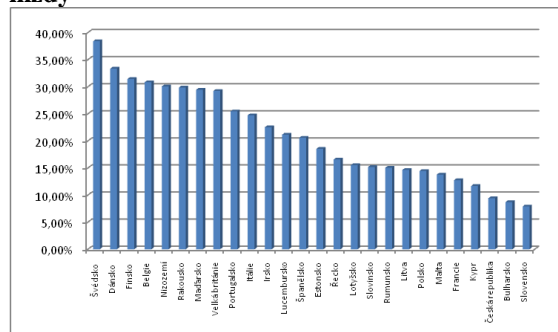


Jako u předešlých typů poplatníků patří mezi země s nejvyšším daňovým zatížením Dánsko, Švédsko a Finsko, a to u všech výši testovaných příjmů.

Obr. 4.9 Skutečné daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s příjmem ve výši 67% průměrné mzdy



Obr. 4.10 Skutečné daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s příjmem ve výši 200% průměrné mzdy

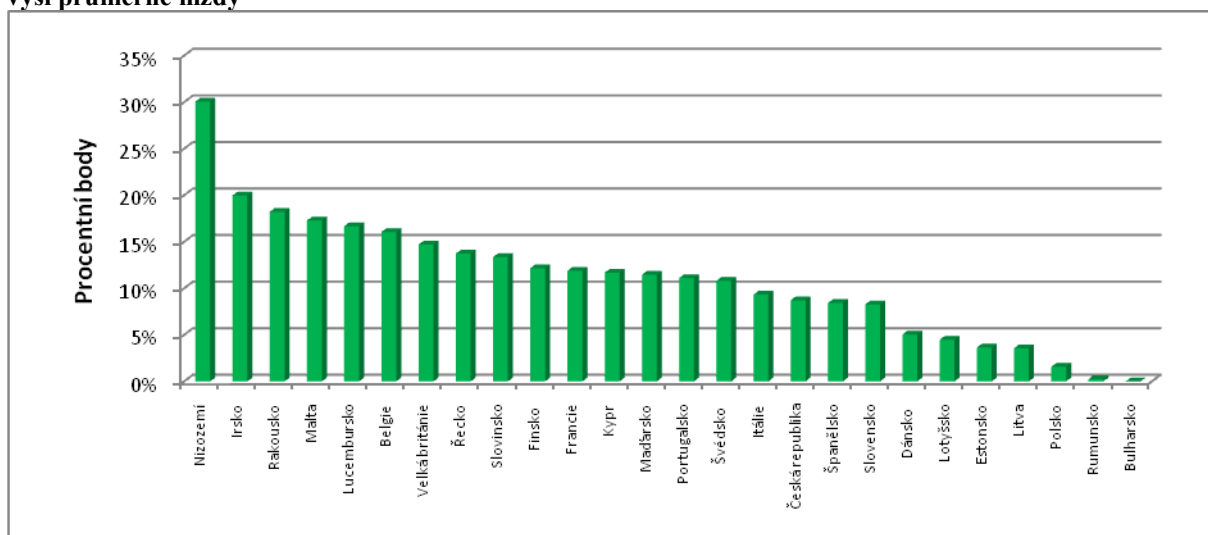


Nejnižší daňové zatížení připadá na Českou republiku a Slovensko, kde se nevyužitá daňová úleva přenáší do daňového bonusu, což má za následek tzv. negativní daň, tedy že poplatník daň neplatí a ještě získá nevyužitou daňovou úlevu ve finančních prostředcích. Při příjmu ve výši průměrné mzdy a nižší je dále nejnižší daňové zatížení na Kypru. Při příjmu ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy a vyšší je nejnižší daňové zatížení dále v Bulharsku.

Díky progresivnímu způsobu zdanění a odpočitatelným položkám se daňové zatížení při různých příjmech liší. Zde je zkoumáno o kolik procentních bodů se zvýší daňové zatížení u nejvyššího testovaného příjmu, tedy u dvojnásobku průměrné mzdy oproti daňovému

zatížení u nejnižšího testovaného příjmu, tedy při 0,67 násobku průměrné mzdy. V následujícím grafu je srovnáno rozpětí daňového zatížení u mezních výši testovaných příjmů v jednotlivých členských zemích Evropské unie aplikováno na svobodného bezdětného poplatníka.

Obr. 4.11 Rozpětí daňového zatížení u svobodného poplatníka v zemích EU u příjmu mezi 67% a 200% výši průměrné mzdy



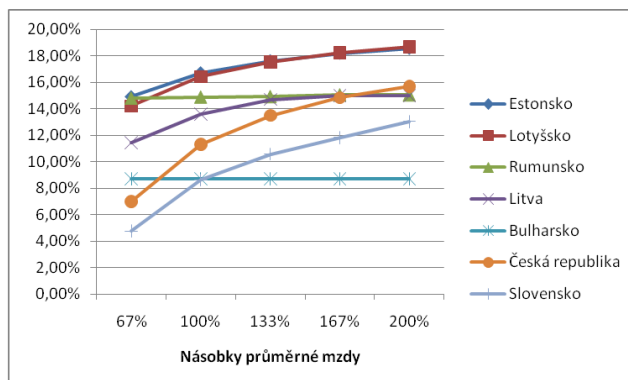
Největší rozpětí daňového zatížení je v Nizozemí, více než 30 procentních bodů. Následuje Irsko s téměř 20 procentními body, Rakousko a Malta. V Bulharsku podléhají svobodní poplatníci ve všech výších příjmu stejnému daňovému zatížení, tudíž je toto rozpětí nulové. Pouhých 0,25 procentních bodů tvoří rozpětí v Rumunsku a 1,57 procentních bodů v Polsku.

4.2 Komparace daňového zatížení dle typu sazby důchodové daně

Dle uplatnění typu sazby daně lze srovnat daňové zatížení v zemích Evropské unie s lineární sazbou daně a klouzavě progresivní sazbou daně uplatňující se na jednotlivých příjmových pásmech. Komparace je vždy provedena u svobodného poplatníka, dále pak u ženatého poplatníka vyživujícího manželku a u ženatého poplatníka vyživujícího svou manželku a dítě.

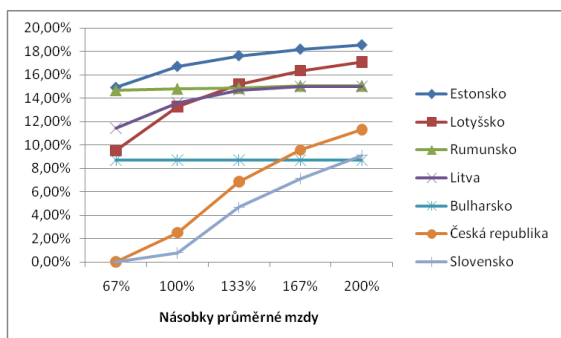
Lineární sazba daně se aplikuje na příjmy v Estonsku, Litvě a Lotyšsku, dále na Slovensku, v Rumunsku, Bulharsku a České republice.

Obr. 4.12 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s lineární sazbou daně

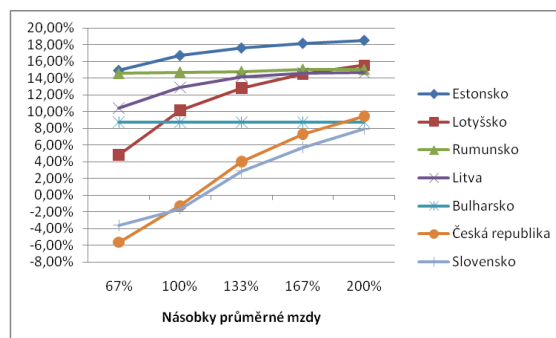


Nejvyšší daňové zatížení svobodného poplatníka z těchto zemí je v Estonsku a Lotyšsku, a to při všech výších příjmu. Velikost daňového zatížení se zde pohybuje od 14,91% do 18,68%. Naopak země, kde má svobodný poplatník nejnižší daňové zatížení, se liší v závislosti na výši příjmu poplatníka. Při nízkém příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy je nejnižší daňové zatížení na Slovensku a v České republice. Průměrná mzda a vyšší příjem svobodného poplatníka podléhá nejnižšímu daňovému zatížení na Slovensku a v Bulharsku.

Obr. 4.13 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s lineární sazbou daně



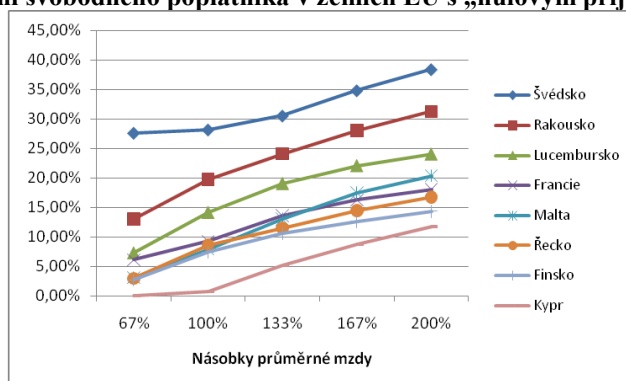
Obr. 4.14 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s lineární sazbou daně



U ženatého poplatníka vyživujícího manželku nebo manželku a dítě je situace obdobná jako u svobodného poplatníka v případě Estonska, kde je daňové zatížení opět nejvyšší, a to u všech výší příjmu a v případě Lotyšska u vyšších příjmů. Při nízkých příjmech je dále nejvyšší daňové zatížení v Rumunsku a Litvě. Nejnižší daňové zatížení je také obdobné jako u svobodného poplatníka, a to v České republice a na Slovensku, kde u vyživujícího dítěte je daňové zatížení při nízkých příjmech dokonce záporné.

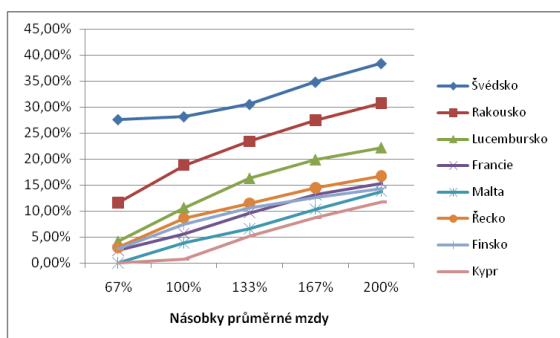
Dalším typem sazby daně je klouzavá progrese, kdy se jednotlivá příjmová pásma zdaňují postupně vyšší sazbou daně. První skupinou zemí jsou země mající ve svých příjmových pásmech první pásmo zdaňeno 0% sazbou daně, to znamená, že se do určité výše příjmu daň neodvádí. Mezi tyto země patří Švédsko, Kypr, Finsko, Řecko, Rakousko, Lucembursko, Malta a Francie.

Obr. 4.15 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s „nulovým příjmovým pásmem“

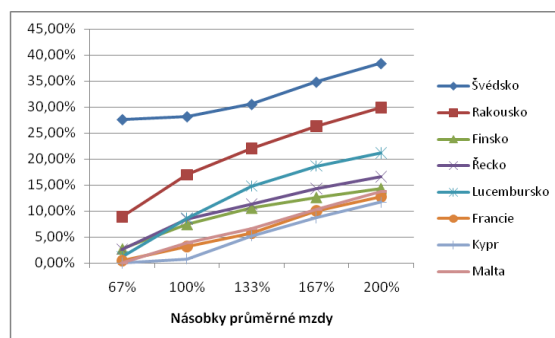


Nejvyšší daňové zatížení v této skupině zemí je ve Švédsku, a to u všech výši příjmů. Dále pak v Rakousku a Lucembursku. Naopak nejnižší daňové zatížení je na Kypru, kde se daň odvádí až z příjmu ve výši takřka průměrné mzdy, dále pak ve Finsku a Řecku.

Obr. 4.16 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s „nulovým příjmovým pásmem“



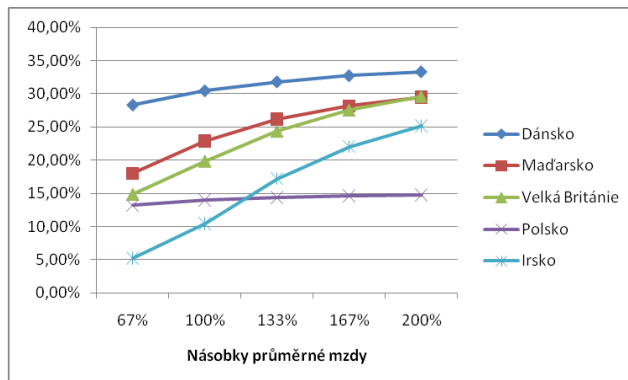
Obr. 4.17 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s „nulovým příjmovým pásmem“



U ženatého poplatníka vyživujícího manželku nebo manželku a dítě je situace obdobná jako u poplatníka svobodného, tedy že daňové zatížení je nejvyšší ve Švédsku, Rakousku a v Lucembursku. Nejnižší daňové zatížení v případě ženatého poplatníka vyživujícího pouze manželku je rovněž na Kypru, ve Finsku a v Řecku, v případě ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě je ale nejnižší daňové zatížení na Maltě, Kypru a ve Francii.

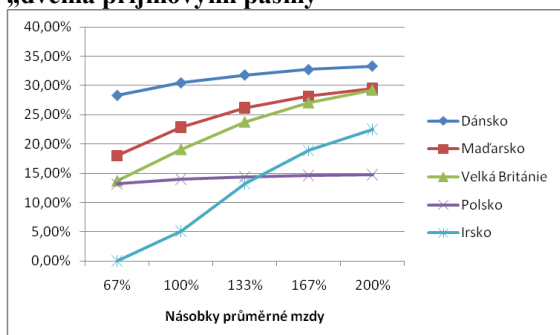
Mezi země zdaňující příjem ve dvou příjmových pásmech patří Irsko, Velká Británie, Dánsko, Maďarsko a Polsko.

Obr. 4.18 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU s „dvěma příjmovými pásmy“

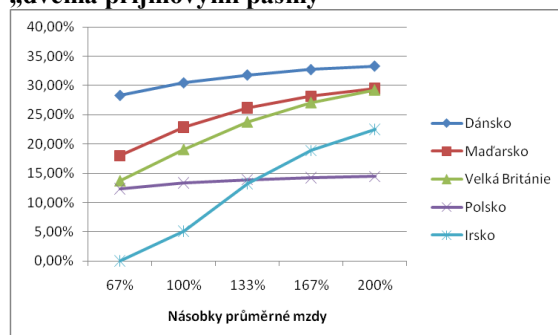


Nejvyšší daňové zatížení z této skupiny zemí je v Dánsku, a to u všech výší příjmů. V Maďarsku a Velké Británii se s růstem příjmu výše daňového zatížení postupně sblíží. Nejnižší daňové zatížení je při nízkých příjmech v Irsku a při vyšších příjmech v Polsku.

Obr. 4.19 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s „dvěma příjmovými pásmy“



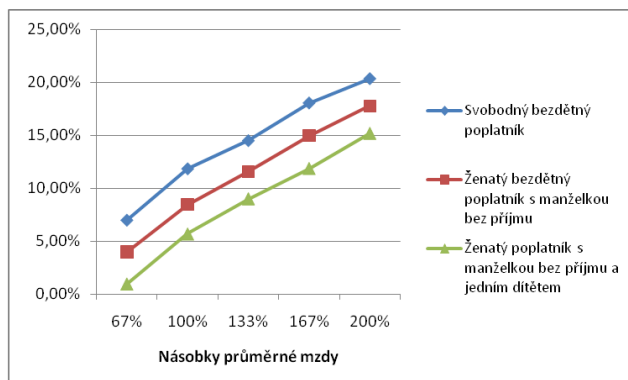
Obr. 4.20 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s „dvěma příjmovými pásmy“



Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku anebo manželku a dítě je obdobné jako u svobodného poplatníka. Ke snížení daňového zatížení došlo pouze v Irsku a k malému snížení daňového zatížení došlo také ve Velké Británii a Polsku. Ostatní země jsou beze změny.

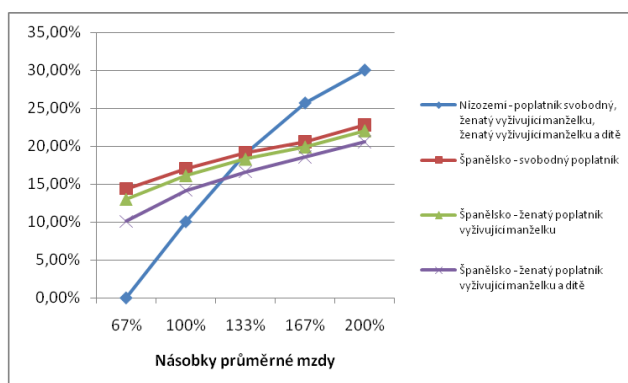
Třech příjmových pásem se k výpočtu důchodové daně využívá pouze ve Slovinsku.

Obr. 4.21 Daňové zatížení poplatníka ve Slovinsku



V Nizozemí a ve Španělsku je důchodová daň počítaná ze čtyř příjmových pásem.

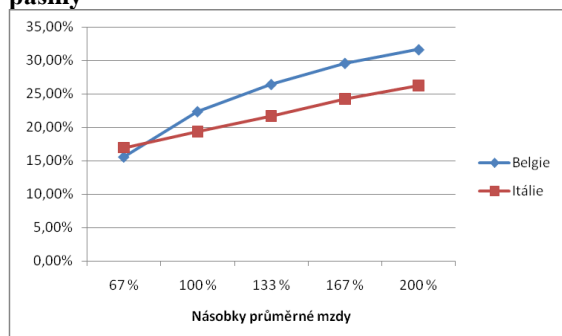
Obr. 4.22 Daňové zatížení poplatníka v zemích EU se „čtyřmi příjmovými pásmy“



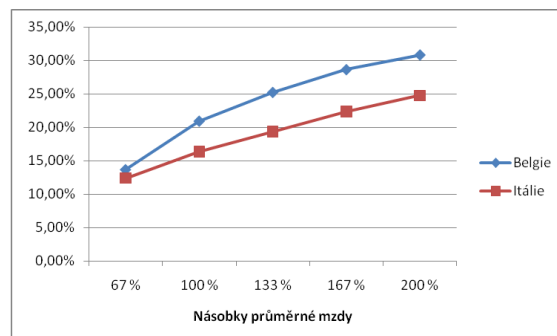
V Nizozemí je při nízkých příjmech nejnižší daňové zatížení v rámci zemí se čtyřmi příjmovými pásmy a zároveň při vysokých příjmech je daňové zatížení nejvyšší, a to u všech typů zkoumaných poplatníků. Daňové zatížení u svobodného španělského poplatníka se pohybuje mezi 14,38% a 22,8%, ženatý poplatník vyživující manželku a dítě podléhá daňovému zatížení v rozmezí 10,09% až 20,58%.

Pět příjmových pásem využívá daňový systém v Belgii a Itálii.

Obr. 4.23 Daňové zatížení svobodného poplatníka a ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU s „pěti příjmovými pásmy“



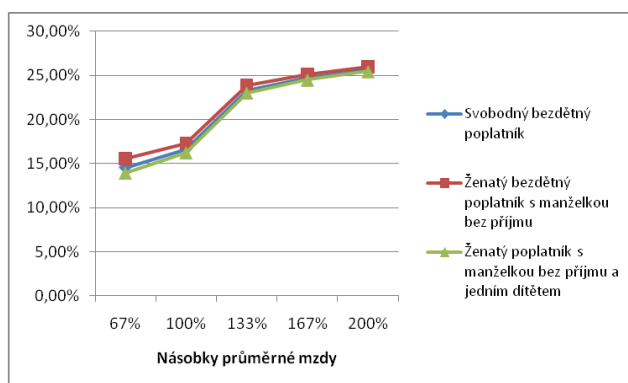
Obr. 4.24 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU s „pěti příjmovými pásmy“



U svobodného poplatníka nebo ženatého poplatníka vyživujícího manželku je při nízkém příjmu nejnižší daňové zatížení v Belgii a u ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě je to v Itálii. Při vyšším příjmu je daňové zatížení u všech zkoumaných typů poplatníků vyšší v Belgii a nižší v Itálii.

Posledním zástupcem zemí využívajících klouzavě progresivní zdanění je Portugalsko, které zdaňuje příjmy postupně v sedmi příjmových pásmech.

Obr. 4.25 Daňové zatížení poplatníka v Portugalsku



Neobvyklostí v této zemi je, že daňové zatížení svobodného poplatníka je nižší než daňové zatížení ženatého poplatníka. V případě vyživovaného dítěte pak dochází ke snížení daňového zatížení. Při zvyšování příjmu dochází postupně k sbližování výše daňového zatížení u jednotlivých typů poplatníků.

4.3 Komparace daňové úspory v členských zemích Evropské unie

Tato část kapitoly bude věnována komparaci daňové úspory u vybraných typů poplatníka v jednotlivých členských zemích Evropské unie.

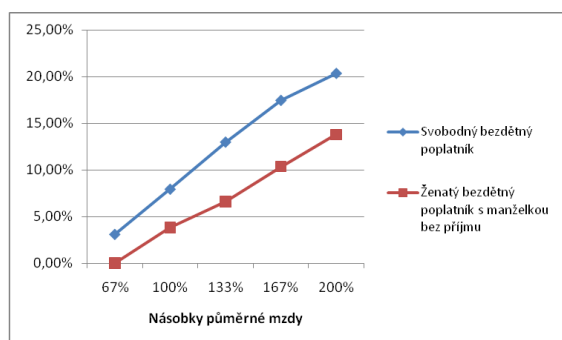
Dle rodinné situace poplatníka lze v jednotlivých zemích Evropské unie uplatnit daňové úlevy, a to z titulu manželství, z titulu vyživované manželky a z titulu vyživovaného dítěte. U jednotlivých zemích Evropské unie byly provedeny výpočty daňového zatížení u vybraných typů poplatníka, což je u svobodného bezdětného poplatníka, uplatňujícího základní daňové odpočty z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání a dále bylo daňové zatížení zjištěno u ženatého poplatníka vyživujícího svou manželku, uplatňujícího kromě základních daňových odpočtů z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání také daňový odpočet z titulu ženatého poplatníka a z titulu vyživované manželky. U těchto typů poplatníků bude provedena komparace daňové úspory v zemích Evropské unie, jejichž právní legislativy zohledňují položku snižující daňové zatížení z titulu ženatého poplatníka nebo z titulu vyživované manželky.

Pro komparaci daňové úspory vzniklé uplatněním odpočtu z titulu vyživovaného dítěte byly provedeny výpočty daňového zatížení u svobodného bezdětného poplatníka uplatňujícího základní daňové odpočty z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání, dále daňové zatížení u svobodného poplatníka vyživujícího dítě, tedy poplatníka uplatňujícího kromě základních daňových odpočtů z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání také daňový odpočet z titulu vyživovaného dítěte a nakonec u ženatého poplatníka vyživujícího dítě společně se svou manželkou, tudíž uplatňující daňové odpočty z titulu poplatníka a z titulu zaměstnání, daňový odpočet z titulu ženatého poplatníka a daňový odpočet z titulu vyživovaného dítěte. Komparace bude dále rozdělena dle typu položky snižující konečné daňové zatížení, a to zda dochází ke snížení daňového základu, tedy zda je uplatněna nezdanitelná část základu daně nebo zda dochází ke snížení výsledné daňové povinnosti, tedy zda je uplatněna sleva na dani. Všechna tato srovnání budou aplikována na členské země Evropské unie, jejichž právní legislativy tyto snižující položky zohledňují.

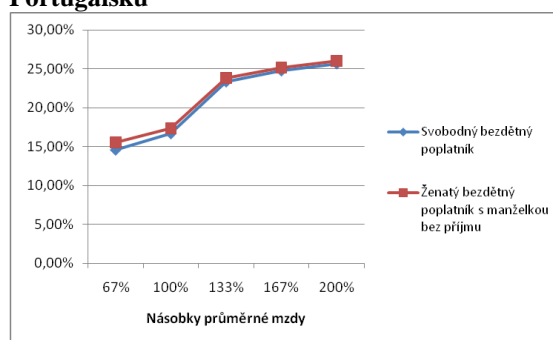
4.3.1 Vliv uplatnění daňového odpočtu z titulu manželství na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie

Mezi země, kde dochází ke snížení daňového zatížení díky manželství, patří Irsko, Lucembursko, Malta, Rakousko a Velká Británie. V Portugalsku naopak díky nižší slevě na dani u ženatého poplatníka dochází k nárůstu daňového zatížení. Grafické znázornění daňového zatížení svobodného a ženatého poplatníka v jednotlivých zemích Evropské unie je uvedeno v příloze 6. V níže uvedených grafech je zachycena křivka daňového zatížení svobodného poplatníka a křivka daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez vlastních příjmů. Pro ilustraci byly vybrány země, ve kterých jsou daňové úspory vzniklé uplatněním položky zohledňující manželství nejvyšší a naopak nejnižší.

Obr. 4.26 Daňové zatížení poplatníka na Maltě

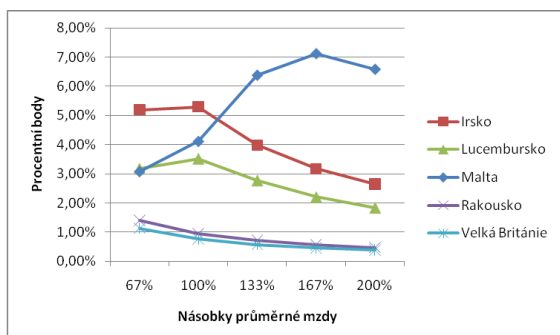


Obr. 4.27 Daňové zatížení poplatníka v Portugalsku

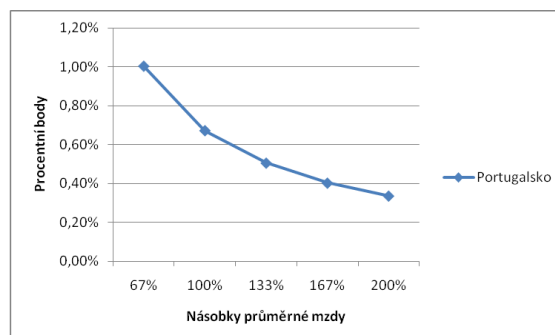


V následujícím grafu (viz. obr. 4.28) dochází k porovnání daňové úspory, vzniklé snížením daňového zatížení u ženatého poplatníka. V případě Portugalska dochází ke zvýšení daňového zatížení z titulu manželství (viz obr. 4.29). Křivka znázorňuje o kolik procentních bodů došlo ke snížení, popř. zvýšení, daňového zatížení mezi svobodným poplatníkem a ženatým poplatníkem.

Obr. 4.28 Velikost snížení daňového zatížení z titulu ženatého poplatníka



Obr. 4.29 Velikost zvýšení daňového zatížení z titulu ženatého poplatníka

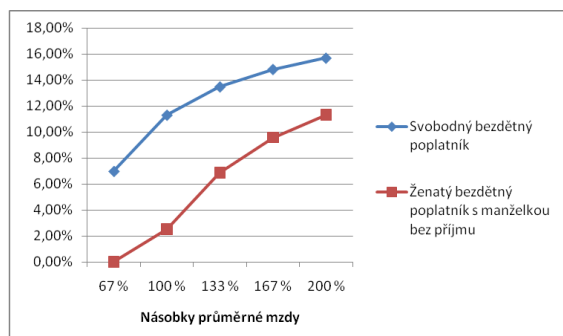


Z výše uvedených grafů vyplývá, že k nejvyšší úspoře dochází na Maltě při hrubé mzdě ve výši 167% průměrné hrubé mzdy. Je patrné, že křivka daňové úspory na Maltě má odlišný tvar od křivek daňových úspor v ostatních zemích. Je to způsobeno tím, že díky odlišným šířím příjmových pásem svobodného a ženatého poplatníka je růst daňového zatížení při růstu příjmu u svobodného poplatníka rychlejší než růst daňového zatížení při růstu příjmu u ženatého poplatníka, což také znázorňuje obr. 4.26, kde se od příjmu ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy začíná daňové zatížení obou typů poplatníka postupně sbližovat a daňová úspora začíná klesat. V ostatních zemích Evropské unie mají tyto křivky charakteristický klesající trend, kdy s rostoucí mzdou daňová úspora klesá. Naopak k nejnižší daňové úspoře dochází ve Velké Británii, a to u všech násobků průměrné hrubé mzdy. V případě Portugalska je zvýšení daňového zatížení nejvyšší u nejnižší mzdy a s rostoucí mzdou tento rozdíl klesá.

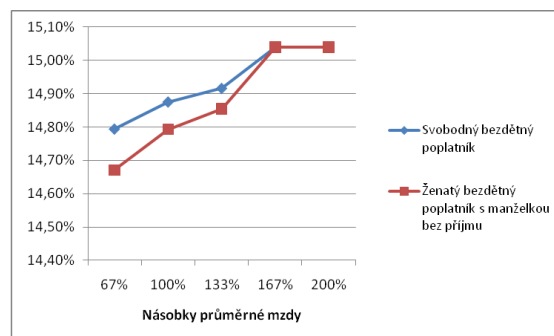
4.3.2 Vliv uplatnění daňového odpočtu na manželku na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie

Ve Francii, v Lotyšsku, Slovinsku a Španělsku lze uplatnit nezdanitelnou část základu daně na vyživovanou manželku při jakékoli výši příjmu poplatníka. V Rumunsku a Slovensku je tento daňový odpočet možný pouze do určité výše příjmu poplatníka. V České republice si poplatník uplatňuje slevu na dani z titulu vyživované manželky. Grafy daňového zatížení svobodného a ženatého poplatníka v jednotlivých zemích Evropské unie jsou uvedeny v příloze 6. Pro ilustraci byly vybrány země, kde dochází k největší a nejmenší daňové úspoře.

Obr. 4.30 Daňové zatížení poplatníka v České republice

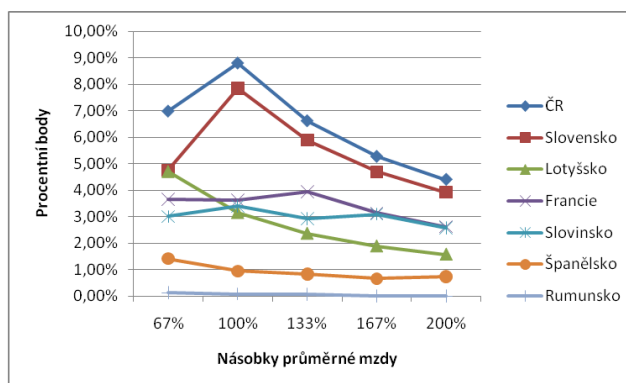


Obr. 4.31 Daňové zatížení poplatníka v Rumunsku



V následujícím grafu je zobrazena výše daňové úspory, vzniklé uplatněním daňového odpočtu na vyživovanou manželku. Představuje rozdíl mezi daňovým zatížením svobodného poplatníka a daňovým zatížením ženatého poplatníka žijícího s manželkou bez vlastních příjmů. Daňová úspora je vyjádřena v procentních bodech.

Obr. 4.32 Velikost snížení daňového zatížení u ženatého poplatníka vyživujícího manželku



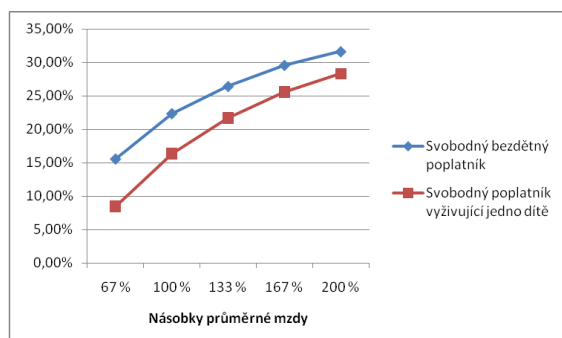
Z grafu vyplývá, že k největší daňové úspoře dochází v České republice při průměrné hrubé mzdě a to ve výši 8,97 procentních bodů. Naopak díky příjmovému omezení v Rumunsku u vyšších mezd nad 1,5 násobku průměrné mzdy k daňové úspoře již nedochází. Nižší daňová úspora v České a Slovenské republice při nízké mzdě je způsobena neuplatněním plného daňového odpočtu, jelikož základ daně v případě Slovenské republiky a daňová povinnost v případě České republiky je nižší než uznatelný daňový odpočet.

4.3.3 Vliv uplatnění daňového odpočtu na vyživované dítě na daňové zatížení poplatníka v zemích Evropské unie

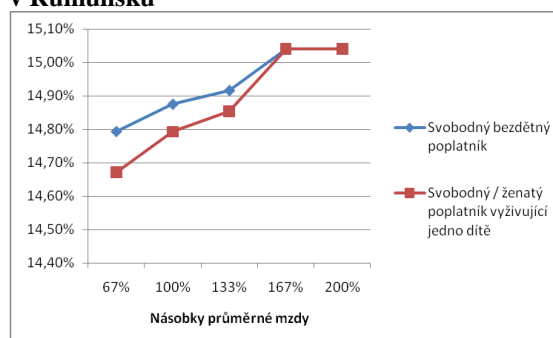
V zemích Evropské unie lze snížit daňové zatížení uplatněním daňového odpočtu z titulu vyživovaného dítěte, a to ve formě snížení základu daně nebo slevou s již vypočtené daně.

Mezi země snižující základ daně odpočtem na vyživované dítě patří Belgie, Francie, Lotyšsko, Německo, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Španělsko. Daňové zatížení poplatníka v těchto zemích je znázorněno graficky v příloze 10. Pro ilustraci jsou zde vybrány grafy daňového zatížení poplatníka v zemi, kde dochází k největší daňové úspoře a naopak graf daňového zatížení poplatníka v zemi, kde je tato daňová úspora nejmenší.

Obr. 4.33 Daňové zatížení poplatníka v Belgii

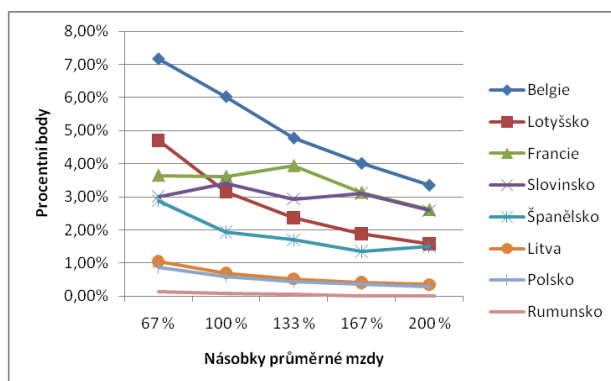


Obr. 4.34 Daňové zatížení poplatníka v Rumunsku



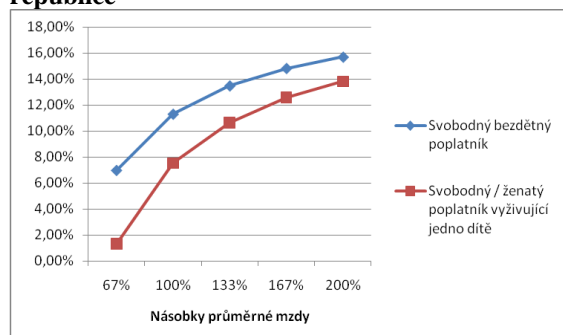
Dle následujícího grafu (viz. obr. 4.35) lze konstatovat, že k největší úspoře na daňovém zatížení dochází v Belgii, kde tato úspora činí u svobodného poplatníka vyživujícího dítě při příjmu 0,67 násobku průměrné mzdy 7,17 procentních bodů. S přírůstkem příjmu daňová úspora postupně klesá, při příjmu ve výši dvojnásobku průměrné mzdy je tato úspora ve výši 3,35 procentních bodů. K nejmenší daňové úspoře při uplatnění snížení základu daně dochází v Rumunsku, kde si svobodný poplatník v rámci položky zohledňující vyživované dítě sníží svou daňovou povinnost o 0,12 procentních bodů u příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy. Při příjmu ve výši 1,33 násobku průměrné mzdy již pouze 0,06 procentních bodů a u příjmu vyšších než 1,67% průměrné mzdy již k této úspoře nedochází, jelikož daňový odpočet je možný uplatnit pouze do určité výše příjmu poplatníka.

Obr. 4.35 Velikost snížení daňového zatížení poplatníka z titulu vyživovaného dítěte v zemích uplatňující snížení základu daně

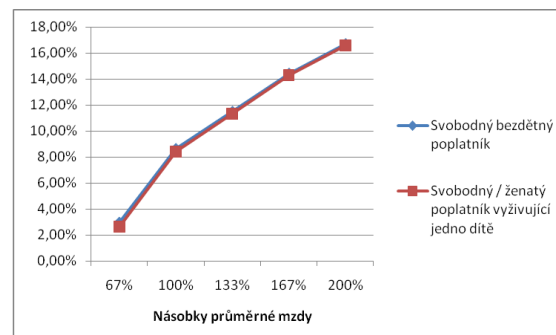


Mezi země, kde si poplatník uplatňuje slevu na dani z titulu vyživovaného dítěte patří Česká republika, Irsko, Itálie, Lucembursko, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Slovensko. Grafické znázornění daňového zatížení ve jmenovaných zemích je uvedeno v příloze 10. Pro ilustraci budou opět použity grafy daňového zatížení poplatníka v zemích s nejvyšší a nejnižší daňovou úsporou.

Obr. 4.36 Daňové zatížení poplatníka v České republice



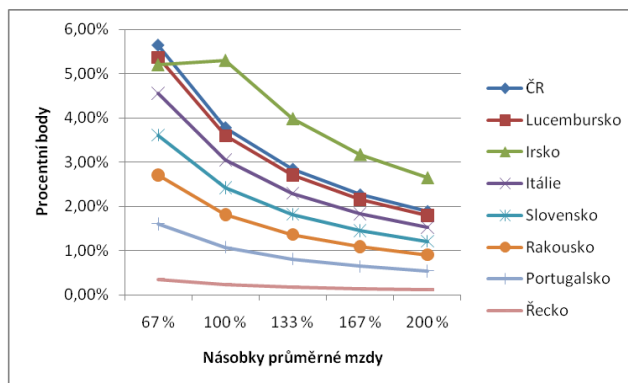
Obr. 4.37 Daňové zatížení poplatníka v Řecku



Na základě grafického znázornění (viz. obr. 4.38) dochází k největší daňové úspoře u svobodného poplatníka vyživujícího dítě v České republice, a to 5,64 procentních bodů u příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy. U příjmu ve výši průměrné mzdy a výše je tato daňová úspora nejvyšší v Irsku, kde při průměrné mzdě činí 5,29 procentních bodů. Zajímavostí u této země je, že u příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy není plně využita sleva z titulu vyživovaného dítěte, jelikož daňová povinnost poplatníka je nižší než daňové odpočty, které lze uplatnit. Z tohoto důvodu má tato křivka zprvu rostoucí trend. Ostatní křivky daňové úspory v jednotlivých zemích mají klasický klesající trend, což znamená, že s rostoucím příjmem daňová úspora postupně klesá. K nejnižší daňové úspoře vzniklé uplatněním slevy na dani dochází u svobodného poplatníka vyživujícího dítě v Řecku,

kde snížení daňového zatížení tvoří u příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy pouhých 0,34 procentních bodů.

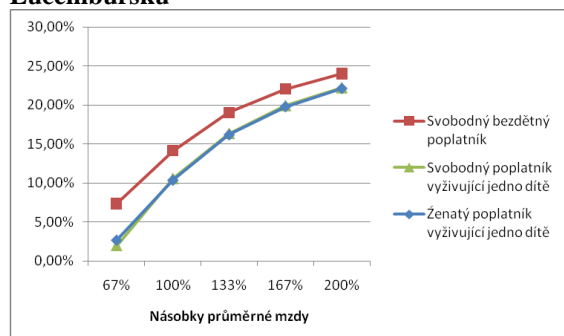
Obr. 4.38 Velikost snížení daňového zatížení poplatníka z titulu vyživovaného dítěte v zemích uplatňující slevu na dani



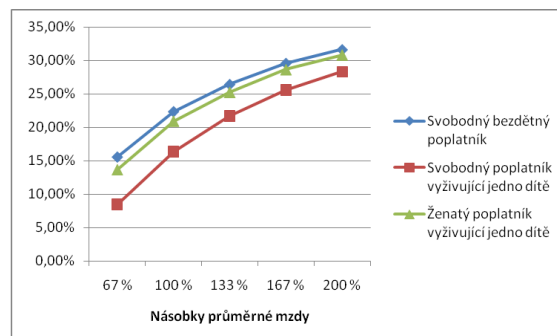
V některých členských zemích Evropské unie, mezi které patří Belgie, Irsko, Lucembursko a Rakousko, se uplatňuje položka pro samoživitele, se kterou bylo ve výše uvedené komparaci počítáno. V případě komparace daňové úspory vzniklé daňovým odpočtem na dítě u ženatého poplatníka, je ve výše uvedených zemích daňové zatížení poplatníků odlišné s některými výjimkami.

V případě Irska ke změně daňového zatížení nedochází a to proto, že sleva z titulu samoživitele je ve stejné výši nahrazena slevou z titulu manželství. V případě Rakouska je sleva z titulu samoživitele poskytována pouze poplatníkům s příjmem do výše 0,155 násobku průměrné mzdy, kdy tento příjem v testovaných příjmech není zastoupen. K odlišnému daňovému zatížení mezi svobodným a ženatým poplatníkem vyživujícím dítě dochází v Lucembursku a v Belgii.

Obr. 4.39 Daňové zatížení poplatníka v Lucembursku



Obr. 4.40 Daňové zatížení poplatníka v Belgii



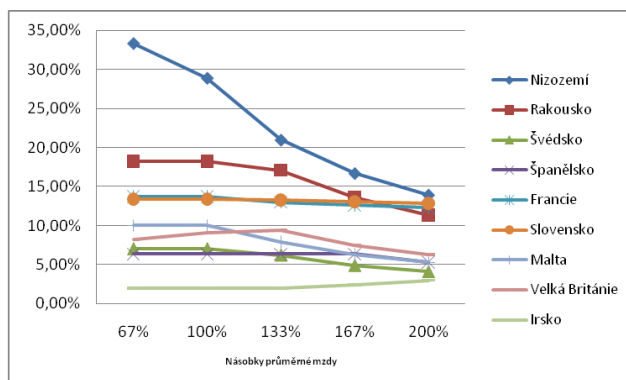
Jak je zřejmé z výše uvedeného grafu (viz. obr. 4.39), tak rozdíl mezi daňovým zatížením mezi svobodným a ženatým poplatníkem vyživujícím jedno dítě v Lucembursku je velice nízký. Je to způsobeno tím, že svobodný poplatník si uplatňuje slevu na dani z titulu vyživujícího dítěte a ženatý poplatník sice nárok na tuto slevu nemá, ale uplatňuje si daňový odpočet z titulu manželství ve formě snížení základu daně. V případě Belgie je již tento rozdíl vyšší. Je způsoben vyšší základní odpočitatelnou položkou u poplatníka samoživitele. Daňový odpočet z titulu manželství se v Belgii neuplatňuje.

4.4 Komparace celkového daňového zatížení

Vedle důchodové daně se ve všech členských zemích Evropské unie musí odvádět příspěvky na zákonné sociální pojištění. Jelikož se jedná o povinný odvod mající charakter daně, obecně se stává součástí daňového zatížení poplatníka. Celkové daňové zatížení poplatníka se proto rovná součtu daňového zatížení připadajícího na důchodovou daň a daňového zatížení připadajícího na zákonné sociální pojištění.

Jednotlivé podíly tohoto celkového daňového zatížení se mění s výší příjmu a jsou ovlivněny jednak výší důchodové daně a jednak výší příspěvku na zákonné sociální pojištění. Výše důchodové daně je ovlivněna jak typem sazby daně, tak i uplatněním jednotlivých daňových odpočtů, jak již bylo testováno v předešlých podkapitolách. Výše příspěvku na zákonné sociální pojištění je zpravidla dána procentuální výší příjmu, v některých zemích však dochází k určitým omezením. V zemích, ke kterým patří Nizozemí, Rakousko, Švédsko, Slovinsko, Španělsko, Francie, Slovensko a Malta, je dán strop příjmů, ze kterých se odvádí příspěvky na zákonné sociální pojištění. Je zde tedy odvozena maximální výše tohoto příspěvku. Ve Velké Británii je dáno rozmezí příjmů, ze kterého se odvádí zákonné sociální pojištění. Je zde tedy odvozena minimální a maximální výše tohoto příspěvku. V Irsku je naopak dána výše příjmu, od které se sazba zákonného pojištění zvyšuje.

Obr. 4.41 Daňové zatížení připadající na zákonné sociální pojištění v zemích Evropské unie s omezenou výší příspěvku na zákonné sociální pojištění



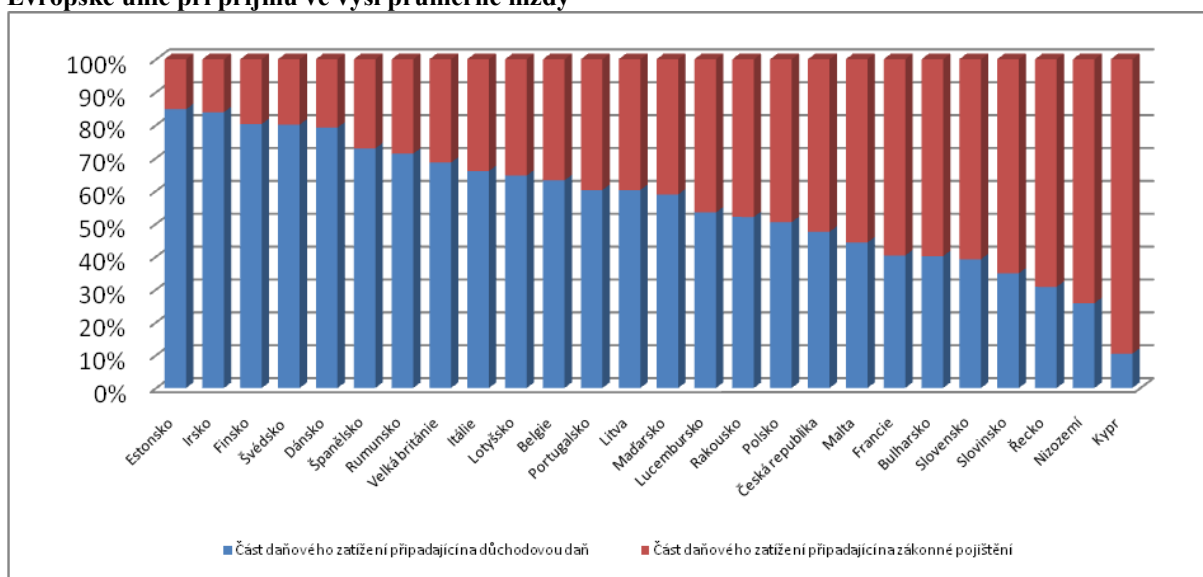
Na základě provedených výpočtů a z grafického znázornění zjištěných hodnot (viz. obr. 4.41) lze konstatovat, že v některých z výše jmenovaných zemí Evropské unie příspěvky na zákonné sociální pojištění s přibývajícím příjmem zůstávají v konstantní výši a daňové zatížení plynoucí z tohoto pojištění postupně klesá. Daňové zatížení z tohoto pojištění ve Velké Británii zprvu roste, což je způsobeno spodní hranicí příjmů, do níž se příspěvek na zákonné sociální pojištění neodvádí, a poté vlivem horní hranice příjmů, nad níž se příspěvek na zákonné sociální pojištění opět neodvádí, klesá. Daňové zatížení připadající na zákonné sociální pojištění v Irsku stoupá, což je způsobeno vyšší sazbou zákonného sociálního pojištění, které je uplatňováno u vyšších příjmů.

V ostatních zemích Evropské unie je daňové zatížení připadající na zákonné sociální pojištění v konstantní výši.

Jsou i jiné země, ve kterých je dán strop příjmu pro výpočet příspěvku na sociální pojištění. Tyto stropy jsou však ve vyšších příjmů, které nebyly v daných zemích testovány, proto zde nejsou komentovány.

Jak již bylo uvedeno výše, celkové daňové zatížení se skládá z podílu připadajícího na důchodovou daň a z podílu připadajícího na zákonné sociální pojištění. Dále bylo také vysvětleno, co ovlivňuje výši jednotlivých podílů. Nyní bude testováno, jak velký je podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení poplatníka v zemích Evropské unie při jednotlivých výších příjmů. V příloze 11 jsou tyto jednotlivé podíly znázorněny graficky.

Obr. 4.42 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka v zemích Evropské unie při příjmu ve výši průměrné mzdy

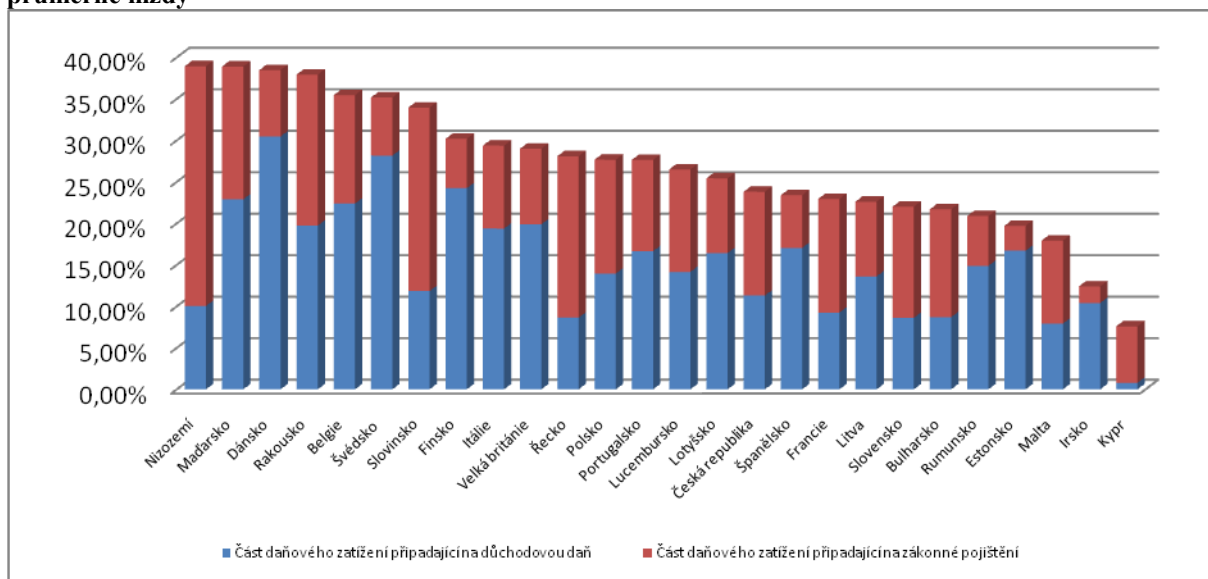


Dle výše uvedeného grafu a dále dle grafů uvedených v příloze 11 je největší podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení při příjmu ve výši průměrné mzdy a nižší v Estonsku, dále pak v Irsku a ve Finsku. Nejnižší podíl při nižších výších příjmu je na Kypru, v Nizozemí a v Řecku. Při vysokých příjmech ve výši dvojnásobku průměrné mzdy je již tento podíl nejvyšší ve Švédsku a nejnižší v Bulharsku.

Sazby zákonného sociálního pojištění v jednotlivých zemích Evropské unie jsou značně rozdílné (jednotlivé výše těchto sazeb v zemích Evropské unie jsou uvedeny v příloze 2). Na základě těchto sazeb je vypočtena výše příspěvku na zákonné sociální pojištění. Ze součtu tohoto příspěvku a výsledné daňové povinnosti poplatníka je poté odvozeno celkové daňové zatížení poplatníka.

V příloze 12 jsou uvedeny grafy celkového daňového zatížení poplatníka u všech testovaných výší příjmů. V následujícím grafu je znázorněno celkové daňové zatížení poplatníka s příjmem ve výši průměrné mzdy v jednotlivých zemích Evropské unie. Pro přehlednější zobrazení jsou země uspořádány sestupně dle výše celkového daňového zatížení.

Obr. 4.43 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích Evropské unie při příjmu ve výši průměrné mzdy



Jak je z výše uvedeného grafu a dle grafů v příloze 12 patrné, vlivem příspěvku na sociální pojištění je největší celkové daňové zatížení u poplatníka s příjmem ve výši průměrné mzdy v Nizozemí, a činí 38,94%. U poplatníka s nízkým příjmem ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy je celkové daňové zatížení nejvyšší v Dánsku, kde již většinu tohoto daňového zatížení tvoří podíl připadající na důchodovou daň. Obdobná situace je také u poplatníků s vysokými příjmy, kde je největší celkové daňové zatížení v Maďarsku a převážná část z tohoto daňového zatížení připadá na důchodovou daň. Naopak nejnižší celkové daňové zatížení poplatníka je u všech testovaných výší příjmů na Kypru, kde s růstem příjmu roste pouze podíl daňového zatížení připadající na důchodovou daň.

Z výše uvedených poznatků vyplývá, že v některých zemích Evropské unie se vlivem příspěvků na sociální pojištění celkové daňové zatížení značně zvýší a v některých z těchto zemí dojde pouze k mírnému nárůstu celkového daňového zatížení poplatníka.

4.5 Shrnutí komparace daňového zatížení poplatníka v zemích Evropské unie

V jednotlivých zemích Evropské unie podléhají příjmy fyzických osob lineární nebo klouzavě progresivní sazbě důchodové daně. Některé tyto země umožňují daňovému poplatníkovi snížit si daňové zatížení určitými daňovými odpočty zohledňující jeho sociální situaci, některé země naopak tyto daňové odpočty neumožňují. Tyto všechny aspekty

ovlivňují konečnou výši daňového zatížení poplatníka. Pro srovnatelnost daňového zatížení ve všech zemích Evropské unie bylo testováno daňové zatížení u třech typů fiktivních poplatníků při různých výších příjmů. Jednotlivý typ poplatníka zohledňuje určitou sociální situaci.

U svobodného bezdětného poplatníka, uplatňujícího si pouze daňový odpočet z titulu poplatníka resp. z titulu zaměstnání, majícího příjmy ve výši průměrné mzdy a nižší, je nejvyšší daňové zatížení v Dánsku, kde se uplatňuje klouzavě progresivní sazba daně. Stejná sazba daně se uplatňuje také ve Švédsku, kde je daňové zatížení nejvyšší u tohoto testovaného typu poplatníka s příjmy vyššími, než je průměrná mzda. Nejnižší daňové zatížení u svobodných bezdětných poplatníků s příjmy do 1,33 násobku průměrné mzdy je na Kypru, kde se rovněž uplatňuje klouzavě progresivní sazba daně. Nejnižší daňové zatížení u svobodných bezdětných poplatníků s příjmy nad 1,33 násobku průměrné mzdy je v Bulharsku, kde se již uplatňuje lineární sazba daně.

Dalším typem testovaného poplatníka je ženatý poplatník vyživující manželku, uplatňující mimo osobní odpočty ještě daňový odpočet z titulu vyživované manželky případně z titulu manželství. U tohoto typu poplatníka je nejvyšší daňové zatížení ve stejných zemích jako u předešlého typu poplatníka, neboť v Dánsku ani ve Švédsku se daňové odpočty na manželku nebo z titulu manželství neuplatňují. Naopak díky těmto odpočtům je nejnižší daňové zatížení u tohoto typu poplatníka při příjmu do výše 1,67 násobku průměrné mzdy na Slovensku, kde se uplatňuje lineární sazba daně. Při vyšších příjmech je nejnižší daňové zatížení i u tohoto typu poplatníka opět v Bulharsku, i přesto, že v této zemi se tyto odpočty neuplatňují.

Třetím typem testovaného poplatníka je ženatý poplatník vyživující svou manželku a jedno dítě, uplatňujícího si mimo osobní odpočty také daňový odpočet na vyživovanou manželku příp. z titulu manželství a dále také daňový odpočet na vyživované dítě. Stejně jako u předešlých typů poplatníků je nejvyšší daňové zatížení ve Švédsku a Dánsku, kde se tyto odpočty neuplatňují. Nejnižší daňové zatížení u tohoto typu poplatníka při příjmech do výše 1,33 násobku průměrné mzdy je v České republice a na Slovensku, kde se uplatňuje lineární sazba daně a kde je dokonce daňové zatížení negativní, což znamená, že se nevyužitá daňová úleva přenáší do tzv. daňového bonusu a takto vzniklý daňový bonus je poté poplatníkovi

vyplacen. Při příjmech ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy a vyšších je nejnižší daňové zatížení u tohoto typu poplatníka, stejně jako u předešlých typů poplatníků, v Bulharsku.

Z výše uvedeného vyplývá, že nelze jednoznačně konstatovat, jak typ daně ovlivňuje daňové zatížení, ale vlivem odpočtů je daňové zatížení nižší převážně v zemích s lineární sazbou daně.

Ne ve všech zemích Evropské unie dochází vlivem zohlednění sociální situace poplatníka ke snížení jeho daňového zatížení. Proto byla v další části této kapitoly testována daňová úspora vzniklá snížením daňového zatížení poplatníka v těch zemích Evropské unie, ve kterých to daná legislativa umožňuje.

Daňové zatížení ženatého poplatníka lze snížit v některých zemích uplatněním daňového odpočtu z titulu manželství a v některých zemích z titulu vyživované manželky/manžela. Daňová úspora byla testována u ženatého poplatníka s manželkou bez vlastních příjmů.

K zemím, kde lze snížit daňové zatížení poplatníka uplatněním daňového odpočtu z titulu manželství patří Irsko, Lucembursko, Malta, Rakousko a Velká Británie. K největší daňové úspoře dochází u ženatého poplatníka s příjmem ve výši 1,67 násobku průměrné mzdy a tato daňová úspora činí 7,11 procentních bodů. Naopak k nejnižší daňové úspoře u testovaných poplatníků s touto výší příjmu dochází ve Velké Británii, kde tato daňová úspora činí pouze 0,45 procentních bodů a s růstem příjmu dále klesá. Portugalsko je jedinou zemí Evropské unie, kde dochází k negativní daňové úspoře z titulu ženatého poplatníka. Daňové zatížení u testovaného ženatého poplatníka s příjmem 0,67 násobku průměrné mzdy je oproti svobodnému poplatníkovi o 1 procentní bod vyšší. S rostoucím příjmem poplatníka tento rozdíl klesá.

K zemím, kde lze snížit daňové zatížení uplatněním položky zohledňující vyživovaného manžela (-ku) patří Česká republika, Francie, Lotyšsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko. K největší daňové úspoře dochází u ženatého poplatníka v České republice při příjmu ve výši průměrné mzdy a to ve výši 8,97 procentních bodů. K nejnižší daňové úspoře u ženatého poplatníka s příjmem ve výši průměrné mzdy dochází v Rumunsku,

kde tato daňová úspora činí pouhých 0,08 procentních bodů a u tohoto poplatníka s příjmem nad 1,5 násobku průměrné mzdy již k této daňové úspoře nedochází.

Dalším typem sociální situace, kdy si poplatník může snížit daňové zatížení, je zohlednění vyživovaného dítěte. V některých zemích Evropské unie je tento daňový odpočet odlišný, uplatňuje – li si jej svobodný poplatník, tedy samoživitel nebo uplatňuje – li si jej ženatý poplatník vyživující jedno dítě společně se svou manželkou. Z výše uvedeného důvodu proto byla pro komparaci daňové úspory vzniklé pouze uplatněním daňového odpočtu na dítě testována daňová úspora, vyjádřená jako rozdíl mezi daňovým zatížením svobodného bezdětného poplatníka a daňovým zatížením svobodného poplatníka vyživujícího jedno dítě, tedy samoživitele. K nejvyšší daňové úspoře dochází u testovaného poplatníka s příjmem 0,67 násobku průměrné mzdy v Belgii, kde tato daňová úspora činí 7,17 procentních bodů. S rostoucím příjmem tato daňová úspora klesá. Naopak k nejnižší daňové úspoře dochází v Rumunsku, kde tato daňová úspora činí u testovaného poplatníka s příjmem 0,67 násobku průměrné mzdy pouhých 0,12 procentních bodů a s přibývajícím příjmem tato daňová úspora dále klesá. Při příjmech vyšších než 1,5 násobku průměrné mzdy již k této daňové úspoře nedochází. V Belgii a Lucembursku je daňové zatížení u svobodného poplatníka vyživujícího jedno dítě nižší než daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího jedno dítě společně se svou manželkou. V Lucembursku je tento rozdíl velmi nízký a činí necelý 1 procentní bod u všech testovaných výší příjmů. V Belgii je již tento rozdíl vyšší a činí 5,25 procentních bodů u poplatníka s příjmem ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy. S rostoucím příjmem opět tento rozdíl klesá.

V poslední části byla provedena komparace celkového daňového zatížení, ve kterém je vedle důchodové daně zahrnuta také povinná platba příspěvku na zákonné sociální pojištění. Celkové daňové zatížení bylo testováno pouze u svobodných bezdětných poplatníků, neboť daňové odpočty nemají vliv na výši příspěvku na sociální pojištění, které je zde k důchodové dani připočteno. Vlivem tohoto pojištění dochází k nejvyššímu daňovému zatížení poplatníka s příjmem ve výši průměrné mzdy v Nizozemí. U příjmu ve výši 0,67 násobku průměrné mzdy je již toto daňové zatížení nejvyšší v Dánsku. U příjmů ve výši 1,33 násobku průměrné mzdy a vyšších je toto daňové zatížení nejvyšší v Maďarsku. Celkové daňové zatížení je nejnižší, stejně jako daňové zatížení vyplývající pouze z důchodové daně, na Kypru, a to u všech testovaných výší příjmů.

5. Závěr

Cílem této diplomové práce bylo provést komparaci osobní důchodové daně a daňového zatížení vybraných typů poplatníka v jednotlivých členských zemích Evropské unie.

Nejprve byla provedena komparace legislativních úprav osobní důchodové daně v jednotlivých členských zemích Evropské unie. Na základě tohoto porovnání lze konstatovat, že předmětem daně ve všech zemích jsou obdobné druhy příjmů, pouze se liší ve vnitřním uspořádání. Subjektem daně ve všech zemích je fyzická osoba, v některých zemích v případě ženatého poplatníka je daňovým subjektem rodina jako celek (např. Francie a Portugalsko). V některých zemích je možné využít optimalizace pomocí manželského splittingu (např. Irsko, Malta atd.). Významnější odlišnosti lze vysledovat v uplatnění typu sazby daně a ve způsobu zohlednění poplatníka, vyživovaných osob, popř. jiných položek (příspěvky na životní a penzijní pojištění, úroky, dary apod.).

Na základě provedené komparace jednotlivých legislativních úprav bylo vyčísleno daňové zatížení osobní důchodovou daní pro vybrané typy poplatníků ve vybraných členských zemích Evropské unie. Toto daňové zatížení bylo vzájemně porovnáváno a z provedeného srovnání vyplývají následující závěry.

Výše konečného daňového zatížení poplatníka není ovlivněna pouze typem a výší sazby daně. Obecně poplatníci v zemích uplatňujících lineární sazbu daně mají převážně nižší konečné daňové zatížení při vyšších příjmech než poplatníci zdaňovaní progresivní sazbou daně, což potvrzuje také smysl koncepce tohoto typu zdanění. Při průměrných a nižších příjmech mají poplatníci zdaňovaní lineární sazbou daně převážně průměrnou výši daňového zatížení. Mezi zeměmi, kde je uplatňována klouzavě progresivní sazba daně lze najít země jak s nízkým tak s vysokým daňovým zatížením poplatníka.

Konečnou daňovou povinnost a tedy výši daňového zatížení ovlivňují zejména daňové odpočty, kterými se jednotlivé vlády snaží zohlednit sociální situaci poplatníka, popřípadě přimět poplatníka k určitému chování. Tyto odpočty se uplatňují ve formě snížení základu daně nebo ve formě snížení výsledné daňové povinnosti, ale ani zde nelze jednoznačně

konstatovat, která forma daňového odpočtu více či méně ovlivňuje výsledné daňové zatížení, neboť zde záleží především na konkrétní výši těchto odpočtů.

Samostatnou složkou ovlivňující výši daňového zatížení jsou odvody na zákonné sociální pojištění, které musí poplatníci odvádět ve všech členských zemích Evropské unie v menší či větší míře. Tyto odvody jsou zpravidla v určité procentuální výši příjmu poplatníka a rozdílnost mezi jednotlivými členskými zeměmi Evropské unie spočívá v tom, zda si může poplatník o část rovnající se těmto odvodům také snížit svůj daňový základ či nikoliv. Na základě provedené komparace nelze jednoznačně konstatovat, zda poplatníci, snižující si takto základ daně mají také nižší daňové zatížení a naopak.

Byť jednotlivé systémy osobní důchodové daně v členských zemích Evropské unie jsou ve struktuře velmi podobné, uvnitř skrývají velké odlišnosti, ať už ve výši sazeb daně či ve výši jednotlivých daňových odpočtů. Evropská unie se snaží o celkovou harmonizaci daňových systémů v jednotlivých členských zemích, ale ač v oblasti nepřímých daní, které úzce souvisí s fungováním vnitřního trhu, jsou vlády také z tohoto důvodu ochotny na určité přizpůsobování přistoupit, v oblasti přímých daní zatím k určitým přizpůsobením nedošlo, neboť snahy o harmonizaci v oblasti přímých daní jsou členskými zeměmi chápány spíše jako pokusy o omezení fiskální suverenity.

Seznam použité literatury

Knihy

- [1] KUBÁTOVÁ, K. *Daňové teorie – úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2005. 112 s. ISBN 80-7357-092-0.
- [2] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2000. 225 s. ISBN 80-902752-2-2.
- [3] LÁCHOVÁ, L. *Daňové systémy v globálním světě*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 272 s. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [4] MUSGRAVE, R., MUSGRAVEOVÁ, P. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Přel. V. Kameníčková. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 1994. 946 s. ISBN 80-85603-76-4.
- [5] NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 260 s. ISBN 978-80-7357-386-7.
- [6] ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 3. aktual. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN 978-80-7201-746-1.
- [7] ŠIROKÝ, J. *Daňová teorie s praktickou aplikací.* 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2003. 249 s. ISBN 80-7179-413-9.
- [8] VANČUROVÁ, A., VÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2002 aneb učebnice daňového práva*. 6. rozšířené vyd. Praha: VOX, 2002. 379 s. ISBN 80-86324-20-6.

Internetové odkazy

- [9] www.minfin.fgov.be
- [10] www.portal.nap.bg
- [11] www.nsi.bg
- [12] www.mfcr.cz
- [13] www.fm.dk
- [14] www.skat.dk
- [15] www.fin.ee
- [16] www.emta.ee
- [17] www.pub.stat.ee
- [18] www.vm.fi
- [19] www.tax.fi
- [20] www.finances.gouv.fr

- [21] www.revenue.ie
- [22] www.mef.gov.it
- [23] www.mof.gov.cy
- [24] www.finmin.lt
- [25] www.stat.gov.lt
- [26] www.fm.gov.lv
- [27] www.data.csb.gov.lv
- [28] www.etat.lu
- [29] www.vam.gov.hu
- [30] www.mfin.gov.mt
- [31] www.bundesfinanzministerium.de
- [32] www.minfin.nl
- [33] www.mf.gov.pl
- [34] www.getin.pl
- [35] www.min-economia.pt
- [36] www.bmf.gv.at
- [37] www.mfinante.com
- [38] www.insse.ro
- [39] www.mnec.gr
- [40] www.finance.gov.sk
- [41] www.portal.statistics.sk
- [42] www.mf.gov.si
- [43] www.stat.si
- [44] www.meh.es
- [45] www.aeat.es
- [46] www.finance.ministry.se
- [47] www.hmrc.gov.uk
- [48] www.oecs.org
- [49] www.epp.eurostat.ec.europa.eu
- [50] www.businessinfo.cz
- [51] www.ecb.int

Seznam zkratek

AT	Rakousko
BE	Belgie
BGN	Bulharsko, bulharský leva
CY	Kypr
CZK	Česká republika, koruna česká
DE	Německo
DK	Dánsko
DKK	dánská koruna
EA	Euro oblast (16 členských států do r. 2003)
EE	Estonsko
EEK	estonská koruna
EL	Řecko
ES	Španělsko
EU	Evropská unie
FI	Finsko
FR	Francie
GBP	britská libra
HU	Maďarsko
HUF	maďarský forint
IE	Irsko
IT	Itálie
JP	Japonsko
LT	Litva
LTL	litevský lit
LU	Lucembursko
LV	Lotyšsko
LVL	lotyšský lat
MT	Malta
NL	Nizozemí
NO	Norsko
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PL	Polsko

PLN	polský zloty
PM	průměrná mzda
popl.	poplatník
PT	Portugalsko
RO	Rumunsko
RON	rumunský lei
SE	Švédsko
SEK	švédská koruna
SI	Slovinsko
SK	Slovensko
UK	Velká Británie
USA	Spojené státy americké
ZD	základ daně
ZNČZD	základní nezdanitelná část základu daně

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha 1	Výše průměrných mezd v členských zemích Evropské unie za rok 2008
Příloha 2	Sazby zákonného sociálního pojištění v zemích Evropské unie za rok 2009
Příloha 3	Výše daňového zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 4	Výše daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 5	Výše daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu a jedním dítětem ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 6	Daňové zatížení poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie
Příloha 7	Srovnání skutečného daňového zatížení svobodného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 8	Srovnání skutečného daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 9	Srovnání skutečného daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu a jedním dítětem ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 10	Daňové zatížení poplatníka vyživujícího dítě ve vybraných zemích Evropské unie
Příloha 11	Srovnání podílu důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výších příjmů
Příloha 12	Srovnání celkového daňového zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výších příjmů

Příloha 1 Výše průměrných mezd v členských zemích Evropské unie za rok 2008

Země	Měna	Kurz k € ¹⁾ (k 31.12.2009)	Průměrná roční mzda ²⁾	
			v národní měně	v €
Belgie	€	1,00	40 697	40 697
Bulharsko *	BGN	1,96	7 094	3 619
Česká republika	CZK	26,47	282 504	10 673
Dánsko	DKK	7,44	360 779	48 492
Estonsko	EEK	15,65	154 944	9 901
Finsko	€	1,00	36 587	36 587
Francie	€	1,00	32 826	32 826
Irsko	€	1,00	34 566	34 566
Itálie	€	1,00	26 191	26 191
Kypr *	€	1,00	21 852	21 852
Litva	LTL	3,45	25 820	7 484
Lotyšsko *	LVL	0,71	5 518	7 772
Lucembursko	€	1,00	46 524	46 524
Maďarsko	HUF	270,42	2 335 584	8 637
Malta	€	1,00	15 965	15 965
Německo	€	1,00	43 942	43 942
Nizozemí	€	1,00	42 363	42 363
Polsko	PLN	4,10	35 332	8 618
Portugalsko	€	1,00	16 722	16 722
Rakousko	€	1,00	38 653	38 653
Rumunsko *	RON	4,24	24 276	5 725
Řecko	€	1,00	26 097	26 097
Slovensko *	€	1,00	9 759	9 759
Slovinsko *	€	1,00	17 858	17 858
Španělsko	€	1,00	22 802	22 802
Švédsko	SEK	10,25	348 757	34 025
Velká Británie	GBP	0,89	33 473	37 610

1) Zdroj: Evropská centrální banka

2) Zdroj: OECD: Sumary statistics: Tax Database: Table I.4. Marginal personal income tax a and social security contribution rates on gross labour income a internetové portály statistických úřadů v zemích EU

*) Průměrná mzda za rok 2009

Příloha 2 Sazby zákonného sociálního pojištění za rok 2009 v zemích Evropské unie

Země	Snížující ZD	Sazba sociálního pojištění	Navýšení ZD
Belgie	Ano	13,07%	
Bulharsko	Ano	13,00%	
Česká republika	Ne	12,50%	+ 34% zvýšení ZD za odvod zaměstnavatele
Dánsko	Ano	8,00%	
Estonsko	Ano	3,00%	
Finsko	Ano	5,95%	
Francie	Ano	21,70%	
Irsko	Ne	6,50%	
Itálie	Ano	10,00%	
Kypr	Ano	6,80%	
Litva	Ne	9,00%	
Lotyšsko	Ano	9,00%	
Lucembursko	Ano	10,95%	+ 1,4% neuznatelné
Maďarsko	Ne	15,50%	
Malta	Ne	10,00%	
Německo	Ano	13,00%	celkem 20,3%, uznatelné pouze do výše 64%
Nizozemí	Ano	6,90%	+ 6,9% zvýšení ZD za odvod zaměstnavatele
Polsko	Ano	13,71%	
Portugalsko	Ano	11,00%	
Rakousko	Ano	18,20%	
Rumunsko	Ano	6,00%	
Řecko	Ano	19,45%	
Slovensko	Ano	13,40%	
Slovinsko	Ano	22,10%	
Španělsko	Ano	6,35%	
Švédsko	Ano	7,00%	
Velká Británie	Ne	11,00%	

Zdroj: Legislativní úprava sociálního pojištění v jednotlivých zemích EU a vlastní zpracování

**Příloha 3 Výše daňového zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve
vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů**

Daňové zatížení svobodného bezdětného poplatníka					
Země/Násobek PM	67%	100%	133%	167%	200%
Belgie	15,60%	22,39%	26,45%	29,61%	31,65%
Bulharsko	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%
Česká republika	6,98%	11,31%	13,49%	14,83%	15,70%
Dánsko	28,31%	30,47%	31,82%	32,75%	33,35%
Estonsko	14,91%	16,71%	17,62%	18,18%	18,54%
Finsko	19,27%	24,24%	27,52%	29,67%	31,43%
Francie	6,11%	9,25%	13,59%	16,26%	17,99%
Irsko	5,20%	10,41%	17,20%	22,05%	25,18%
Itálie	16,95%	19,37%	21,65%	24,21%	26,27%
Kypr	0,00%	0,79%	5,22%	8,78%	11,68%
Litva	11,44%	13,61%	14,70%	15,00%	15,00%
Lotyšsko	14,21%	16,43%	17,55%	18,23%	18,68%
Lucembursko	7,32%	14,15%	19,03%	22,05%	23,99%
Maďarsko	18,00%	22,90%	26,15%	28,15%	29,45%
Malta	3,08%	7,93%	12,98%	17,47%	20,36%
Nizozemí	0,00%	10,05%	19,00%	25,72%	30,06%
Polsko	13,18%	13,96%	14,35%	14,59%	14,75%
Portugalsko	14,56%	16,65%	23,34%	24,75%	25,66%
Rakousko	13,02%	19,73%	24,09%	27,98%	31,24%
Rumunsko	14,79%	14,88%	14,92%	15,04%	15,04%
Řecko	2,98%	8,64%	11,49%	14,43%	16,70%
Slovensko	4,76%	8,62%	10,58%	11,83%	13,03%
Slovinsko	7,00%	11,85%	14,50%	18,05%	20,34%
Španělsko	14,38%	17,05%	19,13%	20,58%	22,80%
Švédsko	27,61%	28,17%	30,53%	34,83%	38,41%
Velká Británie	14,90%	19,88%	24,37%	27,55%	29,60%

Příloha 4 Výše daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů

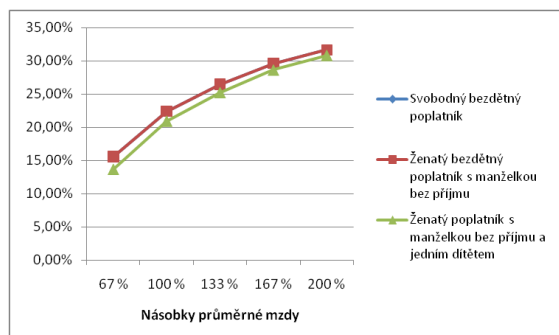
Daňové zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu					
Země/Násobek PM	67%	100%	133%	167%	200%
Belgie	15,60%	22,39%	26,45%	29,61%	31,65%
Bulharsko	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%
Česká republika	0,00%	2,51%	6,88%	9,57%	11,31%
Dánsko	28,31%	30,47%	31,82%	32,75%	33,35%
Estonsko	14,91%	16,71%	17,62%	18,18%	18,54%
Finsko	19,27%	24,24%	27,52%	29,67%	31,43%
Francie	2,46%	5,64%	9,65%	13,13%	15,37%
Irsko	0,00%	5,12%	13,22%	18,88%	22,53%
Itálie	16,95%	19,37%	21,65%	24,21%	26,27%
Kypr	0,00%	0,79%	5,22%	8,78%	11,68%
Litva	11,44%	13,61%	14,70%	15,00%	15,00%
Lotyšsko	9,51%	13,28%	15,18%	16,35%	17,10%
Lucembursko	4,16%	10,64%	16,27%	19,85%	22,15%
Maďarsko	18,00%	22,90%	26,15%	28,15%	29,45%
Malta	0,00%	3,82%	6,61%	10,35%	13,78%
Nizozemí	0,00%	10,05%	19,00%	25,72%	30,06%
Polsko	13,18%	13,96%	14,35%	14,59%	14,75%
Portugalsko	15,56%	17,33%	23,85%	25,15%	26,00%
Rakousko	11,62%	18,79%	23,38%	27,42%	30,77%
Rumunsko	14,67%	14,79%	14,85%	15,04%	15,04%
Řecko	2,98%	8,64%	11,49%	14,43%	16,70%
Slovensko	0,00%	0,78%	4,69%	7,14%	9,11%
Slovinsko	3,99%	8,45%	11,57%	14,96%	17,76%
Španělsko	12,69%	16,11%	18,30%	19,92%	22,07%
Švédsko	27,61%	28,17%	30,53%	34,83%	38,41%
Velká Británie	13,70%	19,12%	23,80%	27,09%	29,22%

Příloha 5 Výše daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu a jedním dítětem ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výších příjmů

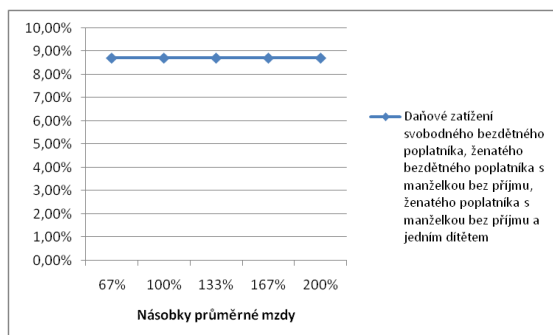
Daňové zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu a jedním dítětem					
Země/Násobek PM	67%	100%	133%	167%	200%
Belgie	13,68%	20,94%	25,24%	28,65%	30,84%
Bulharsko	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%	8,70%
Česká republika	-5,64%	-1,27%	4,04%	7,31%	9,42%
Dánsko	28,31%	30,47%	31,82%	32,75%	33,35%
Estonsko	14,91%	16,71%	17,62%	18,18%	18,54%
Finsko	19,27%	24,24%	27,52%	29,67%	31,43%
Francie	0,42%	3,19%	5,72%	9,99%	12,75%
Irsko	0,00%	5,12%	13,22%	18,88%	22,53%
Itálie	12,39%	16,32%	19,36%	22,38%	24,74%
Kypr	0,00%	0,79%	5,22%	8,78%	11,68%
Litva	10,40%	12,91%	14,17%	14,58%	14,65%
Lotyšsko	4,80%	10,13%	12,81%	14,46%	15,53%
Lucembursko	1,20%	8,66%	14,78%	18,66%	21,16%
Maďarsko	18,00%	22,90%	26,15%	28,15%	29,45%
Malta	0,00%	3,82%	6,61%	10,35%	13,78%
Nizozemí	0,00%	10,05%	19,00%	25,72%	30,06%
Polsko	12,31%	13,38%	13,91%	14,24%	14,45%
Portugalsko	13,95%	16,25%	23,04%	24,51%	25,46%
Rakousko	8,91%	16,97%	22,02%	26,33%	29,87%
Rumunsko	14,55%	14,71%	14,79%	15,04%	15,04%
Řecko	2,64%	8,41%	11,32%	14,29%	16,58%
Slovensko	-3,16%	-1,64%	2,87%	5,69%	7,90%
Slovinsko	0,98%	5,70%	9,01%	11,86%	15,18%
Španělsko	10,09%	14,17%	16,60%	18,57%	20,58%
Švédsko	27,61%	28,17%	30,53%	34,83%	38,41%
Velká Británie	13,70%	19,12%	23,80%	27,09%	29,22%

Příloha 6 Daňové zatížení poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie

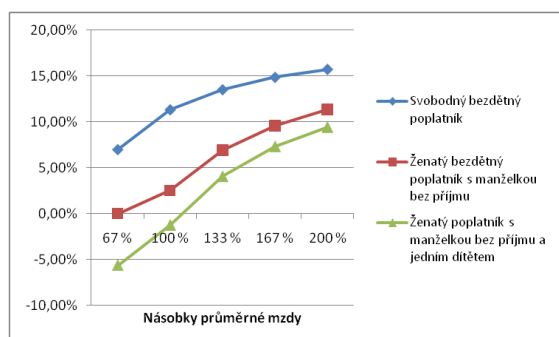
Obr. P6.1 Daňové zatížení poplatníka v Belgii



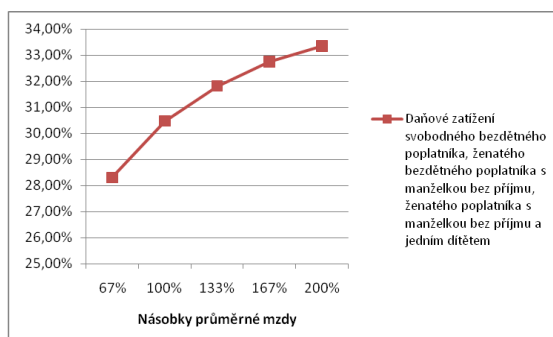
Obr. P6.2 Daňové zatížení poplatníka v Bulharsku



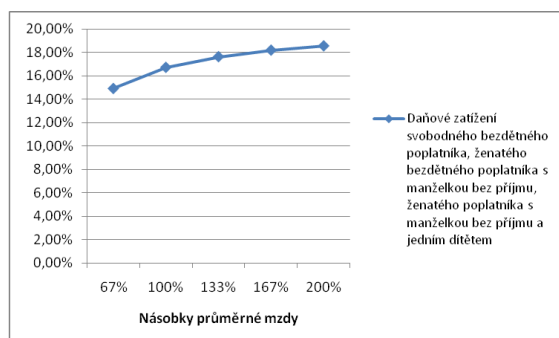
Obr. P6.3 Daňové zatížení popl. v České republice



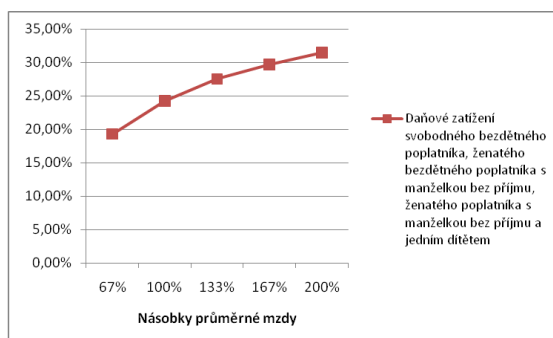
Obr. P6.4 Daňové zatížení poplatníka v Dánsku



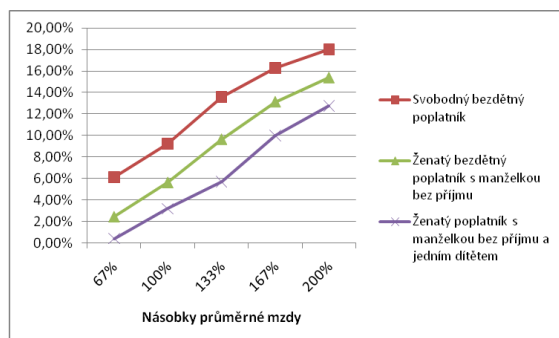
Obr. P6.5 Daňové zatížení poplatníka v Estonsku



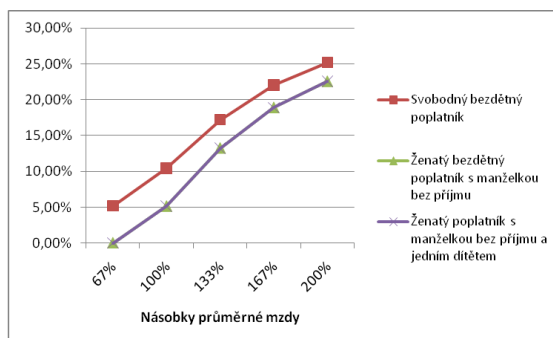
Obr. P6.6 Daňové zatížení poplatníka ve Finsku



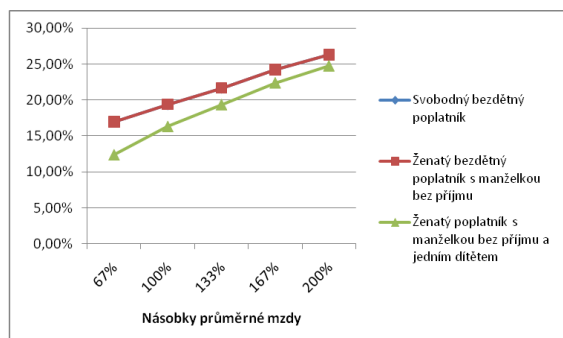
Obr. P6.7 Daňové zatížení poplatníka ve Francii



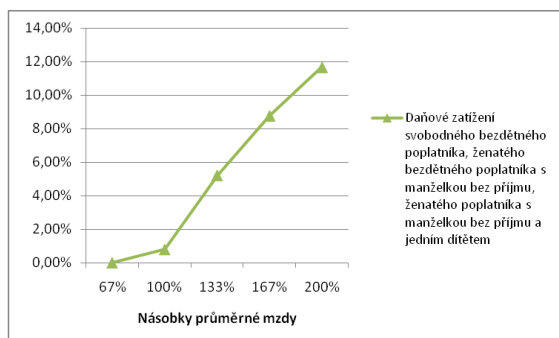
Obr. P6.8 Daňové zatížení poplatníka v Irsku



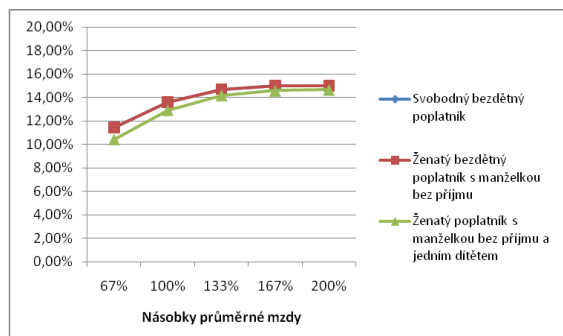
Obr. P6.9 Daňové zatížení poplatníka v Itálii



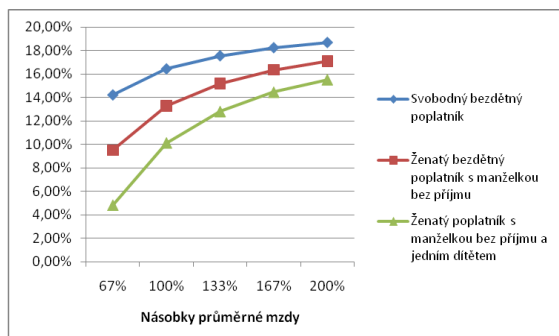
Obr. P6.10 Daňové zatížení poplatníka na Kypru



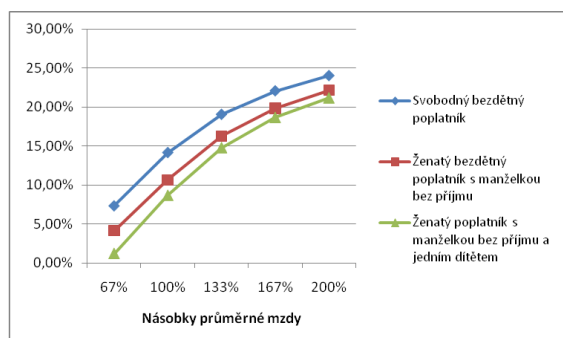
Obr. P6.11 Daňové zatížení poplatníka v Litvě



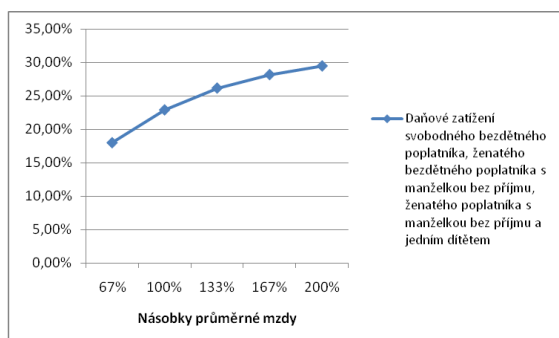
Obr. P6.12 Daňové zatížení poplatníka v Lotyšsku



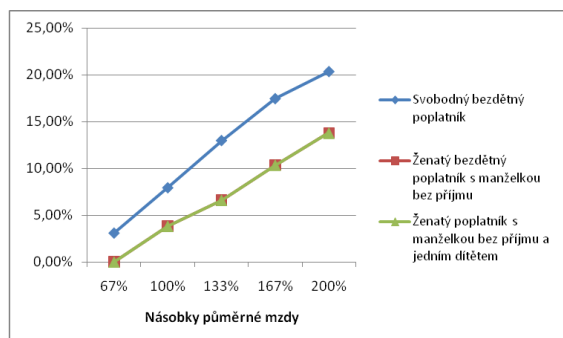
Obr. P6.13 Daňové zatížení popl. v Lucembursku



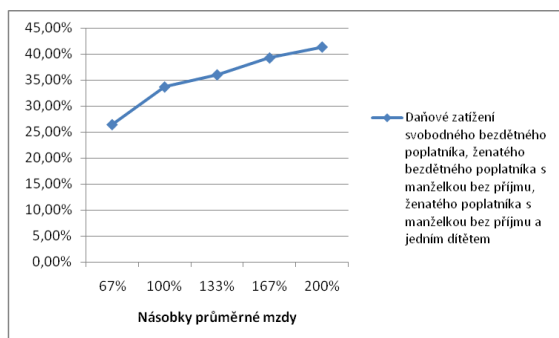
Obr. P6.14 Daňové zatížení poplatníka v Maďarsku



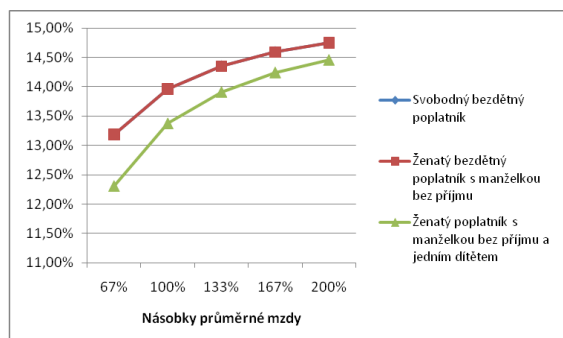
Obr. P6.15 Daňové zatížení poplatníka na Maltě



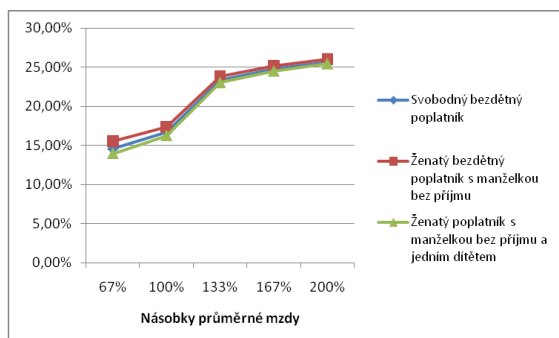
Obr. P6.16 Daňové zatížení poplatníka v Nizozemí



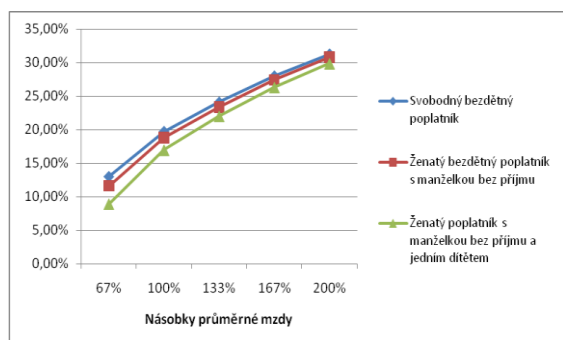
Obr. P6.17 Daňové zatížení poplatníka v Polsku



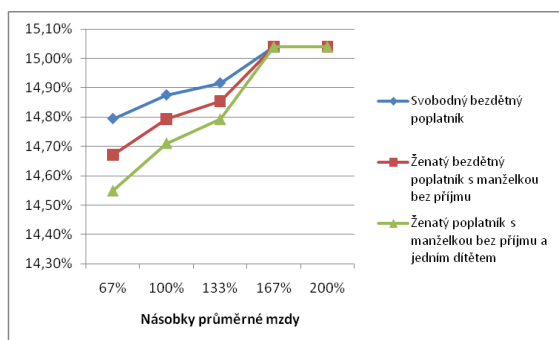
Obr. P6.18 Daňové zatížení poplatníka v Portugalsku



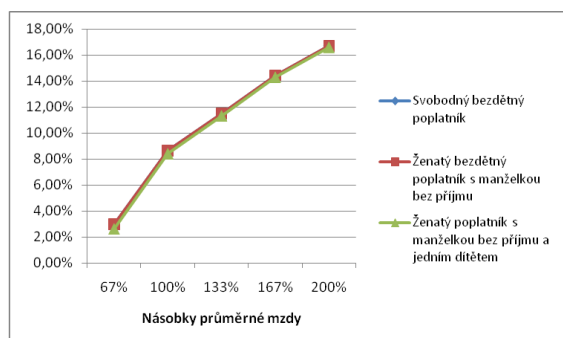
Obr. P6.19 Daňové zatížení poplatníka v Rakousku



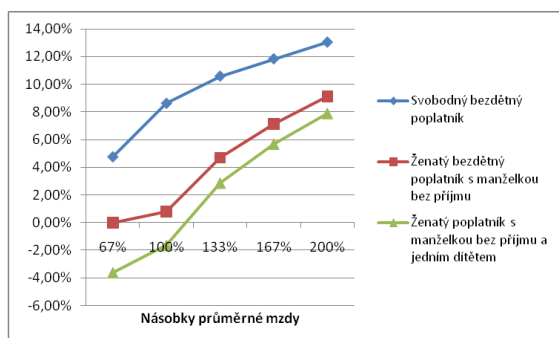
Obr. P6.20 Daňové zatížení poplatníka v Rumunsku



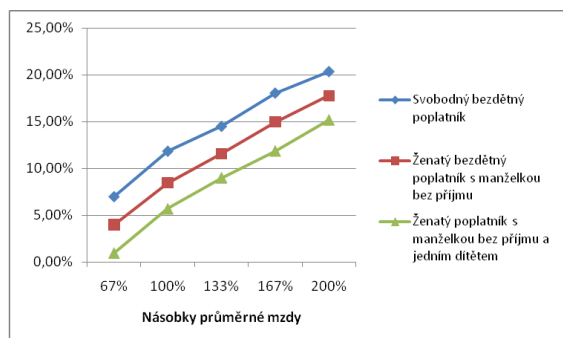
Obr. P6.21 Daňové zatížení poplatníka v Řecku



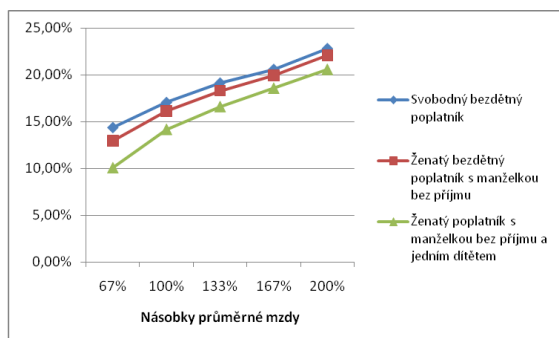
Obr. P6.22 Daňové zatížení poplatníka na Slovensku



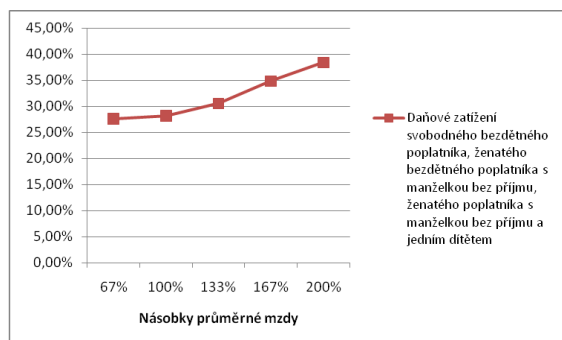
Obr. P6.23 Daňové zatížení poplatníka ve Slovinsku



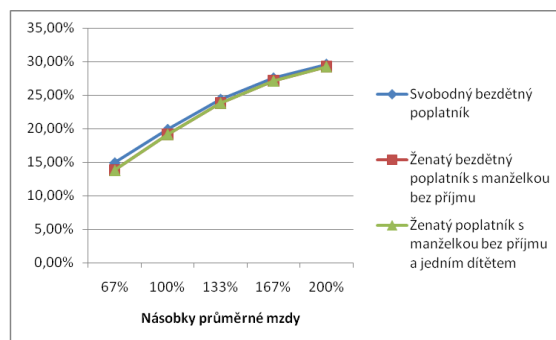
Obr. P6.24 Daňové zatížení poplatníka ve Španělsku



Obr. P6.25 Daňové zatížení poplatníka ve Švédsku

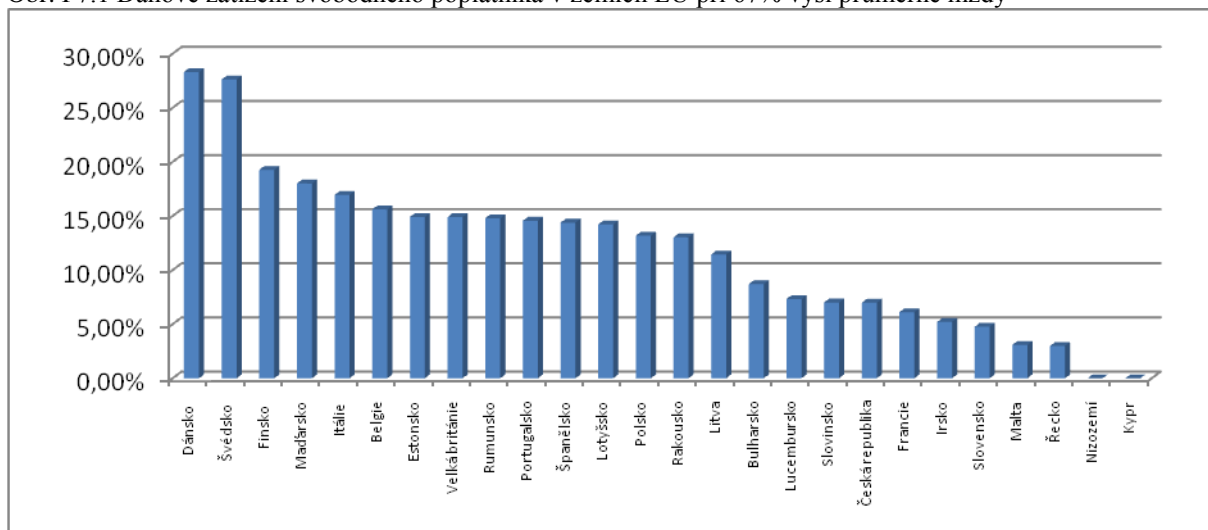


Obr. P6.26 Daňové zatížení popl. ve Velké Británii

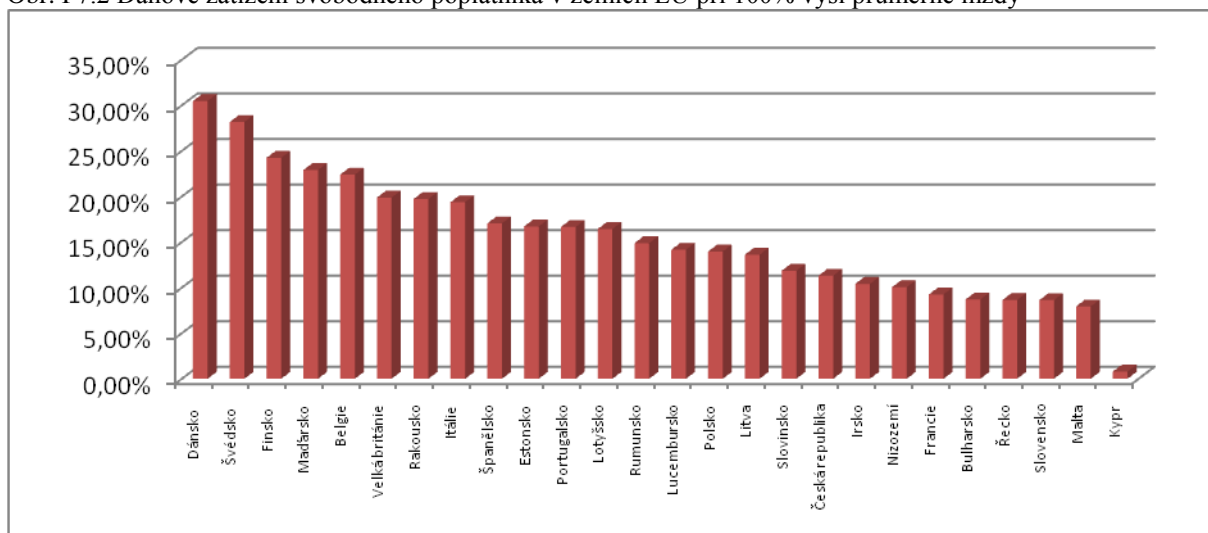


Příloha 7 Srovnání skutečného daňového zatížení svobodného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výši příjmů

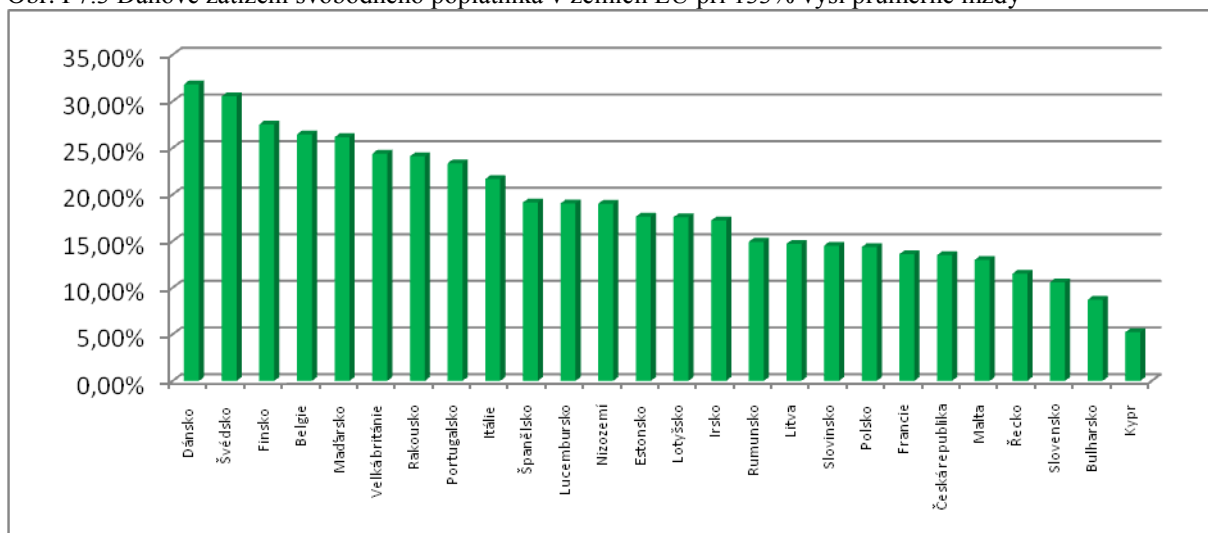
Obr. P7.1 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 67% výši průměrné mzdy



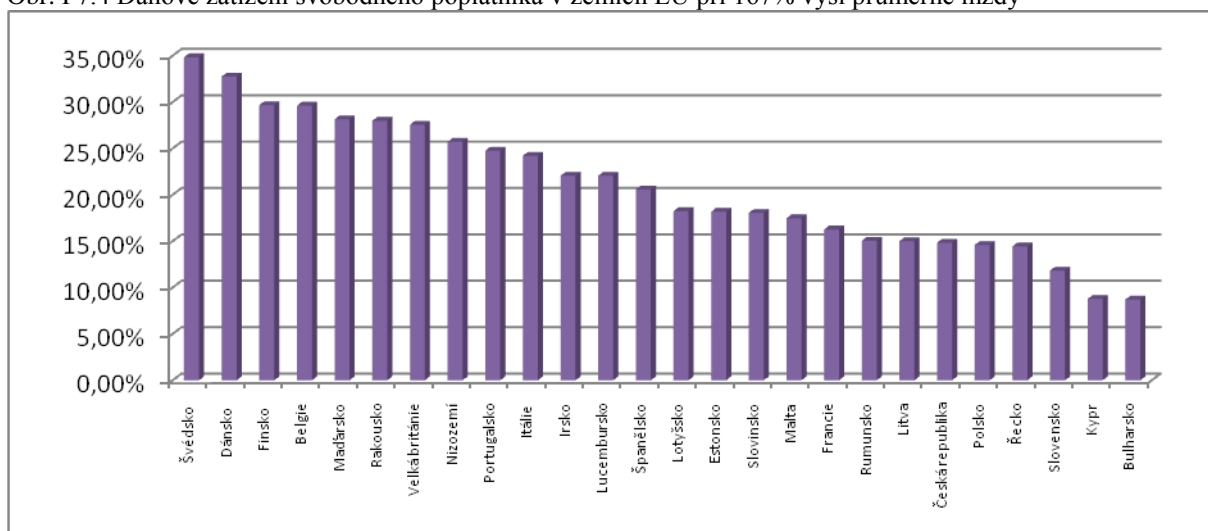
Obr. P7.2 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 100% výši průměrné mzdy



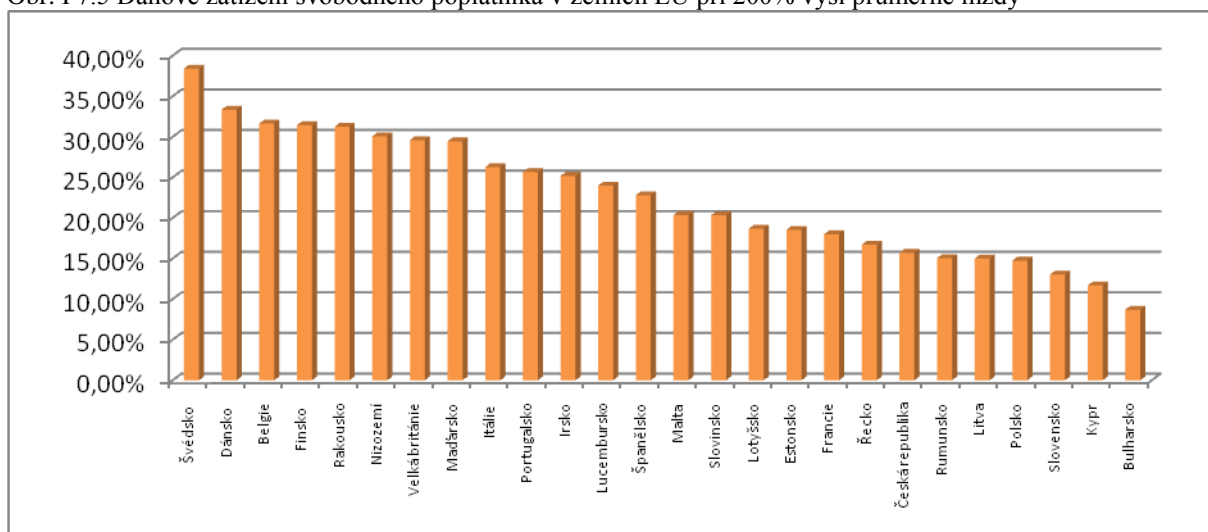
Obr. P7.3 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 133% výši průměrné mzdy



Obr. P7.4 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 167% výši průměrné mzdy

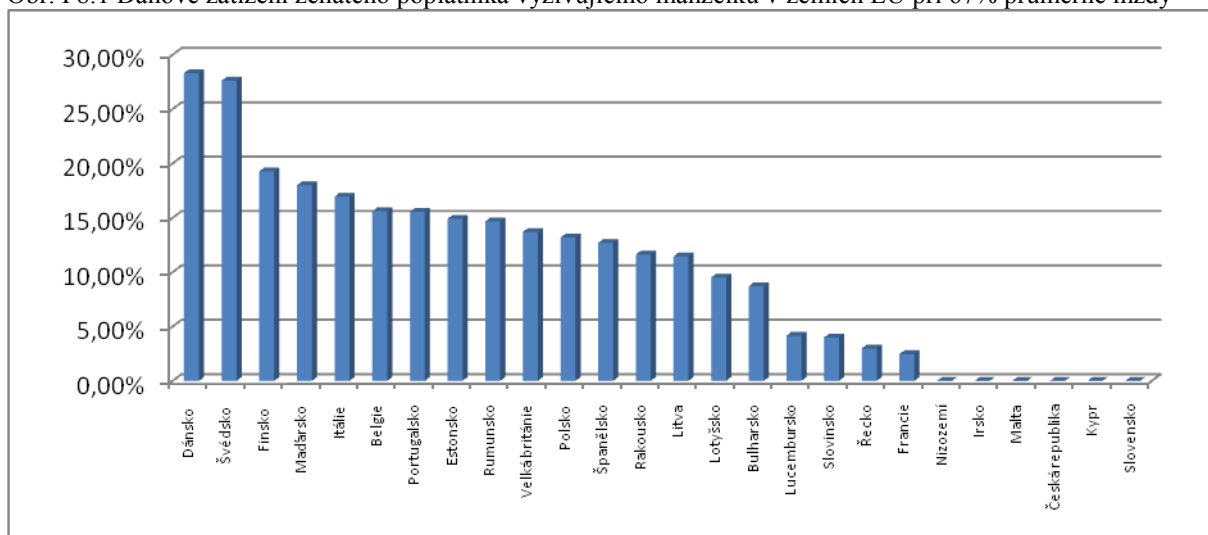


Obr. P7.5 Daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 200% výši průměrné mzdy

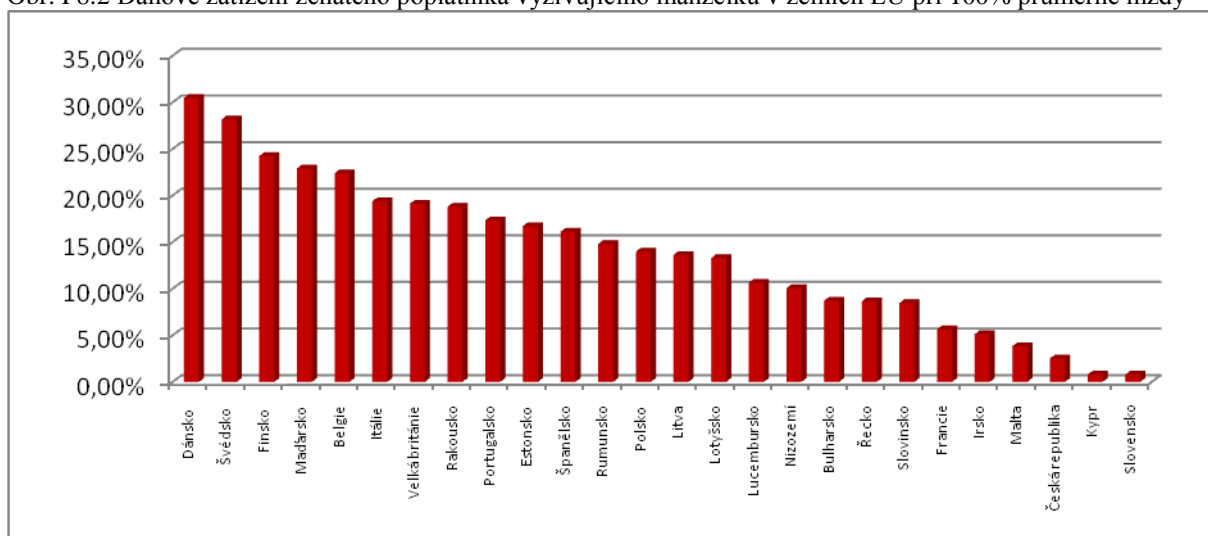


Příloha 8 Srovnání skutečného daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výši příjmů

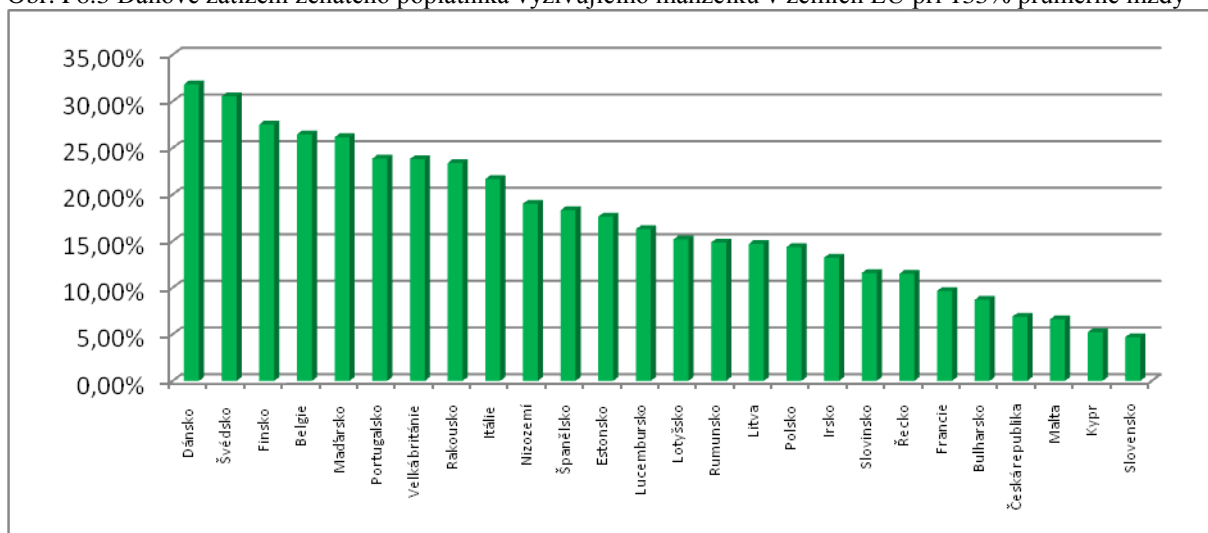
Obr. P8.1 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU při 67% průměrné mzdy



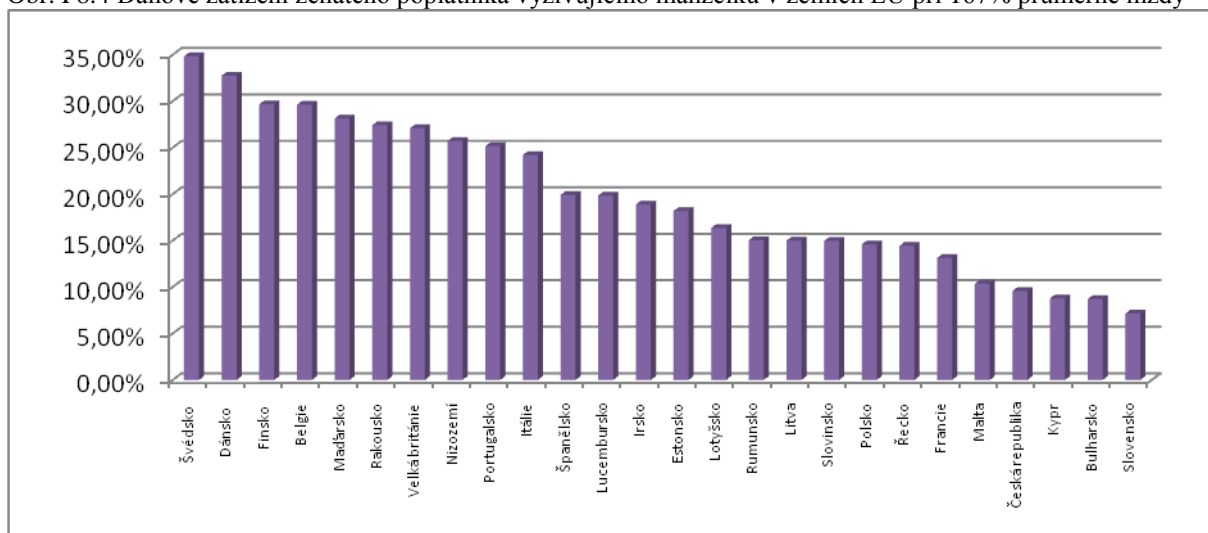
Obr. P8.2 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU při 100% průměrné mzdy



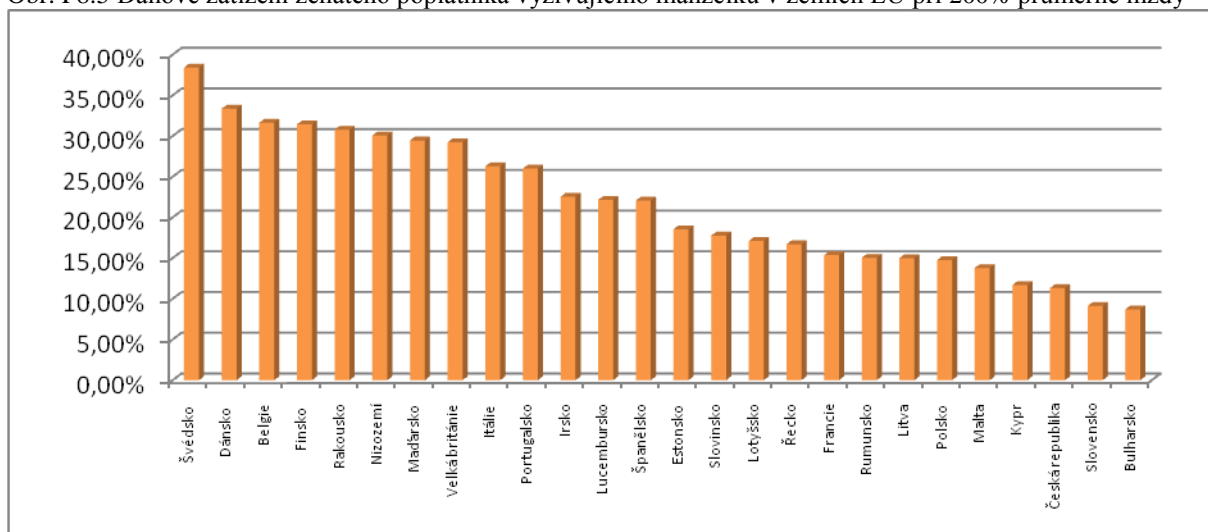
Obr. P8.3 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU při 133% průměrné mzdy



Obr. P8.4 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU při 167% průměrné mzdy

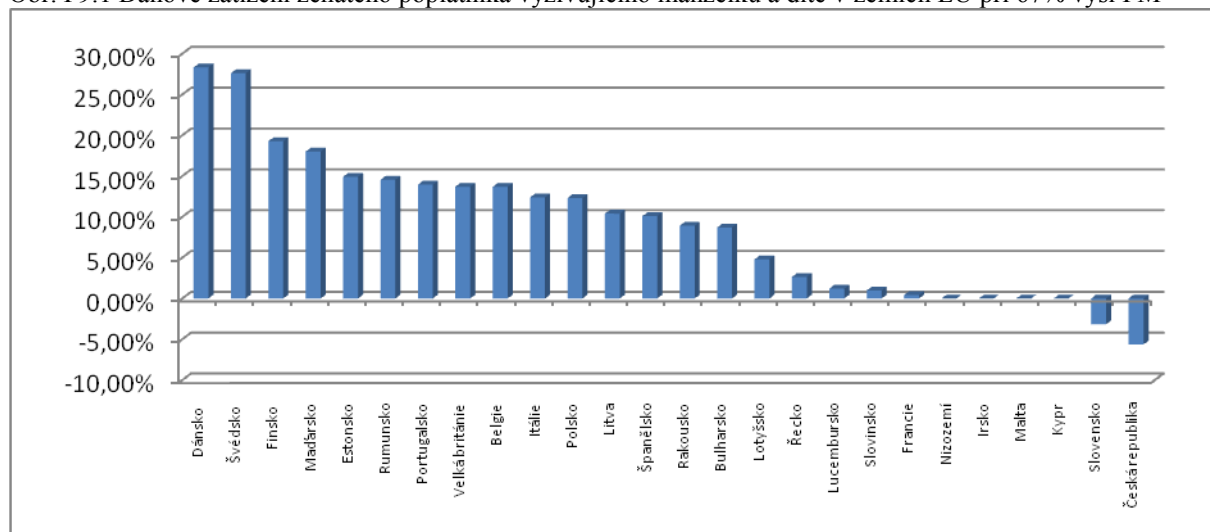


Obr. P8.5 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku v zemích EU při 200% průměrné mzdy

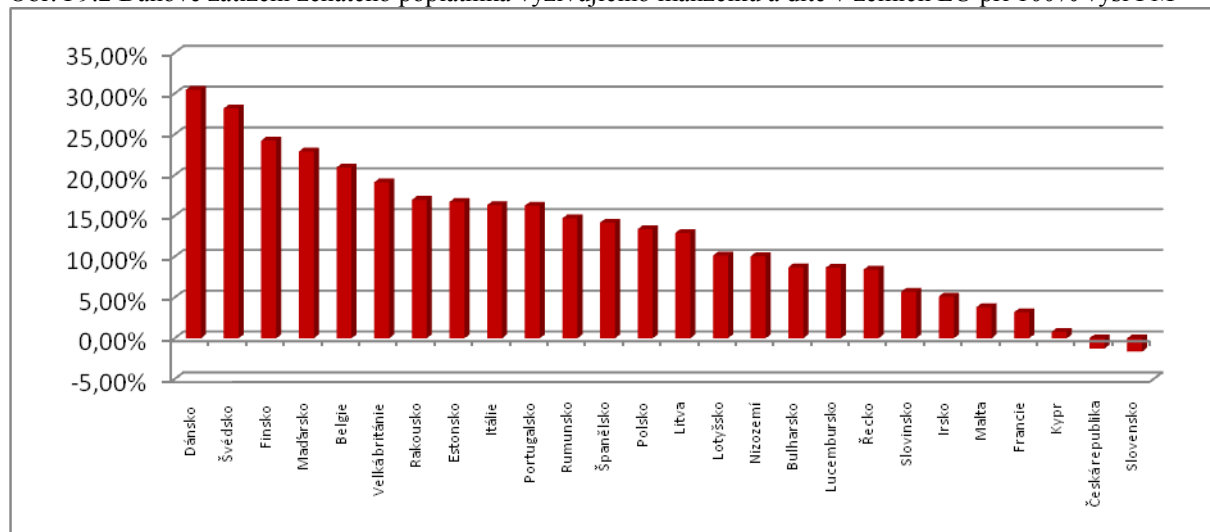


Příloha 9 Srovnání skutečného daňového zatížení ženatého poplatníka s manželkou bez příjmu a jedním dítětem ve vybraných zemích Evropské unie při jednotlivých testovaných výši příjmů

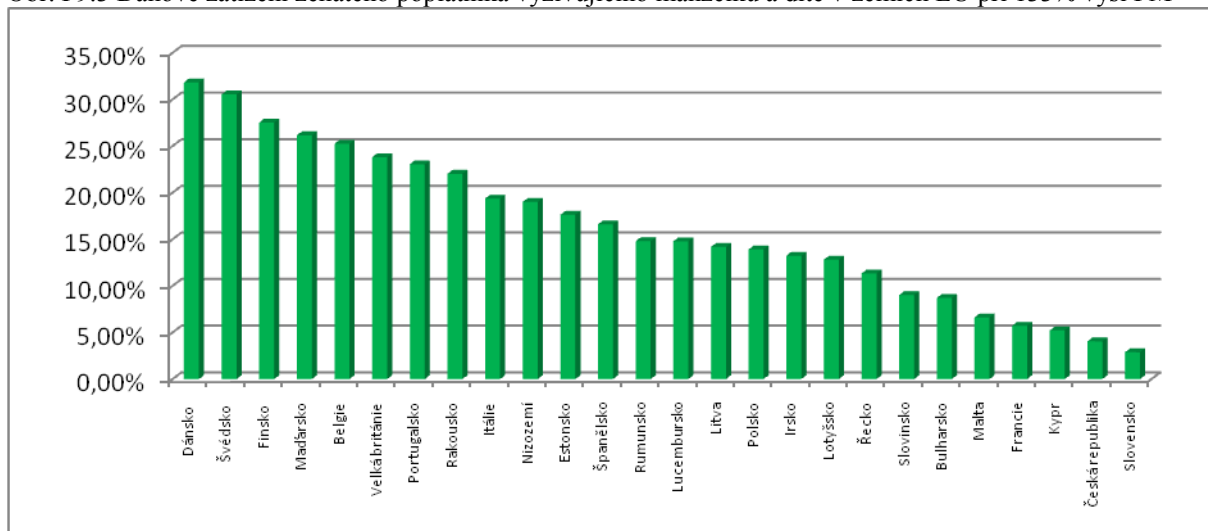
Obr. P9.1 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU při 67% výši PM



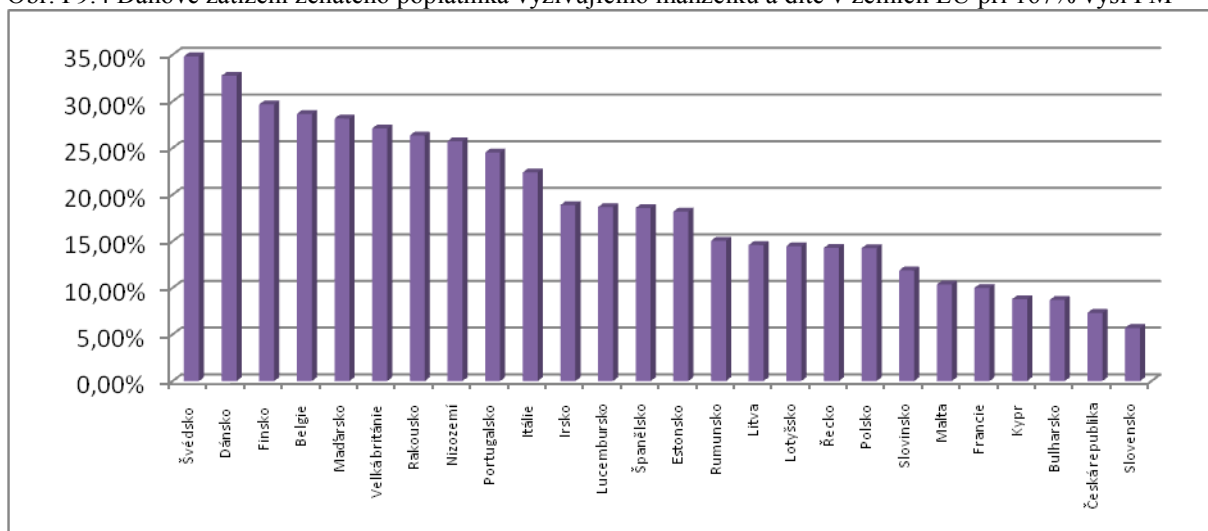
Obr. P9.2 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU při 100% výši PM



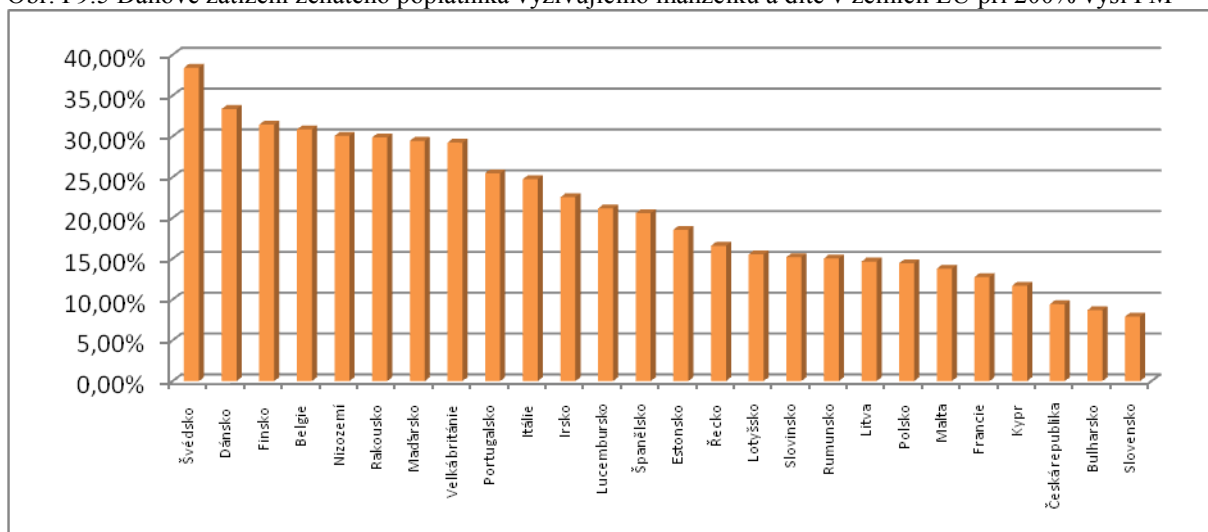
Obr. P9.3 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU při 133% výši PM



Obr. P9.4 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU při 167% výši PM

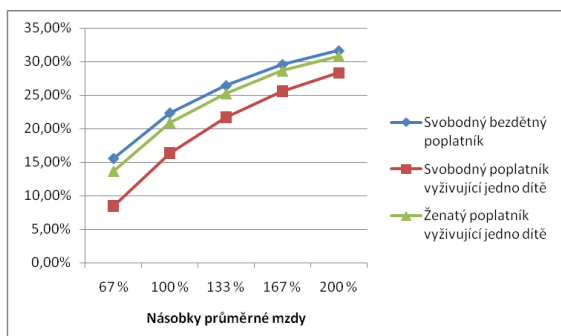


Obr. P9.5 Daňové zatížení ženatého poplatníka vyživujícího manželku a dítě v zemích EU při 200% výši PM

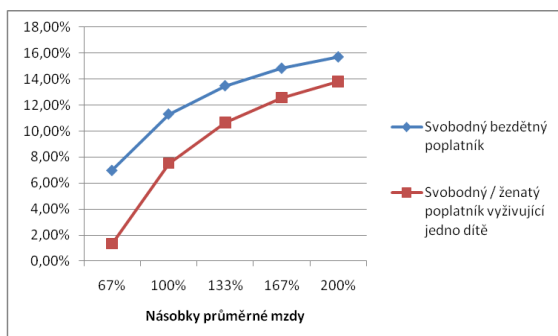


Příloha 10 Daňové zatížení poplatníka vyživujícího dítě ve vybraných zemích Evropské unie

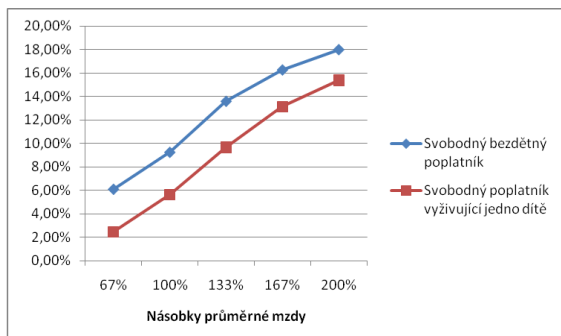
Obr. P10.1 Daňové zatížení poplatníka v Belgii



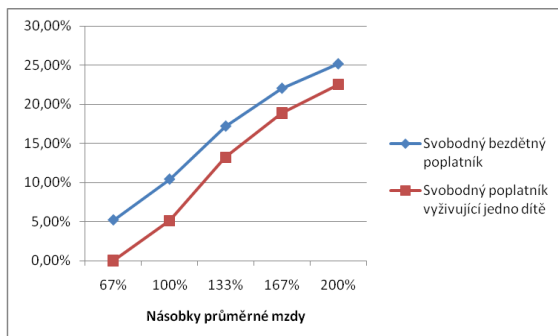
Obr. P10.2 Daňové zatížení popl. v České republice



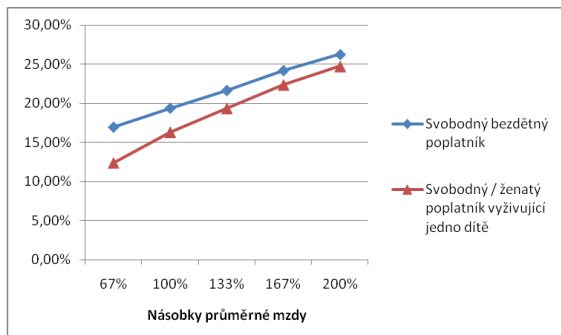
Obr. P10.3 Daňové zatížení poplatníka ve Francii



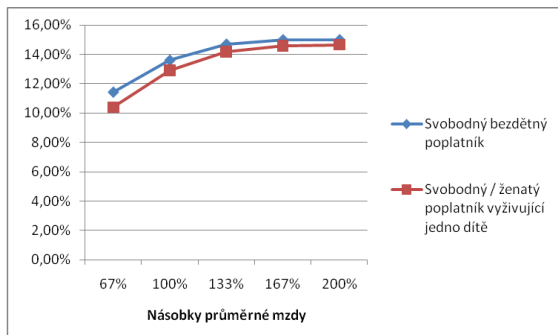
Obr. P10.4 Daňové zatížení poplatníka v Irsku



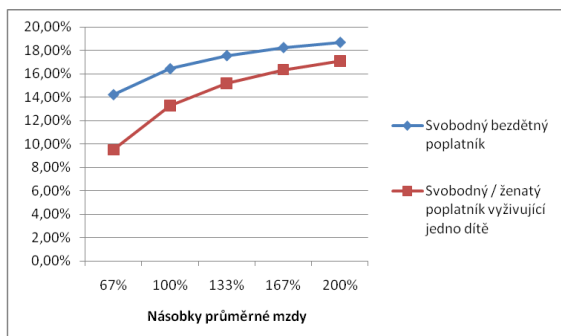
Obr. P10.5 Daňové zatížení poplatníka v Itálii



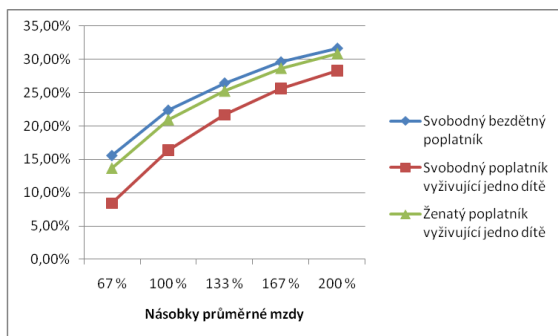
Obr. P10.6 Daňové zatížení poplatníka v Litvě



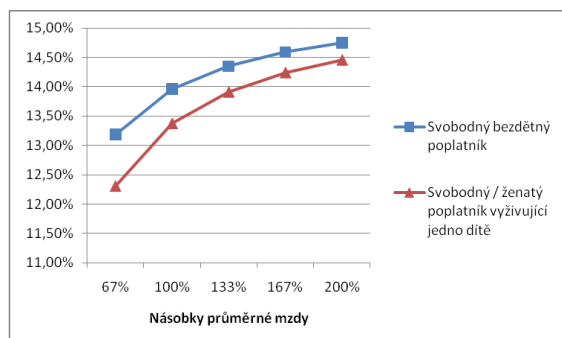
Obr. P10.7 Daňové zatížení poplatníka v Lotyšsku



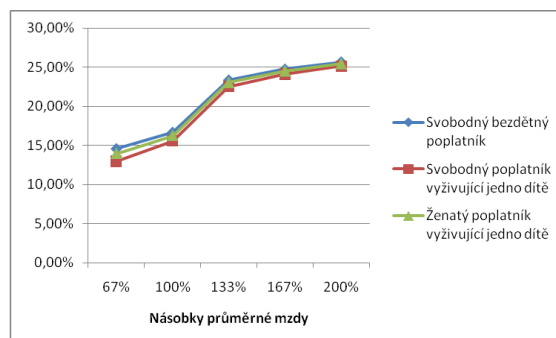
Obr. P10.8 Daňové zatížení popl. v Lucembursku



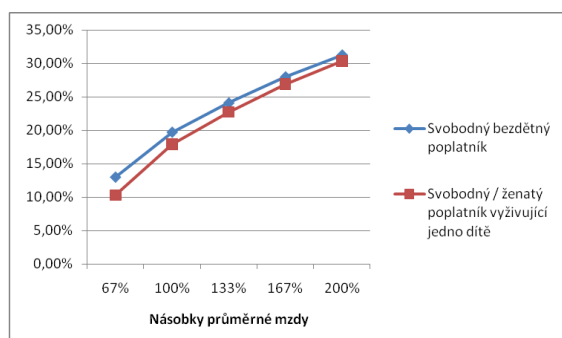
Obr. P10.9 Daňové zatížení poplatníka v Polsku



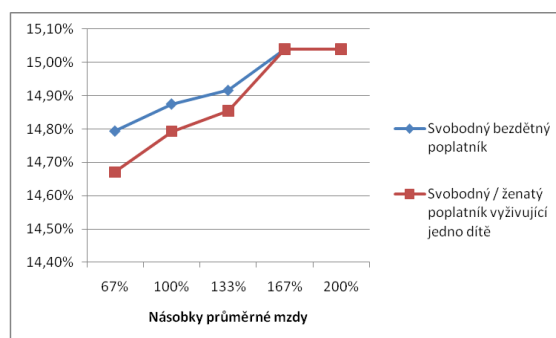
Obr. P10.10 Daňové zatížení popl. v Portugalsku



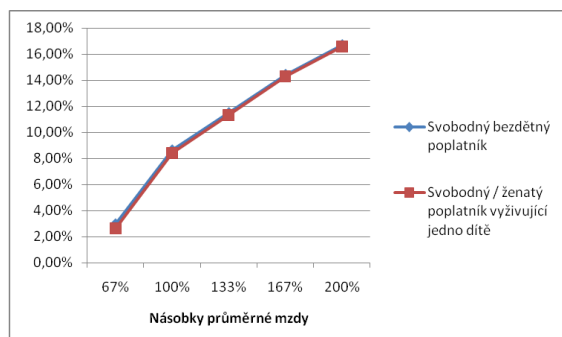
Obr. P10.11 Daňové zatížení poplatníka v Rakousku



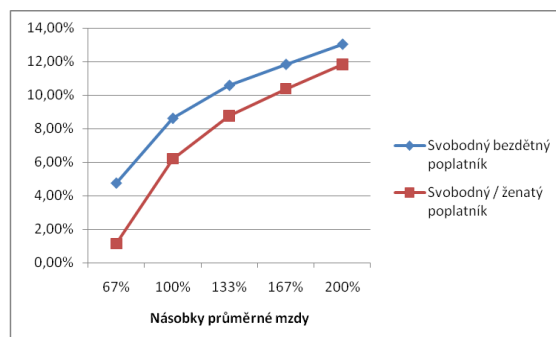
Obr. P10.12 Daňové zatížení poplatníka v Rumunsku



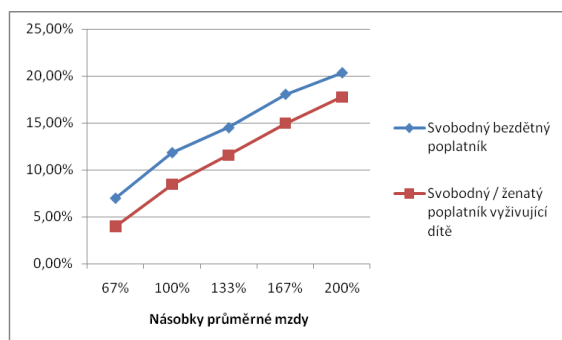
Obr. P10.13 Daňové zatížení poplatníka v Řecku



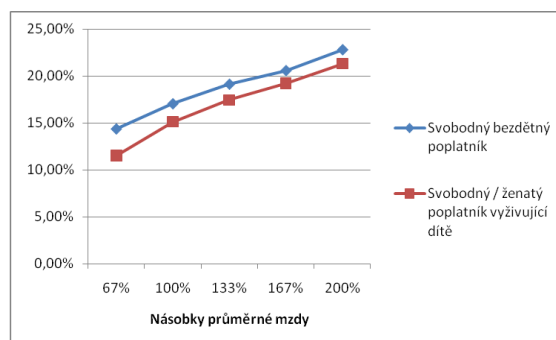
Obr. P10.14 Daňové zatížení poplatníka na Slovensku



Obr. P10.15 Daňové zatížení poplatníka ve Slovinsku

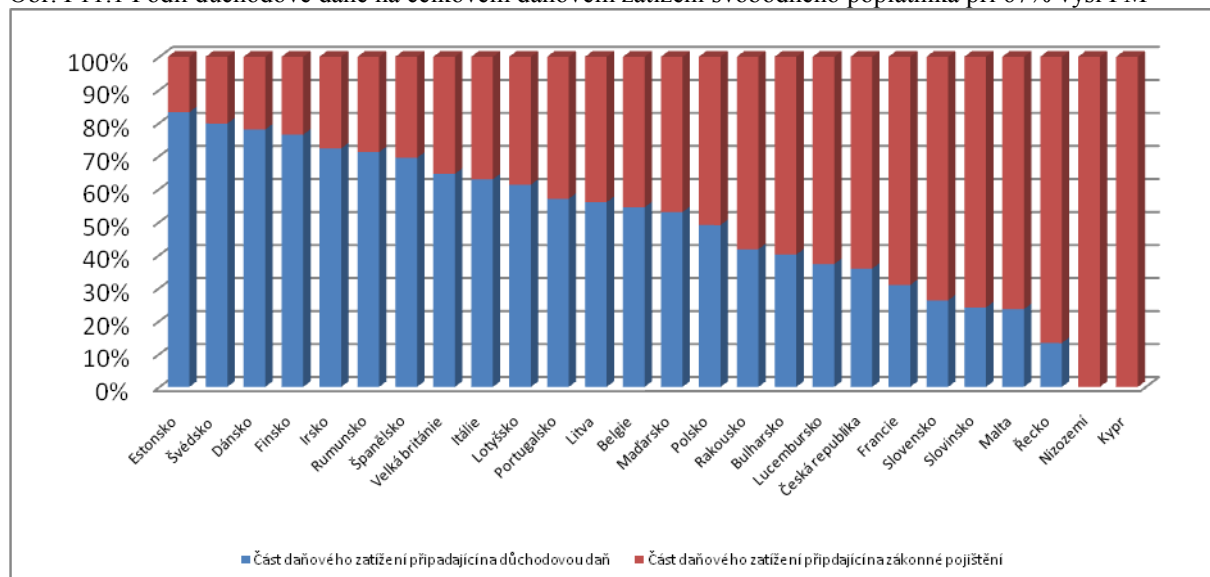


Obr. P10.16 Daňové zatížení poplatníka ve Španělsku

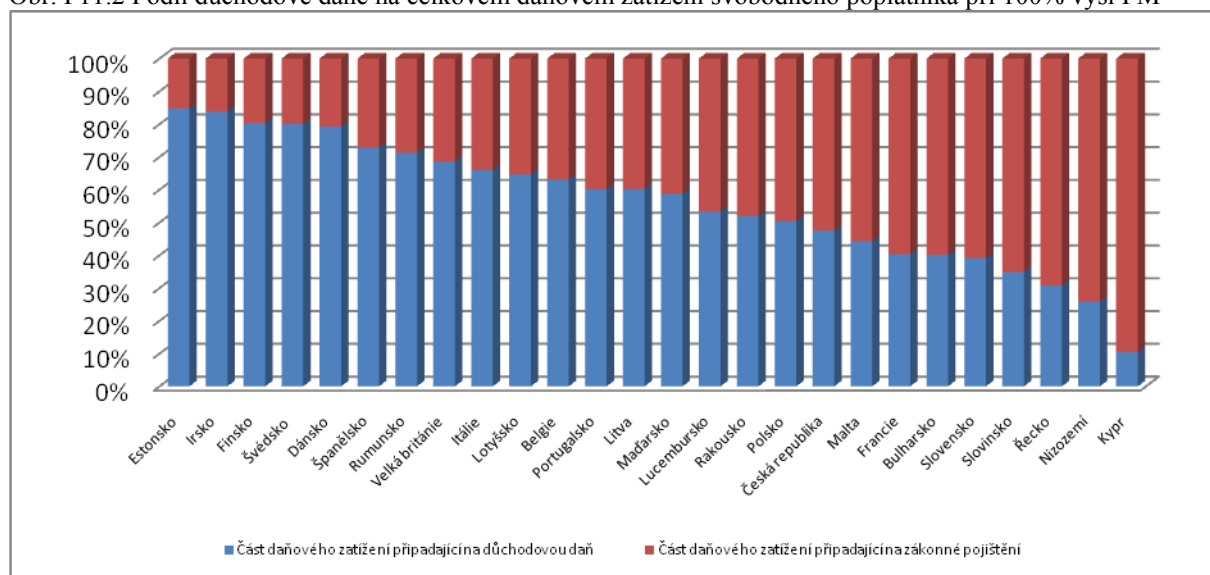


Příloha 11 Srovnání podílu důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výší příjmů

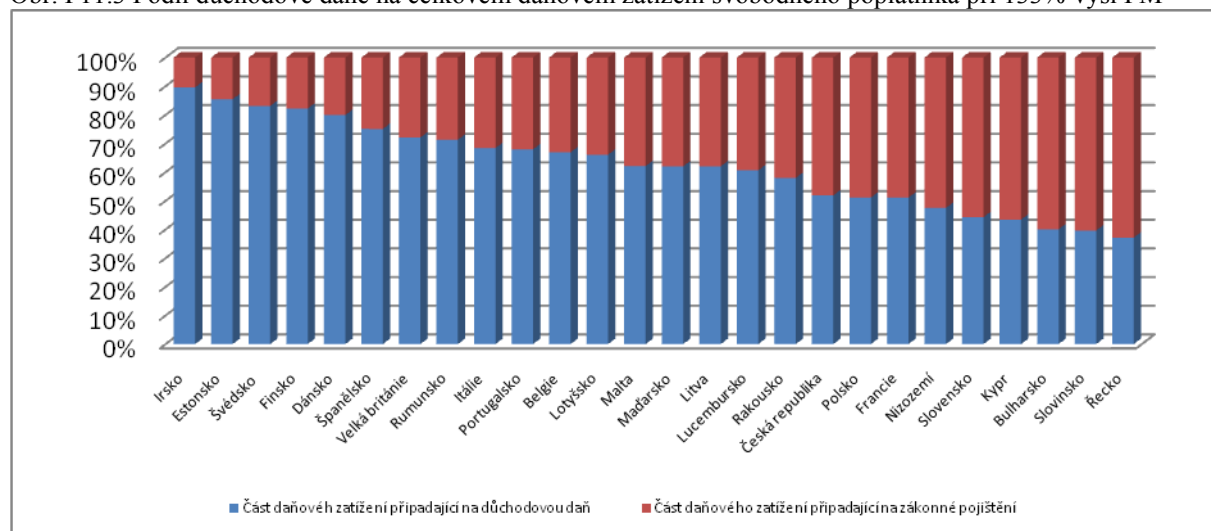
Obr. P11.1 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka při 67% výši PM



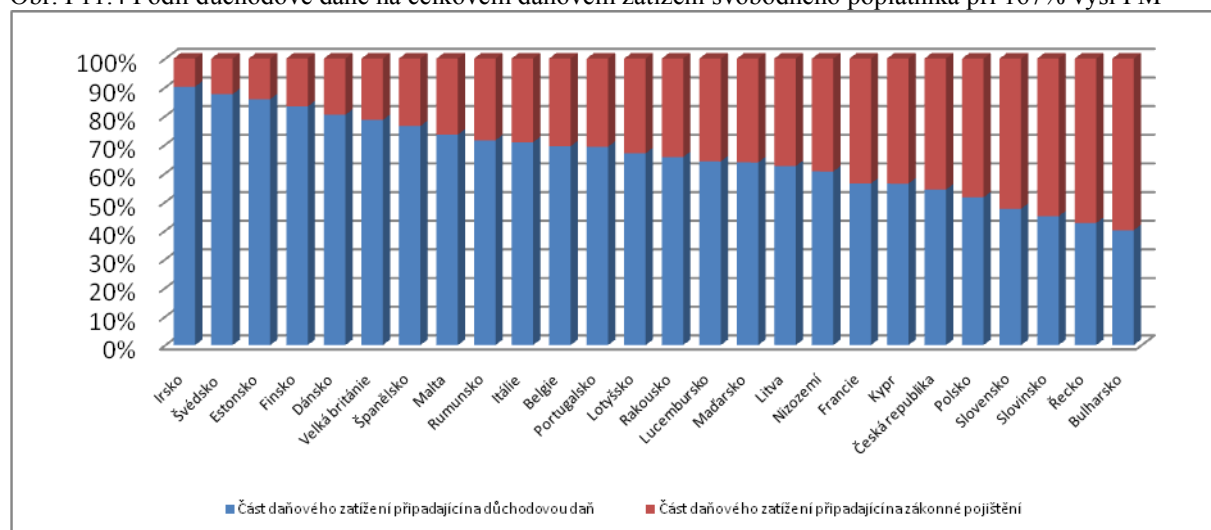
Obr. P11.2 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka při 100% výši PM



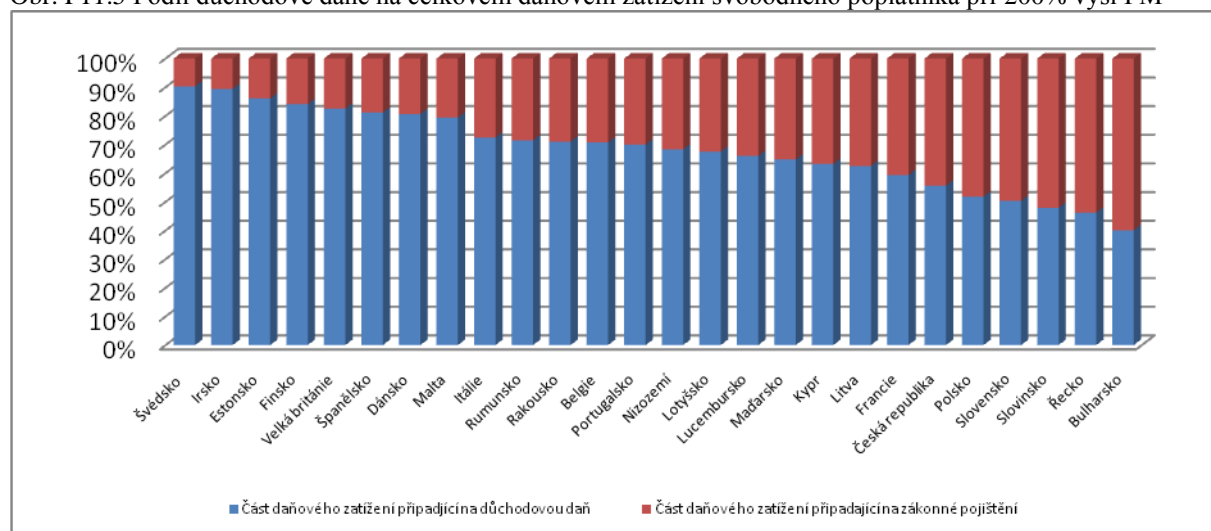
Obr. P11.3 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka při 133% výši PM



Obr. P11.4 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka při 167% výši PM

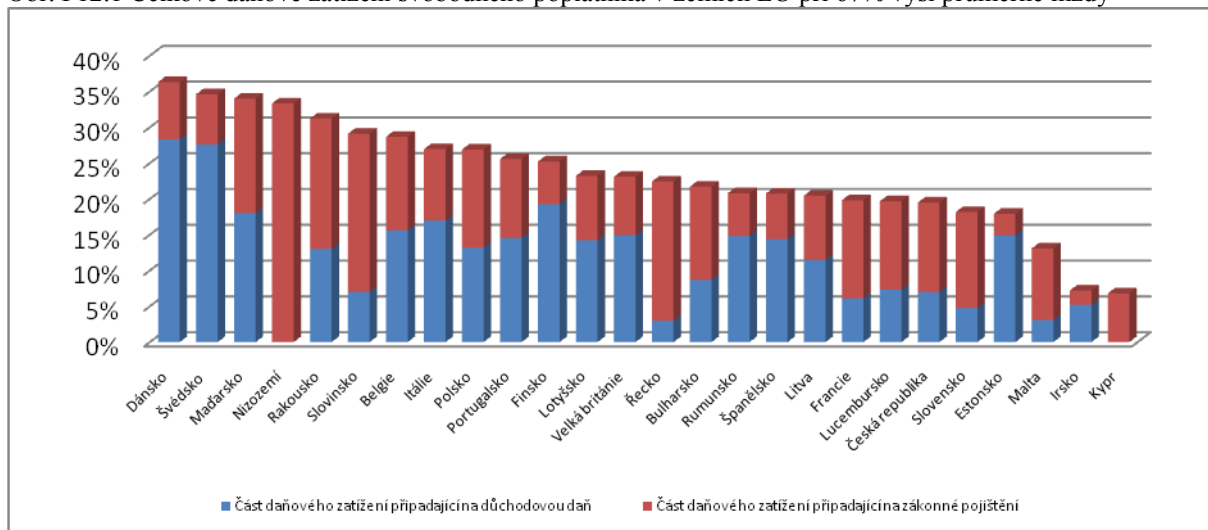


Obr. P11.5 Podíl důchodové daně na celkovém daňovém zatížení svobodného poplatníka při 200% výši PM

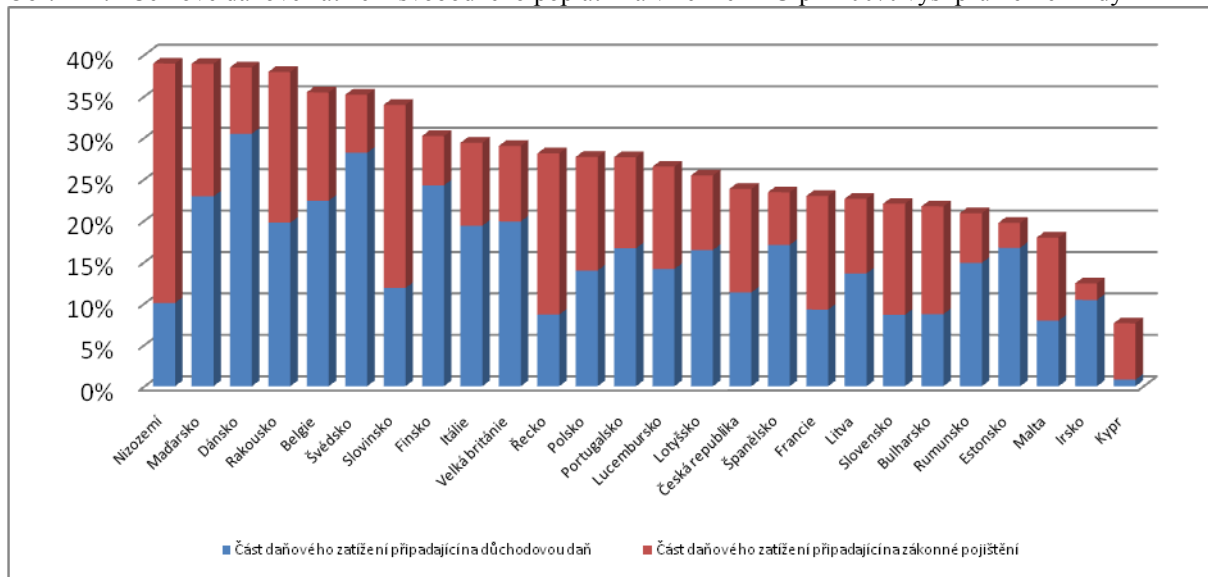


Příloha 12 Srovnání celkového daňového zatížení svobodného bezdětného poplatníka ve vybraných zemích Evropské unie dle jednotlivých testovaných výší příjmů

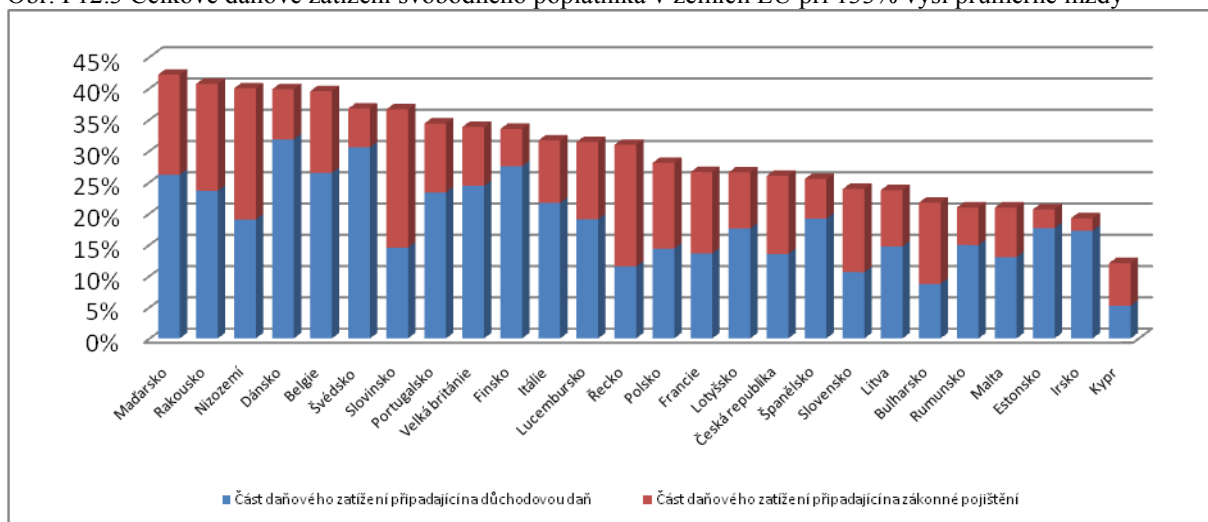
Obr. P12.1 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 67% výši průměrné mzdy



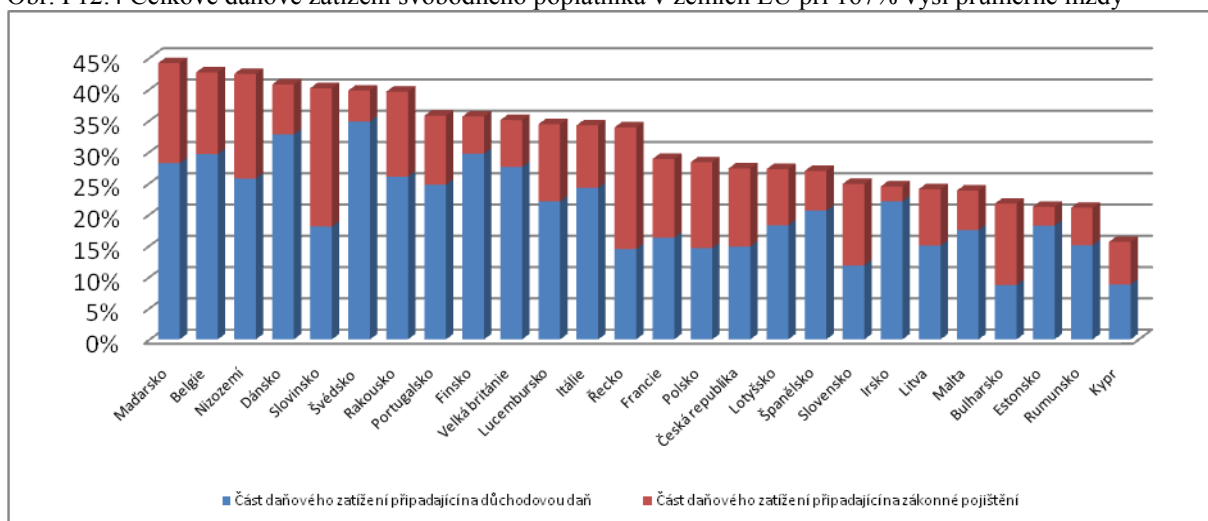
Obr. P12.2 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 100% výši průměrné mzdy



Obr. P12.3 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 133% výši průměrné mzdy



Obr. P12.4 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 167% výši průměrné mzdy



Obr. P12.5 Celkové daňové zatížení svobodného poplatníka v zemích EU při 200% výši průměrné mzdy

